

Hennaleena Kaisla

”PENNILLÄ KAUHUA”

**Kolme tapaustutkimusta viktoriaanisen ajan Englannin
peloista ja uhkakuvista vuosina 1855–1865**

Maisterintutkielma
Historian ja etnologian laitos
Jyväskylän Yliopisto
2021

SISÄLLYSLUETTELO

1.	JOHDANTO	1
2.	TAUSTAA	13
2.1.	YHTEISKUNNALLINEN TILANNE.....	13
2.2.	RIKOS JA RANGAISTUS.....	16
2.3.	PELOT JA UHAT.....	20
3.	MYRKKYJEN KULTA-AIKA	27
3.1.	TAUSTAA.....	27
3.2.	ALKUSYSÄYS.....	28
3.3.	PALMER-CASE.....	32
3.4.	ESITYS MYRKKYJEN MYYNNIN RAJOITTAMISESTA.....	46
4.	KATUVÄKIVALLAN LISÄÄNTYMINEN	50
4.1.	VIITTEITÄ KATUVÄKIVALLAN LISÄÄNTYMISESTÄ.....	50
4.2.	VUODEN 1862 PANIIKKI.....	54
4.3.	PANIIKKI LAANTUU, PUHEET KOVENTUVAT.....	63
5.	HULLUUTEEN VETOAMINEN JA RIKOSVASTUULLISUUS	75
5.1.	TAUSTAA.....	75
5.2.	GODFREY YOUNGMAN JA ROBERT ALEXANDER BURTON –ALKUSYSÄYS.....	77
5.3.	GEORGE VICTOR TOWNLEY -HULLU VAI EI?.....	89
6.	PÄÄTÄNTÖ	110
7.	LÄHTEET	123

Tiedekunta – Faculty Humanistinen tiedekunta	Laitos – Department Historian ja etnologian laitos
Tekijä – Author Hennaleena Kaisla	
Työn nimi – Title ”Pennillä Kauhua” – Kolme tapaustutkimusta viktoriaanisen ajan Englannin peloista ja uhkakuvista vuosina 1855–1865.	
Oppiaine – Subject Yleinen Historia	Työn laji – Level Maisterintutkielma
Aika – Month and year 2/2021	Sivumäärä – Number of pages 123
Tiivistelmä – Abstract <p>Tutkielma keskittyy viktoriaanisen ajan Englannissa vuosien 1855–1865 välisenä aikana valitsemini kolmeen tapaustutkimukseen; myrkytyksiin, katuväkivaltaan ja hulluuteen vetoamiseen oikeudessa. Vaikka viktoriaanisen ajan Englantia on tutkittu laajalti ja myös maan rikollisuutta ja yhteiskunnan sosiaalista puolta on käsitelty useissa eri tutkimuksissa. Toisaalta tämänkaltaisen analyyttinen viitekehys, joka painottaa moraalipaniikkien analyysia yhdistämällä ja syventämällä eri näkökulmia ja vaikutteita laajempaan keskusteluun yhteiskunnallisella tasolla Isossa-Britanniassa viktoriaanisen ajan keskivaiheilla on ollut vähäistä. Tässä tutkimuksessa moraalipaniikki -malli yhdistyy kolmeen tapaustutkimukseen kietomalla yhteen eri näkökulmia ja vaikutteita, kuten sosiaalishistoriaa ja crime -historiaa laajempaan yhteiskunnalliseen keskusteluun. Tarkastelussa ovat sanomalehdissä, oikeudenpöytäkirjoissa ja Ison-Britannian parlamentissa käydyt keskustelut sekä se, miten näihin kolmeen tapaukseen reagoitiin niin yhteiskunnallisella kuin sosiaalisella tasolla. Aineistokokonaisuuden muodostavat: sanomalehdet The Times ja The Spectator, Old Baileyn oikeudenkäyntipöytäkirjat sekä Ison-Britannian parlamentissa käydyt keskustelut.</p> <p>Tutkimus analysoi sitä minkälaista keskustelu oli ja millä tavoin tapauksista kirjoitettiin sanomalehdissä, miten yleisö reagoi niihin ja millaisia keinoja viranomaiset ehdottivat, jotta pystyttäisiin ehkäisemään kyseisiä tapauksia eskaloitumasta. Julkinen keskustelu mahdollisesti lisäsi pelkoa ja uhan tunnetta yhteiskunnassa, vaikkakin rikosten määrä oli vähenemässä tutkittavana ajanjaksona. Julkinen keskustelu siis kiinnitti huomiota näihin erikoisiin, poikkeaviin tapahtumiin, mikä omalta osaltaan lisäsi ihmisten huolta. Tämä puolestaan sai sanomalehdet tuottamaan lisää artikkeleita, luoden näin itseään ruokkivan ja vahvistavan kehän.</p> <p>Tutkimuksessa käytetään diskurssianalyysi- ja lähiluku -menetelmien yhdistelmää, joka tutkimuslähteiden valinnan perusteella on hyvä keino saada tutkimuskysymyksiin vastauksia sekä päätelmiä tarkalla lähteiden sisällön läpikäynnillä ja muodostaa kolmesta tapaustutkimuksesta yhtenäinen kokonaisuus käyttäen Stanley Cohenin moraalipaniikki -mallia yhtenä osana tapausten tutkimisessa. Oliko tapauksissa nähtävissä tämän mallin kaltaisia teemoja ja vaiheita, joista moraalipaniikki koostuu ja miten se vertautuu kolmeen tapaustutkimuksen käsittelyyn sekä yleisön reagointiin sanomalehdissä ja parlamentissa käydyissä keskusteluissa.</p>	
Asiasanat – Keywords Moral panic, myrkytykset, katuväkivalta, hulluuteen vetoaminen, viktoriaaninen aika, Iso-Britannia, Englanti, Lontoo, Parlamentti, The Times, Old Bailey’s proceedings, ticket-of-leave -järjestelmä	
Säilytyspaikka – Depository Historian ja etnologian laitos	
Muita tietoja – Additional information	

1. JOHDANTO

Eurooppa koki suuria muutoksia läpi 1800-luvun, varsinkin teollisen vallankumouksen aiheuttamien yhteiskunnallisten mullistuksien vuoksi. Isoon-Britanniaan muutokset iskivät varhain ja hyvin voimakkaasti verrattuna muihin Euroopan maihin. Tämä johtui suurelta osin siitä, että Englannissa oli paljon raaka-aineita sekä niiden tuonti siirtomaista helpotti teollistumisen kehittymistä Englannissa. Tämän kehityksen myötä vanhat yhteiskuntajärjestelmät murenivat korvautuen uusilla taloudellisilla, poliittisilla ja sosiaalisilla yhteiskuntajärjestelmillä. Yhteiskunnalliset muutokset, kuten nopea kaupungistuminen ja tehtaiden tulo kaupunkikuvaan aiheuttivat myös paljon ongelmia, varsinkin alemmissa väestöryhmissä, joiden työpaikkojen kurjat olot lisääntyivät ja nopea kaupungistuminen puolestaan kurjisti ihmisten asuinoloja entisestään.¹

Isossa-Britanniassa tilanne rauhoittui tilapäisesti tultaessa 1830–1840 –lukujen taitteeseen², varsinkin kuningatar Viktorian tultua valtaan vuonna 1837, sekä yhteiskunnallisten uudistuksien ja uusien lakien myötä. Tilanne ei kuitenkaan säilynyt ennallaan, vaan se muuttui hiljalleen talouskasvun hidastumisen vuoksi huonompaan suuntaan, jolloin huomattiin, että yhteiskunnassa oli vielä jäljellä paljon ratkaisemattomia ongelmia tehdyistä uudistuksista huolimatta³. Tämä kehityskulku aiheutti tuon ajan ihmisissä monia tunteita, kuten levottomuutta ja jopa pelkoakin; varsinkin kaupungistumisen nopea tahti oli osasyllisenä tähän⁴.

Juuri yhteiskunnalliset muutokset ja niiden nopea tahti toivat esiin ihmisissä huolta ja ahdistustakin, Cohen toteaaakin teoksessaan *Folk Devils & Moral Panics*, että ihmisillä on yleensä tapana reagoida yhteiskunnassa ilmenneisiin muutoksiin, uhkiin ja levottomuuksiin, jotka ovat heille uusia kuin niihin, joita he ovat jo kohdanneet;

*” The detection of a new element in deviance is found more disturbing than being presented with forms which society has already successfully coped with. ”*⁵

---

¹ Derluis & Hattstein 2005, 368–369.

² Royle 2012, 462.

³ Derluis & Hattstein 2005, 390–392.

⁴ Johnston 2015, 12.

⁵ Cohen 1972/2011, 222.

Muutos ja siihen liittyvien uusien elementtien havainnointi, oli se rikoksissa tai sitten yhteiskunnallisissa muutoksissa, on nähty enemmän häiritseväenä kuin ne haasteet, joista yhteiskunta on selvinnyt⁶. Juuri näiden uusien elementtien ilmaantuminen johti ihmisten mahdollisiin uhan tunteisiin ja niihin reagoimisiin, joka omalta osaltaan lisäsi toimittajien kykyä tai halua kertoa niistä vaikkapa sanomalehtien palstoilla.

Kenneth Thompsonin mukaan yhteiskunnallinen kehitys lisää riskejä ja saa ihmiset tietoisiksi riskeistä heitä kohtaan. Kuitenkin sosiaalisen muutoksen nopeus ja kasvava sosiaalisyyhteiskunnallinen monimuotoisuus luovat mahdollisesti erilaisten sosiaaliryhmien välisiä arvostiriitoja ja elämäntapojen kahnauksia. Tämä johtaa siihen, että aletaan puolustamaan omia hyväksytyjä arvoja toisten ryhmien arvoja vastaan.⁷

Tutkiessani alkuperäislähteitä tarkemmin eteen tuli monia tapahtuneita rikoksia niin murhia kuin katuryöstöjä, jotka saivat hyvinkin paljon ”mediajulkisuutta” ja jotka aiheuttivat ihmisissä erinäisiä tunteita, kuten pelkoa ja ahdistusta, jopa turvattomuuden tunnetta. Mainittakoon erityisesti *garotting*-tapaukset 1860-luvun alkuvuosina, missä useita ihmisiä joutui ryöstelijöiden uhreiksi, joiden toimintatapoihin kuului kuristusote takaapäin käsien tai muiden apuvälineiden avustuksella. Myös tavanomaiset katuväkivaltatapaukset näyttivät lisääntyvän tämän ilmiön taustalla, ja joissain tapauksissa nämä väkivaltaiset toimet aiheuttivat kuolonuhreja, joka tietysti lisäsi ihmisten turvattomuutta kävellä aiemmin turvallisilla kaupunkien kaduilla, jopa päiväsaikaan.

Vaikka viktoriaanisen ajan yhteiskunnassa tapahtui erilaisia rikoksia, omaisuusrikoksista murhiin, osa niistä sai huomiota sanomalehdissä aiheuttaen pieniä aallonväreitä ja nostattaen huolta väestön keskuudessa. Tutkimukseni aikarajoituksen suuntaaminen viktoriaanisen ajan keskivaiheille on järkevää, koska tuolloin esiin nousi monia rikostapauksia, jotka saivat laajaa ja pitkäkestoista huomiota niin sanomalehdissä kuin parlamentissakin. Tämän vuoksi tutkimukseni keskittyy erityisesti vuosien 1855–1865 väliseen ajanjaksoon, josta pystyy hyvin hahmottamaan sen hetkisen Ison-Britannian yhteiskunnallista tilannetta ja tuon tilanteen mahdollista vaikutusta siihen, miten näihin tapauksiin reagoitiin.

---

⁶ Cohen 1972/2011, 222.

⁷ Thompson 1998, 11, 21.

Tarkoitukseni on tutkia gradussani kolmen case –tapauksen, myrkytyksien, katuväkivallan sekä hulluuteen vetoamisen kautta miten ja millä tavoin näistä tapauksista uutisoitiin. Millaisia yhteiskuntaan liittyviä asioita käsiteltiin näiden tapausten ohessa, keskittyen erityisesti siihen minkälaisia reaktioita, tässä tapauksessa pelkoa, ahdistusta, levottomuutta ne nostattivat esiin väestössä. Myös minkälaisiin toimiin viranomaiset ja päättäjät ryhtyivät helpottaakseen ja rauhoittaakseen tilannetta eskaloitumasta edelleen pyrkien löytämään ratkaisuja ilmentyneisiin ongelmiin. Samalla tutkin sitä, minkälaisia sanoja ja ilmauksia sanomalehdissä ja parlamentissa käytettiin kuvailemaan tapahtuneita rikoksia ja rikoksentekejiä, mikä omalta osaltaan myös mahdollisesti lisäsi uhan ja turvattomuuden tuntua yhteiskunnassa, heijastuen esimerkiksi siihen, miten ihmiset kokivat mahdollisen rikollisuuden lisääntymisen yhteiskunnassa. Yhtenä fokuksena tutkimuksessa on, miten sanomalehtien toimittajat artikkeleillaan jossain määrin lisäsivät pelkoa ja uhkaa korostamalla, jopa liioittelemalla, tapahtuneita rikoksia, katuryöstöistä murhiin, käyttämällä varsin värikkäitä sanankäänteitä ja kuvailemalla rikoksia erittäin yksityiskohtaisesti.

Tutkimuskysymykset voidaan kiteyttää seuraavalla tavalla; miten ja millä tavoin tapaustutkimuksista uutisoitiin? Millaisia yhteiskunnallisia asioita ja ilmiöitä käsiteltiin näiden tapausten ohessa? Minkälaisia reaktioita ne nostattivat väestössä? Millä tavoin keskustelut toivat ja myös ehkä loivat ahdistusta, pelkoa ja uhan tunnetta? Minkälaisia toimia viranomaisilta vaadittiin ja mitä he tekivät helpottaakseen ja rauhoittaakseen tilannetta? Miten tapausten luomat pelot ja uhan tunteet heijastuivat siihen, miten ihmiset kokivat rikollisuuden lisääntymisen yhteiskunnassa? Minkälaista kieltä, sanoja ja ilmauksia sanomalehdissä ja parlamentissa käytettiin kuvailemaan tapahtuneita rikoksia ja rikoksentekejiä?

Alkuperäislähteinäni ovat ensisijaisesti Old Baileyn rikostuomiopöytäkirjat, *The Times* ja *The Spectator* –sanomalehtien artikkelit sekä Ison-Britannian parlamenttikeskustelut, joiden perusteella voidaan tutkia miten näihin julkisuutta saaneisiin rikoksiin suhtauduttiin ja minkälaisia reaktioita nämä rikokset toivat esiin ihmisissä, esimerkiksi heidän istuessaan todistajan aitiassa kuvaamassa mitä oikein oli tapahtunut tai mitä asioita lukijat nostivat esiin sanomalehtien mielipidekirjoituksissa. Toisaalta on hyvä kartoittaa millaista kieltä toimittajat käyttivät kuvaillessaan tapahtuneita rikoksia ja oikeudenkäyntejä omissa artikkeleissaan. Tällä tavoin voidaan pohtia miksi juuri tietyt tapahtumat nostettiin sanomalehtien sivuille ja miten rikoksia kuvailtiin niissä, eritoten minkälaisia puheenvuoroja niin sanomalehden

toimittajat kuin lukijoiden kirjeetkin toivat esiin koskien rikoksien aiheuttamia reaktioita yhteiskunnassa.

Käytän myös Iso-Britannian parlamenttilähteitä keskittyen erityisesti siihen, miten poliitikot keskustelivat rikollisuuden kasvusta, reagoinnista siihen sekä sen kitkemiseen olemassa olevista keinoista.

Old Bailey on Lontoon keskusrikostuomioistuin, joka sijaitsee Lontoon kaupungin sydämessä. Se rakennettiin vuoden 1673 aikana, mutta sitä on vuosisatojen saatossa muunneltu ja korjailtu aina omaan aikaansa sopivaksi tuomioistuimeksi. Old Bailey – tietokannassa on julkaistu vajaat 200 000 oikeudenkäyntiä vuosilta 1674–1913, joten tämä on oivallinen lähdemateriaali tutkittaessa erilaisia rikoksia ja niitä seuranneita oikeudenkäyntejä. Yleensä oikeudenkäyntimateriaalit ovat hyvä ja rikas lähdemateriaali, mutta niiden käyttämisessä on kuitenkin huomioitava tiettyjä lähdekriittisiä asioita, kuten mitä oikeudenkäyntiasiakirjan laatija on mahdollisesti jättänyt pois, onko hän kirjannut kaikki mitä oikeudenkäynnissä on sanottu niin todistajien kuvauksia kuin rikokseen syyllistyneiden lausuntoja. Tietokannan mukaan puolustajan todistajien lausunnot kirjattiin lyhyempinä kuin syyttäjän todistajien⁸.

On huomioitava myös, että ennen 1770-lukua oikeudenkäynneissä ei tarkoituksella selostettu kaikkia asioita, joita mahdollisesti käytiin läpi oikeusistunnoissa, mutta tilanne alkoi vähitellen muuttua, kun vuonna 1778 päätettiin, että oikeudenkäyntiasiakirjan tuli olla muodoltaan rehellinen sekä täydellinen. Tämän seurauksena asiakirjoista alkoi tulla entistä yksityiskohtaisempia, mutta pikkuhiljaa tultaessa 1800-luvun puolelle niin alettiin jälleen siirtyä lyhyempiin ja ytimekkäämpiin asiakirjoihin, joihin ei kaikkia asioita edes kirjattu⁹. Toisekseen on ymmärrettävä, että aina kaikkia asioita ei edes mainita oikeudenkäynneissä, koska tietyt asiat ovat voineet olla tuon ajan ihmisille itsestäänselvyksiä. Myös tutkijan on huomioitava miten tutkittavan ajan ajattelumaailma sekä sen kulttuurilliset rakenteet ovat muotoutuneet ja miten nämä ovat muokanneet ihmisten toimintaa omana aikanaan. Nykyään tuomiokirjoja on ryhdytty tutkimaan enenevässä määrin ihmisten mentaliteettien, arvojen ja normien enemmän kuin pelkkien rikosten kautta, joten tutkimuskysymykset, mutta myös näkökulmat tuomiokirjoja kohtaan, ovat muuttuneet.

---

⁸ <http://www.oldbaileyonline.org/static/Value.jsp> viitattu 18.11.2015

⁹ <http://www.oldbaileyonline.org/static/Value.jsp> viitattu 20.11.2015

Toisena päälähteenäni tulen käyttämään *The Times* ja *The Spectator* –sanomalehtien artikkeleita tukemaan rikostuomiopöytäkirjoista saamiani tietoja. Sanomalehdet ovat oiva lähdemateriaali, koska niistä voi löytää toisenlaisia lähestymistapoja aiheeseeni, esimerkiksi mitä asioita lehdissä nostettiin esiin, miten toimittajat tai lukijat kommentoivat tapahtumia, miten he reagoivat julkisuutta saaneisiin rikoksiin, sekä miten rikoksentekijöitä kuvattiin ja nostettiin heitä millään tavoin esille sanomalehtien artikkeleissa. Kuitenkin sanomalehtiä käytettäessä pitää huomioida se, että sanomalehdet rakentavat todellisuutta ja kyseessä on julkinen tiedonvälityskanava. Lehden sitoutuneisuus tulee ottaa huomioon, eli mitä seikkoja sanomalehti nostaa esille, joskus lähes huomaamatta, vaikka lehti kuinka vakuuttaisi olevan puolueeton. Erityisesti tutkijan tulee ottaa huomioon ja muistaa sen ajan ihmisten normit, arvot sekä kulttuuri; jotkut asiat ovat voineet olla sen ajan ihmisille itsestäänselvyksiä.

Sanomalehdet ovat oiva väline saada selville tuon ajan ihmisten henkinen ilmapiiri eli mitä asioita nostettiin esille. *The Times* –sanomalehti alkoi ilmestyä jo vuonna 1785 *The Daily Universal Register* –nimisenä, mutta vaihtoi kuitenkin nimekseen *The Times* vuonna 1788¹⁰. Tässä tapauksessa tulee huomioida etenkin se, että *The Times* oli alkuun aika kallis alemmille väestöryhmille ja voitaisiin sanoa, että se oli enemmänkin eliittimiehien sanomalehti, joten jutut yleisesti suunnattiin heille ja heidän tarpeitaan ajatellen¹¹.

Tulee kuitenkin huomioida, että *The Times* oli epäilyksettä tärkein ja vaikutusvaltaisin sanomalehti Iso-Britanniassa suurilta osin levikkinsä ansiosta, mikä ylitti selvästi muut sanomalehdet koko 1800-luvun. Sen ajateltiin olevan luotettava ja lukijakunta hiljalleen laajentui kaikkiin yhteiskuntaluokkiin. Tekniset innovaatiot 1800-luvun aikana, kuten kemiallinen tuotanto, joka halvensi musteen ja paperin hintaa, näkyi myös lehden hinnassa kun niitä pystyttiin painamaan enemmän ja kuljetusjärjestelmän laajentuminen helpotti sanomalehtien, kuten *The Times*, levikin kasvua. Erityisesti sähkösanoman tulo salli uutisten levittämistä nopeasti, ja sanomalehdet sisälsivät jopa saman päivän uutisia, joiden jakamista myös helpottivat rautatiet, mitkä mahdollistivat sanomalehtien viemisen Englannin joka nurkkaan lehden painopäivänä.¹²

---

¹⁰ <http://global.britannica.com/topic/The-Times> viitattu 20.11.2015

¹¹ Mitchell 1996, 237.

¹² Casey 2011, 369, 373.

Tutkijan on kuitenkin oltava varuillaan ja huomioitava sanomalehden kohderyhmä käyttäessään sanomalehteä tutkimuslähteenä. Tullessaan 1850-luvulle alettiin myös julkaista halvempia lehtiä sanomalehtien verouudistuksen ansiosta, jotta alemmilla väestöryhmillä olisi varaa ostaa niitä. Tämä synnytti täysin uudenlaisia lehtiä, joista mainittakoon erityisesti *Penny Dreadfuls* –lehti, jossa kerrottiin rikostarinoita aika liioittelevaan tyyliin¹³. Tämän takia ajattelin gradun pääotsikoksi valita juuri *Pennillä Kauhua*, koska se kuvaa ja tiivistää aika hyvin tutkittavan aiheeni teeman.

Käytän myös Hansardin Iso-Britannian parlamenttikeskusteluita tutkimuksessani. Tutkittavana ajanjaksona keskusteltiin muun muassa rikoslain uudistamisen tarpeesta, garotting –tapauksen tiimoilta tehdystä uudesta lakiesityksestä sekä rikollisuuden mahdollisesta lisääntymisestä yhteiskunnassa. Vuoden 1860 alkupuolella alkoi keskustelu uuden ja yhtenäisemmän rikoslain tarpeellisuudesta, koska vanhat rikoslait olivat sekavia ja koostuivat jopa seitsemästä eri laista¹⁴. On siis hyvä myös ottaa parlamenttilähteet huomioon, koska niistä voidaan saada selville miksi uusi rikoslaki oli tarpeen, miten parlamentin eri puolueiden edustajat toivat esiin rikollisuuden, mitä he ajattelivat rikoksista saamista tuomioista, miten parlamentaarikot suhtautuivat esimerkiksi juuri julkisuutta saaneisiin rikoksiin ja miten heidän puheensa mahdollisesti lisäsivät toimittajien halua kertoa enemmän tapahtuneista rikoksista sekä toisinpäin. Vuoden 1861 rikoslaki on vieläkin joiltain osin käytössä Iso-Britanniassa.

Parlamenttikeskustelut ovat sinällään hyvin käyttökelpoisia ja luotettavia lähteitä. Kuitenkin näitä lähteitä käyttäessä pitää ottaa huomioon se, että parlamenttikeskusteluissa voi olla mahdollisia kirjaamisvirheitä. Myös puhujan tavoitteet, lähtökohdat sekä erityisesti hänen taustansa tulee huomioida; onko puhuja hallituksessa vai oppositiossa ja minkä puolueen edustaja hän on. Sinällään tutkijalle tällainen tietokanta on hyvin oivallinen resurssi alkuperäislähteiden saamiseen, mutta tietokannan pitäjät digitoidessaan kuitenkin tekevät valintoja siitä, mitä tietokantaan ylipäättensä digitoidaan ja miten tietyt lähteet valikoituvat heidän käsittelyssään tietokantoihin tutkijalle käytettäväksi.

Tutkimukseni menetelminä aion käyttää laadullisia tutkimusmenetelmiä. Aiheeni ja lähdeaineistoni huomioon ottaen kaikkein tarkoituksenmukaisin näkökulma graduuni olisi

---

¹³ Springhall 1994, 567-569.

¹⁴ HC Deb 11 June 1861 vol 163 cc930-2.

sosiaali- ja kulttuurihistoria, painottaen kuitenkin sosiaalishistoriaa. Valitsemani lähdeaineistokokonaisuuden perusteella on hyvä lähteä käsittelemään niitä diskurssianalyysin ja lähiluku -menetelmän yhdistelmällä, jossa pyritään analysoimaan, mutta myös tulkitsemaan kirjallisia lähteitä aika yksityiskohtaisesti. Lähiluvussa on tavoitteena huomata ja etsiä tekstin silmiinpistäviä ja toistuvia ominaisuuksia, esimerkiksi retorisia piirteitä, äänensävyjä ja asenteita, rakenteellisia elementtejä ja kulttuurillisia viitteitä keskittyen huomioituihin piirteisiin ja kielen käyttämiseen. Tämä johtaa linkittämään yksityiskohtia yhteen löytämällä uusia elementtejä ja niiden välisiä suhteita. Myös pyritään nostamaan esiin epätavallisia elementtejä sekä toistuvia teemoja. Faktat sekä yksityiskohdat yhdistetään johtopäätöksiin, jotka perustuvat löydettyihin havainnointeihin.¹⁵ Diskurssianalyysistä on erilaisia tyyppjä ja orientaatioita, mutta lähtökohdana on kieli, kielenkäyttö, merkitysvälitteinen toiminta ja niiden seurauksia tuottava luonne. Kieli on osa sosiaalista toimintaa ja se nähdään sosiaalista todellisuutta rakentavana ja seurauksia tuottavana tekijänä. Erityisesti se keskittyy kieleen ja kommunikaatioon ja se auttaa vastaamaan kysymyksiin sosiaalisista suhteista, sosiaalisesta identifioimisesta. Kieltä käytetään eri tavoin pyrittäessä saavuttamaan eri päämääriä. Näiden avulla voidaan paljastaa kuinka puhutaan yleisölle ja miten se voi olla vaikuttavaa.¹⁶

Tällä kahden menetelmän yhdistelmällä on tarkoitus löytää lähdeaineistostani tutkimuskysymyksiini vastauksia ja pystyä hahmottamaan minkälaista ihmisten elämä viktoriaanisen ajan Englannissa oli ja millaisena he kokivat yhteiskunnan kehityksen ja sen tuomat mahdolliset uhkakuvat yhteiskunnan turvallisuudelle sekä miten väestö reagoi tapaustutkimuksissa käsiteltyihin rikoksiin ja rikoksenteijöihin. Näiden lisäksi keskityn sanomalehtiartikkeleissa ja parlamenttikeskusteluissa käytettyyn kieleen ja niiden sävyyn kuvaillessa rikoksia, rikoksenteijöitä ja ratkaisukeinoja näihin yhteiskunnallisiin ongelmiin. Toisaalta huomio keskittyy siihen, miten artikkelien sanavalinnat ja sisällön sävy mahdollisesti lisäsivät huolta ja pelkoa ihmisissä sekä myös voimisti olemassa olevaa tilannetta ja siihen kohdistuvaa huomiota.

Aion myös käyttää Stanley Cohenin kehittämää mallia, jonka hän tuo esiin teoksessaan *Folk Devils & Moral Panics*, moraalisisista paniikitiloista (*moral panics*), joita julkinen keskustelu luo. Pohdin, onko tämä malli pätevä minun tutkimiini tapauksiini ja miten nämä

---

¹⁵ Kain 1998, 1; Schur 1998, 10–21.

¹⁶ Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006; Johnstone 2018, xvi-xxii, 5; Eskola & Suoranta 2008, 140, 194.

tapaukset näyttäytyvät mallin kautta. Myös Erich Gooden ja Ben-Yehuda Nachmanin teos *Moral Panics: The Social Construction of Deviance* sekä Kenneth Thompsonin teos *Moral Panics* pyrkivät luomaan kokonaiskuvaa paniikkitiloista, erityisesti siitä kuinka ne kehittyvät ja minkälainen rooli eri tekijöillä on niiden synnyssä.

Moral panic -käsitteen kehittivät 1970-luvun brittisosiolegit, heidän joukossaan Stanley Cohen, jotka hyödynsivät amerikkalaisten sosiologien ideoita ja teorioita poikkeavuudesta ja kollektiivisesta käytöksestä. Pääperiaattena oli se, että ihmisten sanottiin tulevan erityisen huolestuneiksi tietystä asiasta tai koetusta uhasta, mikä mitattuna ei osoittaudu olevan erityisen tuhoavaa tai vahingoittavaa. Tällaiset reaktiot nähdään tärkeänä osana sosiaalista muutosta, ja niitä pitää katsoa sosiaalisena prosessina. Tämä määritelmä jäi suhteellisen laiminlyödyksi 1970-luvun jälkeen, mutta vähitellen tutkijat alkoivat jälleen käyttämään ja uudelleenarvioimaan sitä.¹⁷

Eri tutkijat korostavat paniikkitilojen eri piirteitä ja ominaisuuksia. Useimmin he kuitenkin käyttävät moraalista paniikkitilaa kuvailemaan yhä kasvavassa määrin mediassa tiheään tahtiin ilmaantuneita paniikkeja, jotka olivat riskejä sosiaaliselle ja moraalille järjestykselle. Toisaalta tutkijat ovat keskittyneet ilmiöihin, kuten rakennemuutoksiin ja konflikteihin ja niiden taustalla oleviin syihin. Erityisesti rakenteelliset sekä kulttuurilliset muutokset yhteiskunnassa luovat ihanteelliset olosuhteet paniikkitilojen syntymiseen. Tällaisia muutoksia ovat esimerkiksi talouden ja sosiaalisen järjestyksen uudelleen rakentuminen, kulttuurin pirstaloituminen, joka lisää konflikteja identiteeteistä, elämäntavoista ja moraalista. On kuitenkin huomioitava, että pelkät olosuhteet itsessään eivät ole riittäviä luomaan paniikkitiloja tiheään tahtiin. Tämän vuoksi on tarpeen tarkastella toimijoita, jotka ovat tuottaneet ja levittäneet diskursseja, määritelleet riskejä sekä identifioineet niiden syitä. Perimmäisenä syynä moraalisten paniikkitilojen syntyyn on se, että ne ovat jännitteiden ja kamppailuiden oireita kulttuurin ja moraalisen sääntelyn muutoksia kohtaan. On olemassa suuri huoli tietyn ryhmän käytöksestä ja kasvava vihamielisyyden taso kyseistä ryhmää kohtaan, jota pidetään uhkana yhteiskunnalle ja sen järjestykselle.¹⁸

---

¹⁷ Thompson 1998, 133. Goode & Nachman 2009, 250.

¹⁸ Thompson 1998, 9, 133-134, 136.

Paniikkitilojen kehityskaaren avainelementeissä on nähtävillä viisi eri tekijää, joiden tulee toteutua, jotta kyseessä olisi moraalinen paniikkitila. Ensin joku tai jokin määrittellään uhaksi yhteiskunnan sosiaalisille arvoille tai intresseille sekä joidenkin yhteiskunnan jäsenien käytöstä pidetään ongelmana, eli yhteiskunta jakautuu heihin ja meihin, poikkeaviin ja lakia noudattaviin henkilöihin. Toisena tekijänä on, että uhka kuvataan helposti tunnistettavassa muodossa, johon medialla on oma osansa, kun se muodostaa ja esittelee kuvia tyylieltyyn ja stereotyyppiseen tapaan niin tapahtumista kuin niihin liittyvistä tekijöistä. Tämä lisää nopeasti yleisön huolta, joka toisaalta lisää median raportointia ja pääkirjoituksia tapahtumista. Myös ihmisten mielipidekirjoituksia alkaa ilmaantua vaatiessa viranomaisien puuttumista asiaan, jottei asia karkaa käsistä ja pahennu entisestään. Seuraavaksi asiaan tulee vastaus viranomaisilta ja mielipidevaikuttajilta, jotka ovat asettaneet moraaliset rajat sekä tuovat esiin kontrollin tapoja, koska ”poikkeama” nähdään yhteisön ja yhteiskunnan sääntöjen rikkomisena, joka vaatii arvostelua, tuomitsemista ja rankaisemista. Näin ollen nämä henkilöt, mukaan lukien poliitikot, myös esittävät diagnooseja ja ratkaisuja tilanteen selvittämiseksi. Lopulta olosuhteet hälvenevät ja paniikkitila heikkenee ja menee ohi, tai se tulee näkyvämmäksi ja arkipäiväisemmäksi, kuten vaikkapa muotivillitykset, kun ihmiset ovat menettäneet kiinnostuksensa tapauksia kohtaan. Kuitenkin joissain tapauksissa paniikkitila johtaa sosiaalipoliittisiin muutoksiin yhteiskunnassa ja tuottaa lainsäädäntöuudistuksia.¹⁹

Media on kuitenkin keskeisessä ja tärkeässä roolissa moraalisten paniikkitilojen synnyssä ja niiden kiihdyttämisessä. Tämä tulee myös ottaa huomioon, kun tarkastellaan paniikkitilojen syntyä sekä niiden kehittymistä ja elinkaarta. Media nähdään välineenä, joka välittää tarinoita ja väitteitä, joihin paniikkitilat perustuvat. Samalla media muovaa ja määrittelee sosiaalisia ongelmia. Tämä on tehokkain tapa tavoittaa suuri yleisö varsin lyhyessä ajassa. Media yleensä aktivoi ja kiihdyttää yleisön sekä poliitikkojen huolen ja pelon tapahtumista dramatisoimalla ilmiön vakavuutta ja kuvailemalla sitä liioittelevaan sävyyn. Yleisön huolta nostattavat median antamat kuvat ilmiön syistä ja seurauksista, jotka sovitetaan yhteen ihmisten olemassa olevien asenteiden kanssa. Cohen toteaaakin, että miten yhteiskunnan reaktio ja erityisesti median tapa eristää pitämällä erillään poikkeavat ja väärintekijät muusta yhteisöstä on vahvempi perusta asenteen muodostukselle ja sitä kautta korostaa uhan tunnetta yhteisön sisässä. Hän tuo myös esiin, että yhteiskunnassa on olemassa

---

¹⁹ Cohen 1972/2011, xxxvii, 1, 2, 24-25. Thompson 1998, 8. Goode & Nachman 2009, 33, 35, 110.

oleva ja selvä vaara, joka yhdistetään suurempiin yhteiskunnallisiin ongelmiin. Tämän jälkeen media ja yleisön kasvava huoli sekä uhan tunne aikaansaa vaatimuksia viranomaisille, että asialla tulee tehdä jotain ennen kuin tapahtuu suurempia seurauksia. Lisäksi vaaditaan tiukempia rangaistuksia väärintekijöille. Median tärkeimpiä toimintoja ovat siis uhan valitseminen, levottomuuden luominen sekä huomion kohdistaminen väärintekijöihin. Kaikki nämä päätekijät vaikuttavat ja vahvistavat toisiaan luoden kehän, spiraalinmuotoisen paniikitilan.²⁰

Löysin paljon erilaista tutkimuskirjallisuutta, joka tuo taustatietoa tutkittavaan aiheeseen, erityisesti keskittyen viktoriaanisen ajan Englannin yhteiskunnalliseen sekä sosiaaliseen ympäristöön, mihin aiheeni sijoittuu. Tällaisia teoksia on varsinkin Clive Emsleyn ”*Crime and Society in England, 1750–1900*” vuodelta 1996, Helen Johnstonin ”*Crime in England 1815–1880: Experiencing the Criminal Justice System*” vuodelta 2015 sekä ensimmäisen kerran vuonna 1981 ilmestynyt ”*Policing and Punishment in Nineteenth Century Britain*” Victor Baileyn editoimana. Nämä antavat hyvän kuvan siitä, minkälainen oikeus- ja rangaistusjärjestelmä Englannissa tuohon aikaan oli vallalla ja miten se vuosien saatossa kehittyi ja muuttui. Toisaalta Sally Mitchellin vuonna 1996 ilmestynyt ”*Daily Life in Victorian England*” sekä Edward Royleyn ”*Modern Britain Third Edition: A Social History 1750–2010*” vuodelta 2012 keskittyvät kuvaamaan hyvin sitä, minkälaista yhteiskunnallinen ja sosiaalinen elämä tuolloin oli Englannissa.

Kaksi löytämäni kirjaa käsittelee enemmänkin sitä, miten pelkoa voidaan tutkia sekä sitä, miten pelko on ilmennyt ihmisissä ja miten siihen on suhtauduttu minäkin aikana, varsinkin Joanna Bourken ”*Fear: A Cultural History*” vuodelta 2005 sekä Michael Laffanin vuonna 2012 ilmestynyt ”*Facing Fear : The History of an Emotion in Global Perspective*”. Barry Godfrey, Clive Emsley ja Graeme Dunstallin editoima esseiden kokoelmateos *Comparative Histories of Crime* vuodelta 2003 keskittyy vertailevaan rikos- ja rikosoikeudelliseen historiaan korostaen ja tutkien eroja eri maiden välillä, mutta erityisesti Peter Kingin essee *Moral panics and violent street crime 1750–2000 comparative perspective* tuo esiin enemmänkin paniikkien elinkaaren, jonka kautta on hyvä lähteä mahdollisesti yhdistämään kolmea erilaista tapausta. Cohen samoin kuin Kenneth Thompsonin teos sekä Erich Gooden ja Ben Yehuda-Nachmanin teos suurelta osin käsittelevät moraalisen

---

²⁰ Cohen 1972/2011, 9, 74; Goode & Nachman 2009, 23-26, 32, 55-56, 90-91, 106.

paniikkitalan mallia ja sen soveltamista modernin ajan paniikkitaloihin, vaikkakin Thompson sivuaakin omassa teoksessaan hiukan vuoden 1862 paniikkia, jota myös itse käsittelen. Kuitenkin nämä teokset ovat hyvä ja tärkeä lisä tutkimukselle ja sen paikantamiselle, koska ne tarjoavat hyvän näkökulman ja kaavan paniikkitalojen syntyyn ja sen kehittymiseen.

Näiden lisäksi on myös useita aihetta käsitteleviä tutkimusartikkeleita, mainittakoon esimerkiksi Christopher A. Casey'n *Common Misperceptions. The Press and Victorian Views of Crime*, A.L. Beierin *Identity, Language, and Resistance in the Making of the Victorian "Criminal Class": Mayhew's Convict Revisited* sekä Joy Wiltenburgin *True Crime: the Origins of Modern Sensationalism*.

Vaikka viktoriaanisen ajan Iso-Britanniaa on tutkittu laajalti, maan rikollisuutta ja yhteiskunnan sosiaalista puolta on tutkittu useissa eri tutkimuksissa. Tämänkaltainen analyttinen viitekehys, joka painottaa moraalipaniikkien analyysia yhdistämällä ja syventämällä eri näkökulmia ja vaikutteita laajempaan keskusteluun yhteiskunnallisella tasolla Isossa-Britanniassa viktoriaanisen ajan keskivaiheilla on ollut vähäistä. Tässä tutkimuksessa Stanley Cohenin luoma moraalipaniikki -malli yhdistyy kolmeen tapaustutkimukseen kietomalla yhteen eri näkökulmia ja vaikutteita, kuten sosiaalishistoriaa ja crime -historiaa laajempaan yhteiskunnassa käytyyn keskusteluun.

Tutkimus etenee kronologisesti käsittelylukujen kolmen tapaustutkimuksen kautta vuodesta 1855 vuoteen 1865, joiden pohjana käytetään Cohenin moraalipaniikitila -mallia selvittämään kuinka tapaukset mahdollisesti näyttäytyivät isompana ja laajempaan kuin ne todellisuudessa olivat. Kuitenkin ensin toisessa luvussa pohjustetaan millainen viktoriaanisen ajan yhteiskunnallinen tilanne oli tutkittavana ajankohtana, miten rikollisuuteen suhtauduttiin sekä kuinka rikoksentekejiä rangaistiin. Myös pohditaan kuinka pelko ja ahdistus mahdollisesti näkyi muuttuvassa yhteiskunnassa ja miten näihin muutoksiin reagoitiin. Kolmannessa luvussa käsitellään kahta eri myrkytystapausta vuosien 1855–1860 aikana sekä tarkastellaan myrkyjen myynnin rajoittamisesta käytyä keskustelua.

Neljäs luku keskittyy katuväkivaltaan ja rikoksentekejiin, jotka olivat syytteessä väkivaltarikoksista. Erityinen painopiste on kuinka näihin rikoksentekejiin suhtauduttiin ja miten heistä keskusteltiin sanomalehdissä ja parlamentissa. Lisäksi tarkastellaan mitä keinoja vaadittiin tapausten vähentämiseksi päättäjiltä ja mitä ratkaisuja he ehdottivat. Viidennessä

luvussa paneudutaan rikosvastuullisuus -käsitteeseen ja miten hulluus määriteltiin viktorianisen ajan Englannissa. Tätä käsittelem kolmen eri murhaoikeudenkäynnin kautta, joissa syytetyt yhdessä puolustusasianajajien kanssa vetosivat hulluuteen väittämällä, että syytetty ei ollut tietoinen rikoksen hetkellä.

2. TAUSTAA

2.1. YHTEISKUNNALLINEN TILANNE

Isossa-Britanniassa yhteiskunnallinen tilanne ei parantunut tehdyistä yhteiskunnallisista uudistuksista huolimatta, vaan vielä 1800-luvun puolivälissä, vuosien 1855–1865 välisenä aikana yhteiskunnassa oli nähtävissä paljon ongelmia, erityisesti niistä koituneet muutokset koskettivat sosiaali- ja yhteiskunnallisia rakenteita. Tehtaiden tulo kaupunkeihin ja niiden laitamille aiheutti ihmisten muuttamista kaupunkeihin työn ja elannon perässä, mikä lisäsi väestömäärää kaupungeissa. Tästä koitui ongelmia ihmisten asuinoloihin, mikä kohdentui erityisesti alempaan väestönosaan, joilla oli vaikeuksia kurjistuneiden työolojen takia sekä muuttuneessa kaupunkikuvassa hankkia elantoa. Näihin ongelmiin pyrittiin saamaan ratkaisuja aikaan eri yhteiskunnallisten toimijoiden avulla. Etenkin parlamentille annettiin enemmän valtaa, jolloin sen toimintamahdollisuudet laajenivat, jonka seurauksena päätökset saatiin melko ripeästi tehtyä ja näin ollen joitain ongelmia pystyttiin muuttamaan parempaan suuntaan, esimerkiksi köyhäinhoidon osalta²¹.

Sosiaalinen yhteiskuntajärjestelmä koki kaikkein suurimman muutoksen Isossa-Britanniassa, kuten muuallakin Euroopassa, 1800-luvun aikana. Teollistumisen ja sitä seuranneen muuttuvan ympäristön myötä alkoi vähitellen kehittyä uudenlainen luokkayhteiskunta, joka aiheutti monia yhteiskunnallisia ongelmia, varsinkin alempien väestönosien keskuudessa. Esimerkiksi tuloerot kasvoivat eri luokkien välillä ja ihmisten asuinpaikat alkoivat riippua heidän varallisuudestaan. Henry Mayhew, englantilainen toimittaja, joka kierteli Lontoon kaduilla keräämässä ja kirjoittamassa tietoa yhteiskunnasta ja sen ihmisistä, painottaen kirjoituksissaan erityisesti alempaa väestönosaa²². Hän jakoi Ison-Britannian väestön neljään eri kategoriaan heidän sosiaalisen asemansa mukaan. Ensimmäisinä olivat hyvin toimeentulevat ihmiset, joilla oli enemmän vapaa-aikaa käytettävissään. Seuraavaksi tuli työväestö, joka oli hyvin riippuvaista työstä ja siitä saadusta palkasta. Mayhew jakoi myös köyhät kahteen eri luokkaan, riippuen siitä saiko henkilö avustusta hyväntekeväisyyden kautta vai oliko hän pelkkä laitapuolenkulkija, joka

---

²¹ Mitchell 1996, 89.

²² Mayhew & Sabbagh 2012, 1–2.

jostain syystä ei kyennyt hankkimaan töitä tai oli muuten vain pudonnut yhteiskunnan alimmille portaille.²³

Muuttuva ympäristö, etenkin teollistuminen ja sitä seurannut kaupungistuminen aiheuttivat entistä enemmän ongelmia alemmissä väestöosissa. Suurin ongelmista oli kuitenkin köyhyys, joka heijastui moneen eri tekijään yhteiskunnassa. Köyhyys alettiin hiljalleen nähdä pelkkänä ihmisen omana moraalisenä heikkoutena. Tämän taustalla oli hyvin jäykkä sosiaalinen kontrolli sekä säädyllisyyden osoittaminen, jonka tarkoituksena oli vaatia ihmisiä huolehtimaan itsestään. Tämä heijastui siihen, että ihmisten tuli kestää kohtaamansa ongelmat itse ja oli häpeällistä pyytää muilta ihmisiltä apua ongelmiinsa. Toisaalta yhteiskunnan päättäjät alkoivat keskittää voimavaransa niihin köyhiin, jotka eivät yhteiskunnassa vallitsevien olosuhteiden takia kyenneet elättämään itseään ja perhettään.²⁴ Kaupungeissa asuvat ihmiset joutuivat useammin köyhyyden koettelemiksi, koska kaupungeissa asuminen ja ruoka alkoivat muuttua yhä kalliimmaksi, jolloin työstä saatu palkka ei enää riittänyt kunnolla elämiseen. Tämä tilanne aiheutti vakavan noidankehän yhteiskunnassa, joka vaikutti niin ihmisten terveyteen kuin kaupunkien sisäiseen rakenteeseenkin. Toisin sanoen ihmiset eivät kyenneet ostamaan kunnollista ruokaa, jolloin se aiheutti aliravitsemusta, ja tämän lisäksi asumisen kalleus pakotti ihmiset asumaan ahtaasti alueilla, jotka aikojen saatossa muuttuivat vähitellen köyhien asuinalueiksi. Tämän noidankehän seurauksena kaupungeissa tautiepidemiat olivat hyvin yleisiä, varsinkin köyhien asuinalueilla, johtuen ihmisten asumisolosuhteista, yleisestä hygienian sekä kunnollisen ravinnon puutteesta.²⁵

Tultaessa 1850-luvulle yhteiskunnan luokkarakenne alkoi vähitellen saamaan vakiintuneen muotonsa, joka johtui etenkin ihmisten elintason noususta ja varsinkin keskiluokan kasvamisesta, mutta tuloerot ihmisten välillä olivat vielä melkoisen suuria²⁶. Vaikka yhteiskunnan sosiaaliset rakenteet alkoivatkin vakiintua, väestön lukutaito ei kuitenkaan ollut kovin hyvällä tasolla johtuen erinäisistä syistä, kuten koulutuksen saatavuudesta, sen hinnasta ja tietenkin ihmisten ajanpuutteesta²⁷. Vuoden 1841 väestölaskennassa miehistä noin 67 % ja naisista vain 51 % kykenivät lukemaan. Tuolloin

---

²³ Royle 2012, 103-105.

²⁴ Mitchell 1996, 259, 262; Royle 2012, 189.

²⁵ Mitchell 1996, 194; Royle 2012, 194.

²⁶ Mitchell 1996, 68; Royle 2012, 462.

²⁷ Royle 2012, 410, 462.

lukutaito mitattiin siten, että ihminen kykeni kirjoittamaan oman nimensä sekä lukemaan otteen Raamatusta. Sunnuntai-koulut nähtiin oivana mahdollisuutena pyrkiä levittämään lukutaitoa ihmisten keskuudessa, koska se oli ainoa päivä viikosta, jolloin ihmisillä ei ollut töitä tehtävänä. Tällä pyrittiin myös pitämään ihmiset kaidalla polulla moraalikoulutuksen avulla.²⁸

Ison-Britannian kaupungit kasvoivat 1800-luvun aikana huomattavasti niin väkimäärältään kuin ympäristöltään. Suurin osa väestöstä joutui kuitenkin muuttamaan työnsä perässä maaseudulta kaupunkiin, koska maaseudulla ei enää ollut kovinkaan paljoa ympärivuotista työtä tarjolla, sillä työ oli hyvin kausiluontoista, kun taas kaupungeissa työtä oli tarjolla koko vuoden ympäri²⁹. Vuonna 1801 Lontoossa asukkaita oli vain yksi miljoona, mutta vuosikymmenten saatossa väkimäärä kasvoi reilulla miljoonalla vuoteen 1851 mennessä. Huomattavin yhteiskunnallinen muutos tapahtui 1850-luvun aikana, jolloin jopa puolet Ison-Britannian 16,9 miljoonasta asukkaasta asui kaupungeissa³⁰. Tämä kehityskulku synnytti monia erilaisia yhteiskunnallisia ongelmia, joista merkittävimmäksi nousivat ihmisten asuinolot, koska he joutuivat asumaan hyvinkin tiheästi lähellä työpaikkojaan. Lisäksi teollistumisen myötä ympäristöongelmia ilmaantui usein, mikä vaikutti huomattavasti kaupunkiympäristöön, varsinkin Lontoon alueella. Tämän asian *The Times* toi hyvin esille vuonna 1856,

*"London is a colourless metropolis. -- The excuse is the monstrous cloud of smoke we are always blowing, and with which we stain earth, river and sky."*³¹

Kuten lainauksesta huomaa, aikalaiset kokivat Lontoon varsin värittömäksi kaupungiksi, jossa kaikki oli yhtä harmaata ja mustaa massaa savusumun myötä. Vähitellen, ennen kaikkea teknologisen kehityksen myötä, kaupunkielämä muuttui parempaan suuntaan. Parempien kulkuvälineiden, kuten rautateiden, ansiosta ihmisten ei enää tarvinnut asua kaupungin keskellä ahtaasti lähellä työpaikkojaan, vaan he pystyivät muuttamaan kauemmas kaupungin ulkopuolelle³². Tämänkaltaisen muutos kuitenkin aiheutti vakaviakin seurauksia, etenkin kaupunkirakenteen ja eriarvoistumisen suhteen. Ensisijaisesti ne

---

²⁸ Mitchell 1996, 66, 166.

²⁹ Seaman 1973, 44.

³⁰ Royle 2012, 28-29.

³¹ "London is a colourless metropolis. It is like a." *The Times* 7 May 1856.

³² Mitchell 1996, 71-72.

ihmiset, joilla oli varaa muuttaa pois kaupungin sydäimestä lähtivät kaupungin ulkopuolelle, mutta ne, joilla ei ollut varaa, jäivät asuinsijoilleen, jonka seurauksena alue hiljalleen alkoi muuttua köyhien asuinalueeksi ja slummiksi, joka taas aiheutti monia ongelmia, joista pahimmat olivat rikollisuuden sekä häiriökäyttäytymisen lisääntyminen³³. Voidaan sanoa, että Lontoo jakaantui kolmeen osaan: keskukseen (the City) sekä Länsi- ja Itä-Lontooseen (West End & East End). Näistä Länsi-Lontoo muodostui vauraammaksi ja paremmaksi asuinalueeksi, kun taas Itä-Lontoo muuttui yhä enemmän köyhien asuinalueeksi juuri edellä mainitun muutoksen vuoksi³⁴.

2.2. RIKOS & RANGAISTUS

Rikollisuuden määrä vaihteli Isossa-Britanniassa aika ajoin 1800-luvun alkuvuosikymmeninä. Rikollisuus jossain määrin lisääntyi 1830-luvulla yhteiskunnan huonon taloudellisen tilanteen vuoksi, mutta toisaalta myös tehdyt lakiuudistukset lisäsivät rikollisuutta uusien rikosnimikkeiden tultua voimaan. Tuolta ajalta ei ole kovinkaan luotettavia rikostilastoja olemassa, ja aikalaisetkin kokivat tilastot ja raportit hyvin epäluotettaviksi³⁵, mutta toisaalta niistä saa jonkinlaisen käsityksen siitä, miten rikollisuuden määrä kehittyi eri vuosikymmeninä ja mitkä tekijät mahdollisesti vaikuttivat rikollisuuden lisääntymiseen Isossa-Britanniassa 1800-luvun kuluessa.

Varhaisen viktoriaanisen aikakauden rikosuudistukset olivat yllättävä menestys, koska silloinen kriminaalipolitiikka osoitti, että rangaistuksien järjeistäminen paransi tilannetta jossain määrin. Etenkin kuolemanrangaistuksen kaventaminen kahteen rikokseen, maanpetokseen ja murhaan, lisäsi syytteenpanoja ja oikeudenkäyntejä sekä vuosisadan puoliväliin mennessä vähensi rikoksia yhteiskunnassa. Toisaalta vähitellen alettiin soveltamaan ankarampia ja kovempia rangaistuksia ja politiikan painotus muuttui tultaessa 1850-luvulle. Koettiin, että kriminaalipolitiikka oli epäonnistunut ehkäisemään rikoksien lisääntymistä, vaikkakin tilastojen mukaan rikollisuus oli kuitenkin vähentynyt. Tämä väärinkohdistettu uskomus ja illuusio siitä, että rikokset väistämättä lisääntyivät

---

³³ Porter 1994, 213.

³⁴ Mitchell 1996, 79.

³⁵ Emsley 1996, 28-29, 36.

yhteiskunnassa, erityisesti väkivaltarikoksien ja murhien kohdalla, olivat seurausta lisääntyneistä ja helposti saatavilla olleista jutuista sanomalehtien sivuilla, jotka käsittelivät rikollisuutta ja lisäsivät tuntemusta rikoksista. Tämä johti kriminaalipolitiikan uudelleenarviointiin ja rangaistuksien koventamiseen, ja esimerkiksi ruumiillinen rangaistus palautettiin vastauksena ahdistukseen väkivaltarikoksien lisääntymisestä, jota sanomalehdet pahensivat kirjoituksillaan.³⁶

Kaupungistumisen nopea kehitys edesauttoi yhteiskunnallisten ongelmien lisääntymistä monella yhteiskunnan osa-alueella. Varsinkin kasvavat kaupungit nähtiin rikollisuudelle otollisena maaperänä ahtauden sekä väkimäärän nopean kasvun vuoksi. Tämän seurauksena rikollisuus jossain määrin lisääntyi tultaessa 1850-luvulle, koska ihmismäärät kasvoivat hyvinkin nopeasti kaupungeissa, varsinkin Lontoossa. Myös kaupunkiympäristö omalta osaltaan nosti tietynlaisten rikoksien määrää, esimerkiksi omaisuusrikokset ja taskuvarkaudet lisääntyivät selkeästi. Myös tietyillä alueilla rikollisuus kukoisti. Esimerkiksi kaupungin laitamilla sijaitsevat satama-alueet sekä köyhien asuinalueet mahdollistivat rikollisten toiminnan entistä paremmin.³⁷

Rikollisuuden lisääntyminen yhteiskunnassa nähtiin ensisijaisesti suurimpien kaupunkien ongelmana, jonka seurauksena vähitellen alettiin myös huomata se, että rikosten tekijät tulivat yhä enenevässä määrin köyhimmistä väestöosista, jolloin rikollisuudesta alkoi kehkeytyä luokka -ongelma. Aikalaisetkin huomasivat tämän kehityskulun rikosraporteissaan, joissa havaittiin, että kaikista suurin rikoksiin syyllistyneiden tekijöiden joukko alkoi olla köyhät nuoret miehet. Toisaalta alettiin pelätä myös sitä, että naisten tekemät rikokset mahdollisesti lisääntyisivät huomattavasti johtuen lähinnä heidän kasvaneesta itsenäistymisestään.³⁸ Kuten edellä mainitsin, Lontoo oli hiljalleen alkanut jakautua vauraampaan länteen ja köyhempään itään 1850-luvun tienoilta lähtien. Tämä johti siihen tilanteeseen, että kaupungin sisällä rikosten määrä vaihteli aika paljonkin, koska osalla köyhien alueiden asukkaista ei ollut paljon töitä tarjolla, ja nähtiin, että nämä yhteiskunnan hylkiöt olivat itse syypäitä omaan kohtaloonsa, koska heiltä puuttui kunnon kasvatusta, joka estäisi tämänkaltaiset rikolliset toimet. Täten heidän piti hankkia elantonsa muilla keinoilla, ja rikosten tekeminen nähtiin ainoana keinona selviytyä kaupungissa.

---

³⁶ Casey 2011, 367-372.

³⁷ Emsley 1996, 114, 116, 125.

³⁸ Emsley 1996, 92-93.

Tultaessa 1860-luvulle Isossa-Britanniassa nousi vähitellen esiin rikollisuusluokka –käsite (*criminal class*), johon luokiteltiin kaikki ne ihmiset (laitapuolenkulkijat, köyhälistö), jotka hankkivat elantonsa rikollisin keinoin. Tämä aiheutti yhteiskunnassa paljon huolta, jopa pelkoa, koska ajateltiin, että tämä ns. rikollisuusluokka voi toiminnallaan aiheuttaa paljon ongelmia ihmisten yleiseen turvallisuuteen sekä johtaa rikollisuuden nopeaan lisääntymiseen.³⁹

Rikollisuusluokka käsitteenä oli ollut tuttu jo 1700-luvun lopulta lähtien ja tultaessa 1800-luvulle sitä alettiin käyttämään yhä enemmän ilmaisemaan rikoksentehtäjiä yhtenä kokonaisuutena, luokka-ilmionä liittyen köyhiin sekä työväkeen, joka jatkoi kukoistustaan 1850–1860-lukujen aikana. Tuona aikana spekuloidtiin myös rikollisuuden alkuperästä, johtuiko se henkilöiden korruptoitumisesta syntymässä vai ympäristövaikutuksista. Vallalla oleva perinteinen viktoriaaninen uskomus näki rikollisuuden johtuvan työttömyydestä tai haluttomuudesta tehdä työtä. Yhteisenä nimittäjänä nähtiin kuitenkin, että rikokset vetivät puoleensa köyhempiä ihmisiä enemmänkin moraalisen rappeutumisen kuin materiaalistien olosuhteiden vuoksi. He olivat pieni osa kaupungin köyhiä, mutta heidän nähtiin aiheuttavan suurimman vaaran sosiaaliselle ja moraalille järjestykselle. Tämä vaikutti esimerkiksi siihen, miten viranomaiset sekä niin kutsutut kunnioitettavat luokat esittivät nämä rikoksentehtäjät omaksi luokakseen, joka oli päinvastainen kuin kunnioitettu yhteiskunta sääntöineen ja arvoineen.⁴⁰

Isossa-Britanniassa tapahtui 1800-luvun aikana paljon muutoksia koskien niin maan oikeusjärjestelmää kuin myös poliisivoimiakin, koska tapahtuneet yhteiskunnalliset muutokset olivat olleet niin laajamittaisia, että tarvittiin uusia keinoja vastata näihin muutoksiin ja ehkäistä rikollisuuden lisääntymistä sekä lieventää siitä aiheutuvia ongelmia. Ensisijaisesti kaupunkialueet kokivat suurimmat muutokset, koska siellä tarvittiin kaikista eniten valvontaa, jotta yleinen turvallisuuden tunne säilyisi yhteiskunnassa. Tämän vuoksi parlamentti päättikin poliisivoimien perustamisesta Lontooseen vuonna 1829, jolloin Metropolitan Police perustettiin. Tämän jälkeen 1850-luvulle tultaessa poliisivoimat asteittain levittäytyivät koko maahan, jopa maaseudulle asti, ja samalla poliisin työ ammatillistui.⁴¹ Poliisien työtehtävät koostuivat ennen kaikkea julkisten paikkojen

---

³⁹ Emsley 1996, 56, 173, 180.

⁴⁰ Beier 2005, 499-500, 504-505.

⁴¹ Johnston 2015, 43-45.

valvonnasta sekä yleisen turvallisuuden turvaamisesta kaupungin eri alueilla, jotta häiriökäyttäytymistä ei ilmaantuisi eikä se muodostaisi minkäänlaista uhkaa kaupungin asukkaille. Kuitenkaan tämä ei koskenut kaikkia alueita, koska osa köyhien asuinalueista olivat usein 'no go' -alueita, jonne poliiseilla tai vuokrankerääjillä ei ollut mitään asiaa, erityisesti heidän turvallisuutensa takaamiseksi. Nimenomaan näillä alueilla poliisin läsnäoloa olisi tarvittu kaikista eniten, jonka vuoksi rikollisuus kukoisti näillä alueilla, koska valvontaa ei pystytty toteuttamaan kunnolla. Hiljalleen poliisien työtehtävät monipuolistuivat ja heidän ensisijaiseksi tehtäväkseen nousivat rikosten estäminen ja niiden havaitseminen kaupunkikuvassa sekä tietysti rikollisten kiinniottaminen ja rikoksien ratkaiseminen.⁴²

Vaikka poliisit ilmaantuivatkin kaupunkikuvaan ja pienemmät rikokset vähenivät jossain määrin⁴³, tästä huolimatta varsinkin kaupunkilaiset pitivät poliisien määrää täysin riittämättömänä turvaamaan kansalaisten turvallisuutta Lontoossa, erityisesti iltamyöhään. Tämän vakavan tilanteen nosti esiin eräs mies, joka kirjoitti mielipidekirjeen *The Timesin* toimitukseen elokuussa vuonna 1856, jossa hän kertoi monista ryöstöistä, jotka olivat tapahtuneet hänen kotiseudullaan, hyvämaineisella kaupunkialueella. Hänen mukaansa naapurustossa oli lähiaikoina liikkunut muutamia roistojoukkioita kiertelemässä kaduilla. Hän myös totesi, että liikkuminen kaupungissa yömyöhään oli hyvin vaarallista johtuen vaarallisista laitapuolenkulkijoista,

*"If you are returning home late from anywhere, always take a cab, or you will be strangled in the streets!"*⁴⁴

Miehen kirjoituksesta huomaa, että hän oli hyvin huolissaan kaupungin turvallisuustilanteesta, koska poliiseja ei ollut tarpeeksi liikkeellä yöllä estämässä näitä vaaratilanteita tapahtumasta, joten hän pyysi päättäjiä paneutumaan tähän asiaan, jotta vakava asia korjaantuisi ja sen myötä kaupunkilaiset kokisivat olevansa jälleen turvassa myös iltaisin liikkeessään kaduilla. Hän myös kritisoi poliisia saamattomaksi ratkaisemaan omaisuus- ja päällekkäusrikoksia, koska hänen mielestään näiden ratkaiseminen oli

---

⁴² Emsley 1996, 237-238; Johnston 2015, 48.

⁴³ Emsley 1996, 239.

⁴⁴ THE LONDON SCOUNDREL. "'Where's The Police?'" *The Times* 21 Aug. 1856.

poliisien ulottumattomissa, jolloin saadut tulokset olivat jääneet mitättömiksi ja lisänneet ihmisten turvattomuuden tunnetta entisestään, kun rikolliset kulkivat edelleen vapaina.⁴⁵

2.3. PELOT JA UHAT

Erilaiset yhteiskunnalliset muutokset herättivät osaltaan ihmisissä monia erilaisia tunteita, mutta päällimmäisenä kuitenkin olivat pelko ja levottomuus muuttuvaa yhteiskuntaa kohtaan. Voitaisiin väittää, että teknologinen kehitys, kaupungistumisen nopeus ja sitä seurannut väkimäärän kasvu kaupungeissa heijastuivat rikollisuuden vähittäiseen lisääntymiseen. Nämä tekijät mahdollistivat omalta osaltaan edellä mainittujen tunteiden ilmaantumisen monessa eri yhteydessä. Esimerkiksi kaupungin suuret ihmismäärät sekä ahtaat ja sokkeloiset kadut sallivat monien vaaratilanteiden syntymisen ja samalla loivat otollisen maaperän rikollisuuden kasvulle, jonka kautta ne nousivat ihmisten mieliin aiheuttaen turvattomuuden tunnetta, joka ilmeni monissa sanomalehtien uutisissa sekä mielipidekirjoituksissa tutkittavana ajankohtana.

Joanna Bourke väittää teoksessaan *Fear A Cultural History*, että pelko on hyvinkin demokraattinen tunne, joka koskettaa jokaista ihmistä riippumatta heidän iästään, sukupuolestaan tai sosiaalisesta asemastaan. Se koskettaa yhtä lailla niin köyhää kuin rikastakin, mutta toisaalta heidän pelkojensa kohteet voivat vaihdella eri tavoin. Etenkin 1800-luvulle tultaessa suurempaan rooliin nousi jatkuva epävarmuuden pelko, jonka syntymiseen vaikutti suuresti huoli oman sosiaalisen aseman menettämisestä, ja sitä myötä pelko joutumisesta köyhyyden koettelemaksi.⁴⁶

Sanomalehtien keskittyminen rikollisuudesta kirjoittamiseen, erityisesti murhista raportointi juontui asteittaisesta lukijakunnan lisääntymisestä ja se, että sensationalismi tuli yhä läpitunkevammaksi osaksi uutisointia. Tämä kehitys näkyi esimerkiksi siinä, että *The Times* lisäsi rikosuutisointiaan merkittävästi 1800-luvun aikana.⁴⁷ Uutiset ja kommentit huomionarvoisista oikeudenkäynneistä ja rangaistuksista tulivat tärkeimmiksi osiksi sanomalehtien sisältöä. Myös jotkut sanomalehdet antoivat laajemman käsittelyn juuri näille

---

⁴⁵ THE LONDON SCOUNDREL. "Where's The Police?." *The Times* 21 Aug. 1856.

⁴⁶ Bourke 2005, 4, 27, 355.

⁴⁷ Casey 2011, 372, 376.

kohua herättäneille rikoksille.⁴⁸ Tunteilla on tärkeä rooli rikosraportointien vastaanotossa; rikosraporttien tarkoitus on vedota tunteisiin, ja on hyvä huomioida niiden vaikutukset. Niillä on keskeinen rooli siinä, että ne kykenevät muovaamaan yleisiä reaktioita sosiaalisten normien rikkomista kohtaan. Rikosjournalismin kehitys sekä sen pääpainon siirtyminen rikoksiin, erityisesti väkivaltarikoksien raportointiin johtui kulttuurin tarpeiden ja sosiaalipoliittisten agendojen muutoksista yhteiskunnassa. Kuvaukset rikoksista nostivat ihmisten tunnereaktioita, ja toimittajien kielenkäyttö toimi tunteiden laukaisijana, joka omalta osaltaan lisäsi pelkoa ja uhan tunnetta rikoksia kohtaan. Kiinnostus ei kohdistunut pelkästään rikoksien raportointiin, vaan oltiin kiinnostuneita rikollisten mielistä sekä siitä, kuinka he vajosivat rikollisille poluille.⁴⁹

Väärintekijät (*folk devils*) on termi, jonka Stanley Cohen toi esiin paniikkitiloja käsitellessään. Ajoittain jokaisessa yhteiskunnassa nousee esiin väärintekijöiden kauheita ja viheliäisiä tekoja sekä niistä saamat syytteet lisääntyvät. Tulee kuitenkin huomioida, että lainkuuliaiset yhteiskunnan jäsenet yleensä leimaavat, luokittelevat ja tuomitsevat heidät, jotka rikkovat yhteisössä olevia sääntöjä ja arvoja teoillaan. Jossain määrin jotkut yhteiskunnan jäsenet myös lietsovat väärintekijöiden nostattamaa huolta, pelkoja ja uhan tunnetta yhteiskunnassa. Paniikkitilassa uhka tai haitta on harvoin fyysinen, yleensä sen vain koetaan lisäävän ahdistusta ihmisissä. Luodaan siis 'sopiva vihollinen', joka on vastuussa tällaisista koettelemuksista, joita kohtaan oleva suuttumus ruumiillistaa ongelman.⁵⁰ Tämä johtaa siihen, että ihmiset alkavat pelätä ja tuomita tiettyjä ihmisryhmiä, jotka ensin identifioidaan ja tuomitaan ja lopuksi heistä yritetään päästä eroon. Heidän myös koetaan olevan uhka yhteiskunnan hyvinvoinnille sekä sosiaalisille arvoille. Tätä prosessia kuvataan yhteisön herkistymistermillä (*community sensitization*). Eli kaikki epäselvät, jopa neutraalit asiat uudelleentulkittiin mahdollisiksi tai oikeiksi poikkeavuuksiksi. Tämä myös ilmenee siten, että käytetyt symbolit saavat uuden merkityksen ja media luo tietoisuutta siitä, mitkä merkit ilmaisevat tätä kyseistä uhkaa ja mitä toimia yhteiskunnassa tulisi tehdä.⁵¹

Kaupungistuminen ja suurien ihmismäärien paljous pakottivat yhteiskunnan päättäjät ja viranomaiset pohtimaan miten suuria väkijoukkoja pystytään hallitsemaan, ettei mitään

---

⁴⁸ Lemmings 2013, 3-4.

⁴⁹ Wiltenburg 2004, 1378-1379, 1381-1382, 1400-1402.

⁵⁰ Goode & Nachman 2009, 3, 16, 28, 36-37; Cohen 1972/2011, xxvi-xxvii.

⁵¹ Goode & Nachman 2009, 22, 28, 35; Cohen 1972/2011, 81, 84-85.

vakavampia uhkatilanteita pääse syntymään. Etenkin kaupunkien ahtaat kadut sekä erilaiset tapahtumat edesauttoivat näiden tilanteiden syntymistä, jonka myötä mahdolliset vaaratilanteet olisivat voineet pahimmassa tapauksessa aiheuttaa monien ihmisten kuoleman. Eritoten yhteiskunnassa vallitsi epäjärjestyksen pelko väkijoukkoja sekä niiden aiheuttamia mellakoita kohtaan. Tämä aiheutti turvattomuutta monissa ihmisissä, koska suurien väkijoukkojen kokoontumisia ei pystytty kunnolla valvomaan johtuen ennen kaikkea viranomaisten puutteesta.⁵² Tällaisen tilanteen muodostumiseen vaikutti erityisesti yhteiskunnan luokkajärjestelmän vakiintuminen, eli kuilu hyvin toimeentulevien ja alempien väestöosien välillä kasvoi suuremmaksi synnyttäen katkeruutta, joka purkautui paikallisina mellakoina. Työväestön lisääntynyt vapaa-aika myös nähtiin mellakoita laukaisevana tekijänä, koska heillä ei ollut töiden jälkeen mitään muita aktiviteetteja. Tällöin he kokoontuivat paikallisiin pubeihin juomaan palkkarahojaan, joka saattoi aika ajoin synnyttää erilaisia ongelmia, kuten väkijoukkojen hallitsematonta liikehdintää. Viranomaiset pelkäsivät tällaisen käytöksen lisäävän rikollisuutta ja mellakoiden riskiä huomattavasti.⁵³

Varsinkin 1850-luvulla Isossa-Britanniassa kehittyi monia paikallisia mellakoita, jotka johtuivat monien syiden summasta, mutta päällimmäiseksi syyksi nousivat työväestön huonot palkat, ruuan riittämättömyys ja sen kalleus. Lontoossa ja muuallakin maassa syntyi muutamia mellakoita vuoden 1855 aikana⁵⁴, jotka aiheuttivat sekasortoa ja vaaransivat kaupunkilaisten jokapäiväistä elämää. Yksi vakavimmista välikohtauksista tapahtui vuoden 1855 helmikuussa Lontoon East Endissä, jossa väkijoukko ryhtyi mellakoimaan hajottaen ja ryöstellen kadunvarsien kauppoja sekä leipomoita, samalla huutaen

"We are starving, and want bread! --

*We want bread and must have some!"*⁵⁵

Mellakkaan osallistui reilut tuhat ihmistä, joista suurin osa oli yhteiskunnan alemmista luokista niin naisia kuin miehiäkin. Mellakka lähti liikkeelle muutamien ihmisten aloitteesta, mutta pian muutkin ihmiset alkoivat seurata heidän esimerkkiään, koska he

---

⁵² Bourke 2005, 57; Royle 2012, 283.

⁵³ Emsley 1996, 48; Royle 2012, 282.

⁵⁴ CHARLES WALKER and SONS. "The Riots In South Staffordshire." The Times 5 Apr. 1855; A SOUTH STAFFORDSHIRE VICAR. "The Riots In South Staffordshire." The Times 12 Apr. 1855.

⁵⁵ "Bread Riots In London." The Times 23 Feb. 1855.

näköivät kuinka ensimmäiset olivat onnistuneet hankkimaan leipää ilman suurempia hankaluuksia. Jopa alueen kaupankäynti jouduttiin keskeyttämään muutamaksi päiväksi näiden tapahtumien vuoksi, ja ihmiset alkoivat pelätä oman turvallisuutensa puolesta. Kaikkein suurimmaksi kiinnostuksen kohteeksi nousivat kuitenkin leipurit sekä heidän leipomonsa, joita vastaan tehtiin paljon ryöstöjä. Väkijoukot käyttivät uhkailua sekä väkivaltaa aseinaan leipureita kohtaan saadakseen haluamansa, koska heidän ainoana tavoitteenaan oli pelkästään leipien saaminen.

Mellakoiden rauhoituttua, ryhdyttiin tutkimaan menneen viikon tapahtumia, jotta syylliset saataisiin vastuuseen aiheuttamistaan vahingoistaan. Useita todistajia kuultiin tapahtuneen takia. Heidän puheenvuoroissaan pääosaan nousivat etenkin oma ja läheisten turvallisuus. He myös pelkäsivät menettävänsä elantonsa ryöstelyiden takia. Kauppiaat eivät nähneet muuta vaihtoehtoa kuin suostua väkivaltaisesti käyttäytyvien väkijoukkojen vaatimukseen tai linnoittaa oma kauppansa ryöstelijöiden ulottumattomiin, menettäen näin osan tuloistaan. Viranomaiset olivat erityisen huolissaan East Endin alueen olosuhteiden jatkuvasta huonontumisesta, koska tämänkaltaiset tapaukset olivat jossain määrin muodostuneet arkipäiväisiksi. Poliiseja ei ollut tarpeeksi kyseisellä alueella turvaamassa yhteiskunnan yleistä turvallisuutta, vaikka asukkaiden lukumäärä alueella oli kasvanut huomattavaksi. Viranomaiset näköivät, että yleinen turvallisuus olisi turvattava mahdollisimman pian, jottei tällaisia mellakoita pääsisi enää tapahtumaan. Ratkaisuna nähtiin poliisien määrän lisääminen East Endissä, mutta samalla huomattiin, että olisi myös tärkeää pyrkiä auttamaan alueen köyhimpiä asukkaita, jottei heidän ainoana vaihtoehtonaan olisi lähteä väkivalloin ryöstelemään ruokaa selviytyäkseen hengissä.⁵⁶

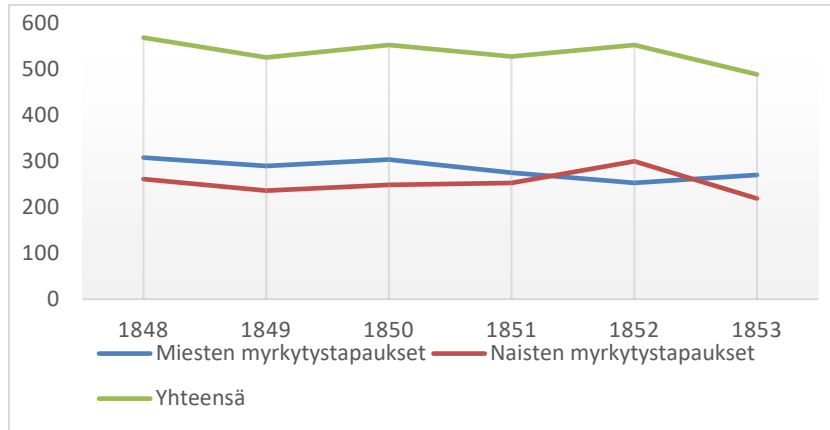
Kaupunkien suuri koko, suuret ihmismäärät sekä heikommassa sosiaalisessa asemassa olevien ihmisten epävarmuus elannosta edesauttoivat erilaisten rikoksien ilmaantumista katukuvaan. Tämä aiheutti huolta yhteiskunnassa niin viranomaisissa kuin muissakin ihmisissä, mutta tutkittavana ajankohtana pienten rikosten määrä oli verrattain alhainen johtuen poliisin suuremmasta läsnäolosta kaupungin kaduilla. Suurin osa rikoksista kuitenkin tapahtui suljettujen ovien takana, jotka valitettavasti olivat jossain määrin poliisien ulottumattomissa.⁵⁷ Tähän liittyen myös myrkytykset tapahtuivat useimmiten kotiloissa ja suurin osa näistä tapauksista oli kuitenkin vahinkoja. Varsinkin lasten

---

⁵⁶ "Bread Riots In London." The Times 23 Feb. 1855.

⁵⁷ Emsley 1996, 239.

myrkytystapaukset olivat verrattain yleisiä, koska kotona myrkyt olivat usein ruokatavaroiden seassa, jolloin lasten riski ottaa myrkyä kasvoi huomattavasti. Myös vanhemmat saattoivat antaa vahingossa lapsilleen lääkkeen sijasta myrkyä.⁵⁸

Toisaalta

aikuistenkin myrkytystapaukset olivat myös yleisiä johtuen suurimmaksi osaksi itsemurhista sekä vahingoista, eikä tilanne parantunut vuoden 1851 lain myötä, jolla rajoitettiin arsenikin myyntiä, vaan tilanne pysyi aika vakiintuneena useamman vuoden ajan⁵⁹.

On kuitenkin hyvä huomata se, että myrkyjen avulla tehdyt murhat olivat vielä 1800-luvun alkupuolella harvinaisia⁶⁰. Etenkin viranomaiset olivat hyvin huolissaan näistä vahingossa tehdyistä myrkytystapauksista, mutta kuitenkin heidän tekemänsä lakiesitys keskittyi pelkästään tahallisten myrkytystapausten estämiseen⁶¹. Voidaan hyvin todeta, että laki ei estänyt edes vahingossa tehtyjä myrkytyksiä, ja 1850-luvulle tultaessa alkoi tulla ilmi vakavampia myrkytystapauksia, joissa tekijä oli tahallaan aiheuttanut toisen ihmisen kuoleman, mikä jossain määrin lisäsi niin viranomaisten kuin ihmistenkin huolta jo ennestään vakavaan tilanteeseen.

Myös teknologinen kehitys, kuten rautateiden yleistymisen Ison-Britannian kaupunkien välillä 1800-luvun aikana, aiheutti ihmisissä levottomuutta, johtuen suurimmaksi osaksi siitä, että ihmiset alkoivat kulkea kaupunkiin töihin junilla yhä enemmän. Toisaalta samaan aikaan rautateiden turvallisuuteen ei ollut panostettu tarpeeksi, koska sen pelättiin

⁵⁸ Goldberg 2007, 1-2.

⁵⁹ WALTER WILSON. "Sale Of Poisons." The Times 4 Sept. 1856.

⁶⁰ Goldberg 2007, 3.

⁶¹ HL Deb 13 March 1851 vol 114 cc1300-1; A BARRISTER., and W.F. G. BENSON, Chymist, 129, High-street, Guildford, March 14. "The Sale Of Arsenic." The Times 17 Mar. 1851.

aiheuttavan kulujen kasvamista sekä töiden viivästymisiä, jolloin onnettomuuksia pääsikin tapahtumaan melko usein⁶². Rautateillä matkustavien määrä jopa kaksinkertaistui kymmenessä vuodessa (1851–1861) 163 miljoonaan ihmiseen⁶³, joten päivittäin tarvittiin paljon junia kuljettamaan suuria määriä matkustajia paikasta toiseen. Tämän seurauksena useita onnettomuuksia pääsikin syntymään. Näiden vakavien tapahtumien syinä nähtiin ennen kaikkea junien kasvava lukumäärä rautateillä. Samalla pyrittiin täsmällisyyden tavoitteluun, jonka seurauksena junat myös kulkivat aivan liian kovaa vauhtia unohtaen, että joskus viivästyksiä tapahtuu, jolloin tällaisten asioiden yhteissumma kasvatti onnettomuuksien riskiä huomattavasti.⁶⁴ Vähitellen rautateillä tapahtuvat onnettomuudet saatiin kuitenkin vähentymään uusien ohjesäännöksiä ja parempien turvallisuusmääräyksien seurauksena,

*"If the railways have lengthened our lives shortening distances, they have also done so by diminishing the dangers of traveling."*⁶⁵

Näiden uudistuksien myötä junilla matkustaminen alkoi olla yhä halvempaa ja nopeampaa, mutta ennen kaikkea turvallisempaa kuin aiemmin.

Isossa-Britanniassa 1800-luvulla tapahtuneet useat yhteiskunnalliset mullistukset muuttivat yhteiskuntaa ja sen rakenteita monin eri tavoin, vakiinnuttaen ihmisten sosiaalista asemaa ja muokaten heidän asuinympäristöään. Nämä tekijät yhdessä loivat näin ihmisille uusia mahdollisuuksia, mutta toisaalta myös synnyttivät uusia, vakaviakin uhkatilanteita, joihin ihmisten ja erityisesti päättäjien oli pystyttävä varautumaan ja lopulta ratkaisemaan ne parhaalla mahdollisella tavalla. Eritoten kiihtyvä kaupungistuminen synnytti ongelmia, joista suurin oli rikollisuuden ja häiriökäyttäytymisen lisääntyminen, koska kaupunki ei pystynyt tarjoamaan kaikille siellä oleville ihmisille töitä, tai työstä saatu palkka oli huono. Tällöin näiden ihmisten oli paljon helpompaa ajautua alempiin väestöryhmiin, joiden nähtiin olevan alttiita tekemään rikoksia saadakseen elantonsa ja siten selviytyäkseen kaupunkiympäristössä. Tämän takia myös kasvava kuilu hyvin toimeentulevien ja alempien väestöryhmien välillä loi epäjärjestyksen pelkoa yhteiskunnassa, mikä puhkesi aika ajoin mellakoina. Niihin osallistui tuhansia ihmisiä, jotka saivat paljonkin tuhoa aikaan ryöstellen

---

⁶² THOMAS WRIGLEY. "Railway Accidents." The Times 24 Sept. 1859.

⁶³ Seaman 1973, 29.

⁶⁴ "Railway accidents, it is said, have been lately on." The Times 19 Oct. 1857.

⁶⁵ "If the railways have lengthened our lives by." The Times 27 Feb. 1856.

ja vahingoittaen tavallisia ihmisiä. Tällaiset tapaukset olivat omiaan lisäämään ihmisten levottomuutta, pelkoa sekä turvattomuuden tunnetta muuttuvaa yhteiskuntaa kohtaan.

Seuraavassa luvussa aion tarkastella kahden myrkytystapausten kautta sitä, miten ihmiset reagoivat tämänkaltaisiin julkisuutta saaneisiin rikoksiin ja mitä asioita he nostivat esiin rikostuomiopöytäkirjojen lausunnoissa, jotka saivat myös paljon tilaa sanomalehtien sivuilla vuosien 1854–1857 välisenä aikana. Pohdin myös sitä, minkälaista huolta nämä tapaukset aiheuttivat ihmisissä ja ylipäättänsä yhteiskunnan päättäjissä. Valitsin kaksi myrkytystapausta, jotka tapahtuivat Pohjois- ja Keski-Englannissa, koska nämä tapaukset saivat runsaasti palstatilaa sanomalehdissä ja näiden tapausten oikeudenkäynnit kestivät verrattain pitkään, jopa kuusi kuukautta. Uskon, että näiden myrkytystapausten tutkiminen tuo esiin hyvin sen, miten ihmiset sekä erityisesti toimittajat suhtautuivat näihin asioihin.

3. MYRKKYJEN KULTA-AIKA 1851-1858

3.1. TAUSTAA

Isossa-Britanniassa erinäiset myrkytystapaukset tulivat ensimmäistä kertaa vauhdilla esiin osana niin yhteiskunnallista kuin tieteellistäkin kehitystä 1800-luvulla. Tämän seurauksena viktoriaanista aikakautta on pidetty myrkkyjen kulta-aikana, koska myrkytystapaukset yleistyivät nopeasti monien eri tekijöiden seurauksena. Esimerkiksi erilaisia myrkkyjä oli helposti saatavilla niin kotioloissa kuin myös kauppojen hyllyilläkin sekä ihmiset käyttivät usein myrkyllisiä aineita kuitenkin tietämättä niiden olevan terveydelle haitallisia ja jopa hengenvaarallisia. Myrkytystapaukset saivat näin ollen paljon julkisuutta osakseen, synnyttäen kasvavaa huolta tämänkaltaista vaarallista kehitystä kohtaan, joten päättäjät pyrkivät erilaisilla toimilla vähentämään myrkytystapausten kasvua. Vaikkakin myrkkyjen aiheuttamat kuolemat olivat hyvin yleisiä yhteiskunnassa, suurin osa näistä tapauksista oli kuitenkin vahinkoja tai itseaiheutettuja. Sitä vastoin myrkkyjen avulla tehdyt murhat eivät olleet vielä 1800-luvun alkupuoliskolla kovinkaan yleisiä.⁶⁶

Myrkytystapauksissa käytetyin myrkky tuona aikana oli arsenikki, jonka myyntiä pyrittiin rajoittamaan ensimmäistä kertaa Ison-Britannian parlamentissa vuoden 1851 aikana. Lain perimmäisenä tarkoituksena ei ollut kuitenkaan vahinkojen estäminen vaan ensisijaisesti parlamentissa oltiin huolissaan myrkyin avulla tehdyistä rikoksista, etenkin murhista, vaikka juuri nämä olivatkin hyvin harvinaisia⁶⁷. Parlamentissa keskusteltiin lain yksityiskohdista, jotka nähtiin helppoina toteuttaa. Esimerkiksi kauppiaiden tuli pitää kirjaa myrkkyjen myynnistä, eli kenelle sitä myytiin, kuinka paljon ja etenkin mitä varten, mutta eräs ylähuoneen edustaja oli kuitenkin huolissaan siitä, miksei myös muiden myrkkyjen saatavuutta rajoitettu samalla lailla, koska ne olivat yhtä vaarallisia ja niitäkin oli helposti

---

⁶⁶ Goldberg 2007, 1-3.

⁶⁷ Goldberg 2007, 3.

saatavilla⁶⁸. Parlamentin lakiesityksellä ei ollut varsinaista vaikutusta vahingossa tehtyjen myrkytystapausten vähentymiseen, kuten aikalaisetkin toivat esiin muutamissa *The Timesin* mielipidekirjoituksissaan parlamentin lakikeskustelun jälkeen. Erityisesti he olivat huolissaan lain toimimisesta, sillä myrkytyksien estäminen oli käytännössä hyvin vaikeaa, koska myrkkyjä oli edelleen helposti saatavilla, lain valvonta oli hyvin puutteellista ja useimmat ihmiset käyttivät arsenikkia yleisesti piristeenä, jonka myötä elimistössä olevan myrkyllisen aineen pitoisuuden kasvaminen oli vain ajan kysymys, joka johti useimmiten henkilön kuolemaan.⁶⁹

Vaikkakin vahinkojen aiheuttamat myrkytystapaukset olivat tänä aikana yleistyneet huomattavasti, tämän lisäksi vähitellen alkoi nousta esiin myös vakavampia, tahallaan aiheutettuja myrkytystapauksia, joihin liittyi hyvin runsaasti salaperäisyyttä ja monenlaisia käänteitä, jotka saivat erittäin paljon julkisuutta maan sanomalehdissä. Toisaalta päällimmäiseksi nousi kuitenkin huoli ihmisten yleisestä turvallisuudesta, jonka vuoksi nähtiin tarpeellisenä pyrkiä yhä hartaammin pohtimaan keinoja niin tahallisten kuin tahattomien myrkytystapausten kunnolliseen estämiseen yhteiskunnassa. Tarvittiin kuitenkin kaksi erikoislaatuista myrkytystapausta, jotta päättäjät alkoivat pohtia miten tällaisia myrkytystapauksia pystyttäisiin estämään paremmin. Nämä myrkytystapaukset herättivät huolta monissa ihmisissä aiheuttaen levottomuutta, joka kohdistui erityisesti siihen, kuinka helposti myrkkyjä oli saatavilla toisten ihmisten vahingoittamiseen.

3.2. ALKUSYSAYS

Isossa-Britanniassa tapahtui vuosien 1855–1856 välisenä aikana kaksi huomiota herättänyttä myrkytystapausta, jotka nousivat suuriksi puheenaiheiksi ympäri maata. Vaikkakaan nämä tapaukset eivät tapahtuneet Lontoon alueella, näillä Pohjois-Englannin myrkytystapauksilla oli kuitenkin laajoja vaikutuksia eri puolille Ison-Britannian yhteiskuntaa. Ne aiheuttivat voimakkaita reaktiota niin ihmisten mieliin kuin päättäjien pyrkimykseen vastata tällaisen ongelman synnyttämään haasteeseen, joka hallitsi monien vuosien ajan yhteiskunnallista keskustelua.

---

⁶⁸ 13.3.1851 HL Deb 13 March 1851 vol 114 cc1300-1.

⁶⁹ A BARRISTER., and W.F. G. BENSON, Chymist, 129, High-street, Guildford, March 14. "The Sale Of Arsenic." *The Times* 17 Mar. 1851; M. "The Use Of Arsenic." *The Times* 27 Dec. 1855.

Vuoden 1855 heinäkuussa *The Times* alkoi käsitellä keski-ikäisen naisen 46-vuotiaan, Jane Woolerin, myrkytystapausta, joka tapahtui Darlingtonin lähistöllä, Pohjois-Englannissa. Poikkeuksellisen tapauksen tästä teki ensisijaisesti se, että kyse oli hyvin hitaasta myrkytyksestä, koska oireiden ilmaantumisen ja naisen kuoleman välillä oli jopa viidenkymmenen päivän väli. Hänelle tehtiin asianmukaisesti ruumiinavaus piakkoin kuoleman jälkeen, jonka tuloksena huomattiin, että hänen elimistössään oli viitteitä arsenikkimyrkytyksestä, jota oli annettu hänelle vähitellen pieninä annoksina.⁷⁰ Tämän seurauksena ryhdyttiin paikallisessa oikeudessa tutkimaan mitä oikein oli tapahtunut ja kuka oli antanut naiselle myrkyä. Toisaalta tästä tapauksesta raportoitiin hyvin moneen eri otteeseen jopa kuuden kuukauden ajan sanomalehdissä, jolloin artikkelien ja toimittajien kolumnien myötä esiin nostettiin monia kummallisia asioita. Näiden kirjoitusten tarkoituksena oli tuoda Darlingtonin kaupungin asukkaille selväksi tapahtumien omituiset käännteet ja korostaa myrkytystapausten tuomia jännitteitä mahdollisimman tarkasti.

Kuolleen Jane Woolerin tahallisesta murhasta syytettiin hänen aviomiestään Joseph Snaith Wooleria, jonka kanssa hän oli ollut aviossa 18 vuotta. Aviomiehen ammatti oli lääkäri, ja hän oli ajoittain vastuussa puolisonsa lääkkeiden antamisesta ja myrkyä oli oletettavasti lääkkeissä, joita naiselle oli annettu oireidensa helpottamiseksi. Lääkärinä Joseph Woolerin oli helppo päästä käsiksi erilaisiin lääkeaineisiin ja myrkyihin, joista hänellä oli huomattavaa tietoa laajan kirjastonsa ja matkailun myötä.

Varsinkin lääkäreiden antamien lääkkeiden turvallisuus nousi tämän tapauksen tiimoilta moneen otteeseen esiin. Tämä johtui suuremmaksi osaksi siitä, että syytetty, eli uhrin aviomies, toi esiin epäilyksensä, että lääkärit olivat antaneet vääränlaisia lääkkeitä hänen vaimolleen tämän oireiden hillitsemiseksi. Aviomiehen mukaan lääkkeet olivatkin ylipäättänsä lisänneet rouvan oireita ja lopulta aiheuttaneet hänen kuolemansa. Toisin sanoen ryhdyttiin epäilemään, että koska lääkäreiden laukussa oli monia lääkepulloja, jotka olivat hyvin samanlaisia niin väreiltään kuin kokonsakin puolesta, lääkkeiden ja myrkyjen sekoittuminen vahingossa keskenään oli hyvinkin mahdollista. Seurauksena oli suurempi riski, että tämänkaltaisia myrkytystapauksia ilmaantuisi useamminkin.⁷¹

---

⁷⁰ "EXTRAORDINARY CASE.-A case of poisoning in the." *The Times* 21 July 1855.

⁷¹ "Northern Circuit." *The Times* 10 Dec. 1855, 1.

Tapauksen käsittelyn jatkuttua syyttäjä alkoi hiljalleen olla sitä mieltä, että myrkytys oli taitavan henkilön tekosia, jolla oli paljon tietoa erilaisista myrkyistä ja lääkeaineista. Todistajien puheenvuoroissa juuri tällaisia asioita tuli esiin syytetystä useaan otteeseen, joiden seurauksena syyttäjä alkoi vakaasti epäillä, että aviomies oli syyllistynyt vaimonsa tappoon.

"Poison is there, and there is some person in the house who understands the use of it. -- You have enough here to poison all Burdon!"⁷²

Miehelle oli vuosien ajan kertynyt enemmän tietoa erilaisista myrkyistä ja lääkeaineista kuin useimmille tavallisille ihmisille, koska hän toimi lääkärinä. Lisäksi hän oli Intian reissuillaan oppinut pitämään lääkkeitä yhdessä paikassa, josta ne olisivat helposti saatavilla aina tarpeen vaatiessa. Hänellä oli talossaan paljon erilaisia lääkeaineita, joista suurin osa oli kuitenkin myrkkyjä, joiden etiketit olivat hyvin puutteelliset sekä joissain pulloissa ei ollut sitä ainetta mitä niissä luki⁷³. Tällöin mahdolliset erehdykset olisivat voineet olla hyvinkin todennäköisiä ja tahallisen myrkytyksen riski kasvoi, kun myrkkyjä oli helposti saatavilla kotioiloissa.

Darlingtonin oikeudenkäynnistä oli muodostunut hyvin pitkällinen prosessi, koska tuomari oli halunnut kuulla kaikkia osapuolia kunnolla, jotta saataisiin monipuolinen kuva siitä, mitä oikein oli tapahtunut. Tuomarin mielestä tämän takia oikeudenkäynti oli kestänyt tarpeettoman pitkään ja tämä oli hänen ensimmäinen juttunsa, joka oli kestänyt näinkin kauan, yhteensä noin puoli vuotta. Loppulausunnossaan tuomari kävi todistajien lausuntojen pääkohdat kertaalleen vielä läpi tuodakseen esiin oman arvionsa jutun monista vaiheista. Hän tuli viimein siihen lopputulokseen, että aviomiehellä ei ollut mitään motiivia tappaa omaa vaimoaan todistajien lausunnoista huolimatta. Tuomari myös epäili todistajien lausuntoihin vedoten, että rouva Woolerin oli tappanut joku toinen henkilö kuin syytetty. Valamiehistö teki päätöksensä varsin nopeasti, jonka seurauksena syytetty todettiin syyttömäksi vaimonsa myrkyttämiseen.⁷⁴

---

⁷² "Northern Circuit." The Times 10 Dec. 1855, 1-2.

⁷³ "Northern Circuit." The Times 10 Dec. 1855, 1-2.

⁷⁴ "Northern Circuit." The Times 12 Dec. 1855, 2.

Tuomari Samuel Martinin loppukaneetti herätti erittäin voimakkaita reaktioita etenkin toimittajien mutta myös tavallisten ihmisten parissa. Erityisesti *The Timesin* toimittajan samana päivänä (12.12.1855) julkaisema artikkeli toi esiin monia huolta herättäviä seikkoja. Toimittaja kritisoi kovin sanoin tuomarin loppulausunnossaan tekemiä päätelmiä, koska tämän myötä Darlingtonin myrkytystapaukseen muodostui epäselvyyden verho siitä, kuka antoi myrkyä rouva Woolerille surmataksaan hänet. Pitkästä oikeudenkäynnistä riippumatta syyllistä ei ollut kuitenkaan saatu tilille tapahtuneesta rikoksesta, ja samaan hengenvetoon tuomari vielä totesi, että joku toinen henkilö oli vastuussa rouvan kuolemasta. Kuka olisi voinut tehdä tämän rikoksen? Juuri tämä asia nousi esiin oikeudenkäynnin jälkeen ja herätti huolta monissa ihmisissä, jotka olivat seuranneet asiaa lehden raporttien kautta. Toisaalta raporteista ei saanut välttämättä kokonaiskuvaa siitä, miten todistajat kertoivat asiansa, jolloin lukijoiden oli tehtävä omat päätelmänsä siitä, mitä oikeasti oli tapahtunut ja kuka voisi olla syyllinen rouvan kuolemaan.⁷⁵ *The Timesin* toimittaja nosti tämän asian hyvin esiin artikkelissaan, jossa hän pohti Darlingtonin myrkytystapausta,

*"This is, upon the whole, one of the most remarkable cases in our criminal records, both from circumstances and manner of the murder and from the mystery which yet surrounds it."*⁷⁶

Vajaan viikon kuluttua oikeudenkäynnin päättymisen jälkeen rouva Woolerin lääkärin ja jutun tuomarin välillä käytiin kirjeenvaihtoa, erityisesti tuomarin loppupäätelmän aiheuttamaan huoleen liittyen, joka julkaistiin sanomalehdessäkin. Lääkäri oli hyvin tuohtunut tuomarin viimeiseen lausuntoon ja pyysi kirjeen välityksellä tuomarilta selvitystä tähän vakavaan asiaan. Tohtori Jackson oli saanut tuomarin lausunnosta sellaisen kuvan, että hän olisi ollut jollakin lailla syyllinen rouvan kuolemaan, ja että hän olisi antanut potilaalleen vahingossa tai tahallaan myrkyä lääkkeen sijaan. Hän myös totesi, että tämä lausunto halventi lääkärin ammattitaitoa sekä nosti ansaitsemattoman epäilyn häntä kohtaan, koska yleisökin oli ryhtynyt syyttämään häntä tapahtuneesta myrkytyksestä, josta seurasi se, että heidän mielipiteensä häntä vastaan olivat kasvaneet huomattavasti viime aikoina. Kirjeellään lääkäri pyrki hälventämään oikeudenkäynnin jälkeisiä puheita hänen mahdollisesta syyllisyydestään ja halusi tuomarin selventävän loppulausuntoaan vielä

---

⁷⁵ "The jury at Durham, after a deliberation of ten." *The Times* 12 Dec. 1855.

⁷⁶ "The jury at Durham, after a deliberation of ten." *The Times* 12 Dec. 1855.

kertaalleen. Tuomari Martin vastasi tohtori Jacksonin kirjeeseen toteamalla, että hänen tarkoituksenaan ei ollut syyllistää ketään tiettyä henkilöä. Jutun luonteesta ja etenkin todisteista johtuen hän ei nähnyt muuta vaihtoehtoa kuin tuoda esiin oman mielipiteensä oikeudenkäynnin lopputuloksesta, jonka mukaan joku toinen henkilö oli vastuussa uhrin kuolemasta, jotta asia saataisiin lopulta päätökseen.⁷⁷ Kuten toimittaja totesikin artikkelissaan koko myrkytystapausta verhosi mysteeri, jota ei pitkän oikeudenkäynnin jälkeenkään saatu ratkaistuksi. Todistajien lausuntojen valossa voitiin todeta, että useimmat olivat sitä mieltä, että uhrin aviomiehellä oli keinot tappaa vaimonsa. Kuitenkin tuomari näki, ettei aviomiehellä ollut mitään syytä tähän eikä lääkäreiden epäammattimaisesta toiminnasta kuitenkaan löytynyt sen kummempia todisteita. Toisaalta voitiin myös epäillä, että rouva Wooler oli itse aiheuttanut kuolemansa saamallaan lääkkeillä. Tämä oli kaiken kaikkiaan omituinen myrkytystapaus, jonka tekijää ei saatu edes selville.

Darlingtonin myrkytystapausten oikeudenkäynti kesti hyvin pitkään, jonka lopputuloksena syntyi pelkästään epäselvyyttä siitä, kuka mahdollisesti oli syyllinen rouvan myrkyttämiseen. Tuomari Samuel Martinin loppulausunto yhdessä rikosentekijän epäselvyyden kanssa aiheutti ihmisissä erittäin runsasta huolta ja levottomuutta. Toimittajien kirjoitukset, erityisesti tuomarin loppulausunnon jyrkkä kritisointi tapauksen tiimoilta kylvivät epävarmuuden siemenen koko myrkytystapausten käsittelyn jälkipuintiin ja näin ollen ylläpitivät keskustelua myrkytyksistä. Rouva Woolerin ratkaisemattoman myrkytystapausten myötä voidaan hyvin kysyä, vaikuttiko tämän oikeudenkäynnin lopputulos millään lailla Rugeleyn myrkytystapausten uutisointiin ja sitä kautta sen saamaan huomattavaan julkisuuteen koko maassa, jota ryhdyn seuraavaksi käsittelemään.

3.3. PALMER-CASE

Tämä tapaus tuli melko piakkoin edellisen myrkytystapausten jälkeen. Vuoden 1855 joulukuun 22. päivänä tuli julkisuuteen myrkytysepäily Rugeleyn kaupungissa, keskisessä Englannissa. Tuona samaisena iltana poliisit pidättivät rikoksesta epäillyn William Palmerin, paikallisen kirurgin, todennäköisin perustein ystävänsä John Parsons Cookin myrkyttämisestä, joka oli tapahtunut saman vuoden marraskuussa. Asian tultua ilmi ihmiset

---

⁷⁷ "The Burdon Poisoning Case." The Times 22 Dec. 1855.

alkoivat parveilla syytetyn kotitalon liepeillä nähdäkseen edes vilaukselta miehen pidätyksen, ja useimmat heistä vielä seurasivat vankikuljetuksen kannoilla läpi kaupungin vankilan laitamille saakka. Seuraavalla viikolla poliisiviranomaiset kuitenkin pyysivät lupaa nostaa syytetyn vaimon (kuoli 9/1854) sekä veljen (8/1855) ruumiit ylös haudoistaan, koska heidän kuolemiinsa johtaneet olosuhteet olivat olleet luonteiltaan hyvin epäilyttävät. Ruumiiden nosto tehtiin viranomaisten valvovien silmien alla, jonka jälkeen valittiin valamiehistö ja ryhdyttiin tarkoin tutkimaan Palmerin vaimon ja veljen sekä Cookin kuolemaan johtaneita syitä oikeudenkäynnissä.⁷⁸

Kyseessä oli hyvin ainutlaatuinen oikeudenkäyntiprosessi Isossa-Britanniassa, joka kesti hyvin pitkään. Se sisälsi hyvin monia omituisia käännteitä, kuten epäilyjä todistajien lausuntojen väärentämisestä, etenkin tutkinnan yhteydessä, todisteiden peukaloinnista sekä todistajien lahjonnasta. Tutkinnan jatkuessa rikosjuttu alkoi hiljalleen muuttua hyvin laajamittaiseksi ja sai yhä enemmän tulta alleen. Tästä tapauksesta uutisoitiin sanomalehdissä aika ajoin hyvinkin liioitellen, korostaen jutun pienimpiäkin yksityiskohtia, joiden tarkoituksena oli nostaa esiin kuinka vakavasta ja pelottavasta asiasta oli kyse. Kaiken kaikkiaan juuri rikosjutun erikoiset faktat alkoivat herättää huolta ja ihmetystä laajemminkin yhteiskunnassa.

Juttua tutkineet poliisitkin olivat varsin hämillään, koska kerätyt faktat eivät olleet tuoneet kovinkaan paljon valoa tapahtuneeseen rikokseen. Siksi poliisit pyysivät apua kaupungin ihmisiltä sanomalehden välityksellä, jotta kaikki olennaiset faktat saataisiin kunnolla selvitettyiksi. Toimittaja vielä totesi vuoden 1855 joulukuun 29. päivän *The Timesin* artikkelissa, että tämän rikosasian tutkinta oli vielä kesken ja että tarvittaisiin vielä lupa kuuden tai jopa seitsemän ihmisen ruumiiden nostamiseksi ylös haudoistaan ennen kuin tutkinta saataisiin valmiiksi ja sitä kautta pystyttäisiin aloittamaan pidätetyn, William Palmerin, oikeudenkäynti Staffordshiren kreivikunnassa.⁷⁹ Tutkinnan edetessä ja faktojen selvittämisen myötä tuli ilmi kaikkiaan 16 henkilön nimilista, joiden pelättiin kuolleen pidätetyn myrkyttäminä⁸⁰. Tämän tiedon julkistaminen lisäsi entisestään ihmisten huolta, mutta toisaalta se myös kasvatti huomattavasti ihmisten kiinnostusta rikosjuttua kohtaan.

---

⁷⁸ "The Suspected Poisoning Case at Rugeley." *The Times* 22 Dec. 1855.

⁷⁹ "The Suspected Poisoning Case At Rugeley.-" *The Times* 29 Dec. 1855; "The Rugeley Poisoning Case." *The Times* 3 Jan. 1856.

⁸⁰ "The Rugeley Poisoning Case." *The Times* 4 Jan. 1856.

Oikeudenkäynti alkoi lopulta Straffordshiren kreivikunnassa vuoden 1856 tammikuun alkuviikkoina, jolloin ryhdyttiin aluksi selvittämään Palmerin vaimon sekä veljen kuolemaan johtaneita syitä, jonka jälkeen oikeus perehtyi Parsons Cookin epäiltyyn myrkytystapaukseen⁸¹. Tärkeimmät henkilöt, jotka osallistuivat paikallisen kunnan oikeudenkäyntiin olivat tietysti syytetty William Palmer, puolustusasianajaja John Smith, tuomari W.W. Ward, syyttäjä Gardiner sekä tohtori Taylor, joka oli analysoinut uhrien ruumiit.

Oikeudenkäynnin edetessä ilmaantui monia erikoisia piirteitä liittyen etenkin viranomaisten suorittamaan Cookin myrkytystapauksen tutkintaan. Myös tuomarin ja valamiehistön toiminta paikallisessa oikeudessa herätti ihmetystä niin toimittajissa kuin puolustuksen asianajajassakin. Toisaalta lääkärien, mutta myös kemistien, toiminta sekä heidän ammattitaitonsa joutuivat jälleen suurennuslasin alle Rugeleyn myrkytystapausten vuoksi, koska juuri näitä asioita oikeudenkäynnissä pohdittiin runsaasti monien kuukausien ajan. Esimerkiksi tapauksen siirryttyä Lontoon keskusrikostuomioistuimeen, jotta syytetylle voitaisiin taata reilu oikeudenkäynti ilman paikallisen tuomioistuimen ennakkoluuloja, joita tapaus oli saanut aikaan. Päätös siirtymisestä saatiin vuoden 1856 helmikuun 29. päivänä. Syyttäjä kuin puolustusasianajajakin kuulustelivat yhteensä 34 lääkäriä ja kemistiä liittyen uhrin kuolinsyyhyyn sekä myrkkyjen havaitsemiseen ruumiista. Näiden syiden vuoksi lääkäreiden ja kirurgien sekä kemistien todistajanlausunnot oikeudenkäyntien aikana nousivat hyvin tärkeiksi, koska niiden avulla uhrien kuolinsyyt voitiin selvittää läpikotaisin ja sitä kautta syyllinen oli saatavissa vastuuseen teoistaan. Kolikon toisena puolena kuitenkin oli, että juuri näiden asiantuntijoiden oikeudenkäynneissä antamat todistajanlausunnot aiheuttivat kansassa hyvin paljon huolta ja epävarmuutta koskien sitä miten eri myrkyt ja lääkeaineet voivat vaikuttaa ihmiskehoon ja miten niitä pystytään havaitsemaan ihmisestä hänen kuolemansa jälkeen. Toisaalta huolta herätti se, miten helposti myrkkyjä oli saatavilla apteekkareiden ja muiden kauppiaiden hyllyiltä ihmisten vahingoittamiseen.

Jo oikeudenkäynnin ensimmäisenä istuntopäivänä saatiin viitteitä siitä, että jutun tutkinta sekä oikeudenkäynti eivät olleet terveellä pohjalla. Jutun edetessä tuli yhä selvemmin ilmi, että viranomaiset olivat tehneet virheitä tutkinnan aikana, mutta myös eräät

---

⁸¹ "The Rugeley-Poisoning Cases." The Times 12 Jan. 1856.

viranomaiset olivat sorkkineet todisteita ja jopa hävittäneet niitä. Kaikki alkoi yhden todistajan puheenvuorosta, kun käsittelyvuorossa oli rouva Palmerin tapaus. Todistaja kertoi, että yksi valamiehistä olisi käsitelty ja sitten luovuttanut syytetyn papereita poliiseille sekä jutun syyttäjälle. Puolustusasianajaja näki, että tämän tapauksen takia valamies olisi esteellinen toimimaan valamiehistön jäsenenä. Tuomarin mielestä valamiehen siirtämiselle syrjään ei ollut mitään huomattavaa syytä, joten pienen mietinnän jälkeen oikeudenkäyntiä pystyttiin jälleen jatkamaan. Istuntopäivän päätyttyä *The Times* -lehden toimittaja kirjoitti oikeudenkäyntiraportinsa perään uutisen, jossa hän kertoi, että tutkinnan aikana ja oikeudenkäynnin ollessa jo käynnissä Rugeleyn postitoimiston päällikön Samuel Cheshiren toiminta oli joutunut tarkastelun kohteeksi, koska hänen toimintansa nähtiin olevan yhteydessä Palmerin rikosjuttuun. Kyseinen postimestari oli hyllytetty toimestaan sisäisen tutkinnan ajaksi, jonka Ison-Britannian postilaitoksen pääjohtaja oli pannut vireille. Tämän jälkeen oli syytä uskoa, että postimestari oli syyllistynyt hyvin vakavaan rikkeeseen, jolloin tutkijat suosittelivat hänen vangitsemistaan ja asian perinpohjaista selvittämistä.⁸²

Rugeleyn postimestarin epäiltiin kajonneen rikosjuttuun liittyneeseen kirjeenvaihtoon, joka tapahtui tohtori Taylorin ja oikeudenkäynnin syyttäjän, herra Gardinerin, välillä joulukuun alussa vuonna 1855. Tohtori Taylorin tehtävänä oli ollut tutkia uhrien ruumiiden sisälmykset kuolinsyiden selvittämiseksi, mutta kirjeenvaihdossa kyse oli erityisesti Parsons Cookin ruumiin tutkimisen tuloksista. Asiaa ryhdyttiin tutkimaan tammikuun 17. päivänä 1856 erillisessä istunnossa, jossa pääpainona oli selvittää, mitä postimestari oikein oli tehnyt ja miksi. Häntä syytettiin oikeudenkulun estämisestä, koska hän oli aukaissut tohtori Taylorin kirjeen, joka oli osoitettu syyttäjälle. Kirje sisälsi tohtorin tekemän Cookin ruumiin sisälmyksien kemiallisen analyysin, joka piti lähettää suoraan syyttäjälle. Avattuaan kirjeen kuljetuksen yhteydessä postimestari paljasti tiedon syytetylle William Palmerille, joka taas puolestaan vei asian eteenpäin eräälle paikalliselle tutkinnanjohtajalle, William Webb Wardille, aikomuksenaan vaikeuttaa vireillä olevan tutkinnan onnistumista. Postimestari myönsi asian ja kertoi lisäksi sen, että tavattuaan Palmerin useaan kertaan, syytetty oli pyytänyt kertomaan hänelle kaikki tuoreet asiat Parsons Cookin rikostutkintaan liittyen. Rugeleyn postimestari Samuel Cheshire oli ollut William Palmerin koulutoveri aikoinaan ja käynyt hänen kanssaan muutaman kerran hevoskisoissa yhdessä syytetyn kanssa. Istunnossa käytiin läpi myös Palmerin kirjoittamaa

---

⁸² "The Rugeley-Poisoning Cases." *The Times* 12 Jan. 1856.

kirjettä tutkija Wardille, jossa Palmer kertoi Taylorin lausunnon sisällön sekä myös toivoi, että seuraavassa istunnossa Cookin kuolema todettaisiin pelkäksi luonnolliseksi tapahtumaksi, jolloin oikeudenkäynti loppuisi tyystin. Postimestari vietiin paikalliseen vankilaan odottamaan erillistä oikeudenkäyntiä lievistä rikkomuksesta syytettynä.⁸³

Tuomari oli hyvin huolissaan *The Timesin* menettelystä, joka oli tapahtunut Palmerin vaimon kuolemaa käsitelleen istunnon jälkeen. Lehden toimittaja oli julkaissut tohtori Taylorin ruumiinavauslausunnon kokonaisuudessaan lehden palstalla (12.1.1856) ennen kuin tohtoria oli edes kuultu oikeudessa. Tästä syystä tuomari kritisoi lehden toimintaa kovin sanoin oikeuden päätöksen julkistamisen jälkeen, koska hän epäili, että lausunnon julkaiseminen lehdessä ennen tohtorin todistusta olisi mahdollisesti vaikuttanut valamiesten mielipiteisiin ja lopulta heidän lopulliseen päätökseensä siitä, että Palmer oli syyllinen vaimonsa tappamiseen.⁸⁴ Oikeus siirtyi tämän jälkeen käsittelemään Palmerin veljen kuolemaa, jonka myötä yleisön kiinnostus juttua kohtaan kasvoi entisestään ja varsinkin *The Timesin* kirjoitukset oikeusjutusta lisääntyivät erityisesti toimittajien kirjoittamien kolumnien ja artikkeleiden muodossa. Eräs toimittaja julkaisi oikeudenkäynnin ollessa käynnissä artikkelin, jossa hän kertoi oikeudenkäynnistä ja sen nostamista hyvin huolta herättävistä ja vakavistakin tapauksista, jotka olivat heijastuneet koko yhteiskunnan toimintaan ja vaikuttaneet etenkin viranomaisten luotettavuuteen negatiivisesti.

*"There is quite enough mystery and horror connected with the investigation into the poisoning cases at Rugeley -- a fresh class of incidents has been brought to light, almost as surprising as the alleged atrocities."*⁸⁵

Toimittaja nosti esiin artikkelissaan Ison-Britannian postilaitoksen luotettavuuden, koska aiemmin oli voitu luottaa heidän toimintansa tahdikkauteen. Ihmiset olivat voineet lähettää luottamuksellisia kirjeitä ja papereita ilman huolta siitä, että niihin kajottaisiin kuljetuksien aikana. Hän kritisoi myös tuomarin ja valamiehistön toimintaa istunnoissa hyvin ennakkoluuloiseksi, minkä takia joitain virheitä oli päässyt tapahtumaan. Hänen mielestään tällainen oikeuskäytäntö ei voinut olla mahdollista Britanniassa, koska tuomarin ja valamiehistön tarkoituksena ei ollut vaarantaa oikeuden toteutumista tahallaan.

---

⁸³ "The Rugeley Poisoning Cases." *The Times* 18 Jan. 1856. Old Bailey 14.5.1856; t18560514-490, 67.

⁸⁴ "The Rugeley Poisoning Cases." *The Times* 14 Jan. 1856.

⁸⁵ "There is quite enough of mystery and horror." *The Times* 22 Jan. 1856, 1.

Oikeudenkäynnin saaman julkisuuden takia huomattiin, että osa Rugeleyn kaupungin asukkaista oli merkittäväällä tavalla yhteydessä syytettyyn, joihin hänellä oli hyvin suuri vaikutus ja joista hän oli saanut laajan tukijoukon itselleen ja asialleen. Tämä tilanne muodostui hyvin hankalaksi oikeuden toteutumisen kannalta, varsinkin kun tuomarin toiminta läheni enemmänkin syytetyn puolustamista kuin jutun ennakkoluulotonta käsittelyä.

*"The case will be among the most remarkable in our criminal annals, not only from the unutterable atrocity of the crimes charged, but from the proof it affords that in this country great criminals can upon occasion break down all the barriers which society had raised for its protection."*⁸⁶

Tämä lausunto tuo hyvin esiin sen, että ihmiset alkoivat pelätä, että rikoksiin syyllistyneet toiminnallaan ja rikoksillaan voivat hajottaa yhteiskunnan suojamuurit, joita oli rakennettu ensisijaisesti kansan turvallisuuden takaamiseksi. Pelättiin, että yhteiskunta ajautuisi hallitsemattomaan kaaokseen, ennen kaikkea oikeusjärjestelmän puutteiden vuoksi, jonka myötä rikolliset voisivat päästä vapaiksi ja oikeuden ulottumattomiin. Tämä asia ja sen myötä koko Palmerin oikeudenkäynti nousi suureksi huolta aiheuttavaksi tekijäksi yhteiskunnassa, koska pelättiin, että rikoksenteijät voivat päästä pälkähästä oikeusjärjestelmän ja viranomaisten toiminnassa ilmenneiden puutteiden vuoksi, jonka seurauksena yhteiskunnan yleinen turvallisuus voisi huomattavasti vaarantua. Etenkin tahallinen oikeuden estäminen nähtiin erittäin vakavana uhkana oikeusjärjestelmän toimimisen kannalta, joka nähtiin varsinkin Rugeleyn oikeudenkäynnin tiimoilta.

Sanomalehtien ja paikallisen oikeuden toimintaa alettiin yhä enenevässä määrin kritisoida oikeudenkäynnin edetessä, koska jutun saamat käänteet lisäsivät yleisön kiinnostusta oikeudenkäyntiä kohtaan ja sen myötä sanomalehdet kirjoittivat yhä enemmän artikkeleita jutun käsittelystä ja siinä tapahtuneista ihmeellisistä käänteistä. Suurimmaksi kritisoijaksi nousi kuitenkin Palmerin puolustusasianajaja, joka pyrki edellä mainittujen syiden takia siirtämään oikeudenkäynnin Lontoon keskusrikostuomioistuimeen, koska tällöin Palmerilla olisi mahdollisuus saada oikeudenmukainen ja puolueeton

---

⁸⁶ "There is quite enough of mystery and horror." The Times 22 Jan. 1856, 2.

oikeudenkäynti, joka ei asianajajan mukaan olisi mahdollista oman kreivikunnan oikeuslaitoksessa tehtyjen mahdollisten väärinkäytöksiä takia.⁸⁷

Tammikuun lopulla 1856 William Palmer ja hänen puolustusasianajajansa tekivät muutoksenhakuluvan, jossa he kertoivat miksi Palmerin oikeudenkäynti olisi parempi siirtää muualle ja mieluiten Lontooseen. Tällöin syytetty saisi reilun oikeudenkäynnin ilman ennakkoluulojen värittämää paikallisen tuomioistuimen toimintaa, joka pahimmassa tapauksessa voisi johtaa syytetyn tuomitsemiseen väärin perustein ja lopulta viedä hänen henkensä rikoksen vuoksi, johon Palmer väitti olevansa syytön. Rugeleyn kaupungin ilmapiirikin oli heidän mielestään muuttunut yhä uhkaavammaksi ja huhujen värittämäksi, koska suurin osa kaupunkilaisista oli alkanut epäillä Palmerin olevan vastuussa useiden henkilöiden epäilyttävästä kuolemantapauksista ja vaatia hänelle rangaistusta teoistaan. Puolustusasianajaja hyökkäsi kovin sanoin omassa tekstissään sanomalehtien toimintaa vastaan, koska rikosjutun saaman kiinnostuksen vuoksi sanomalehdet kirjoittivat yhä useammin artikkeleita oikeudenkäynnistä ja syytetystä. Hänen mukaansa jopa kolmenkymmenen eri lehden toimittajia oli ollut seuraamassa oikeudenkäyntiä ja heidän kirjoittamansa artikkelit oikeudenkäynnistä olivat olleet harhaanjohtavia, jonka myötä rikosjutusta kiinnostuneelle yleisölle oli levitetty ajatus siitä, että William Palmer oli syyllinen kuolemantapauksiin. Hän myös kritisoi sanomalehtien artikkeleiden määrää liittyen oikeusjutun käsittelyyn, koska hänen mielestään juuri näiden uutisten tarkoituksena oli vain pitää yleisö varpaillaan, aiheuttaen lisää huolta ja levottomuutta oikeudenkäyntiä ja syytettyä kohtaan.

*"On these two affidavits -- he asked their Lordships, not for the sake of the prisoner, but for the sake of public justice, to grant the motion."*⁸⁸

Erityisesti sanomalehtien toiminta sekä oikeudentuomarin ja valamiehistöön ennakkoluuloinen asenne koko oikeudenkäyntiä ja William Palmeria kohtaan johtivat siihen, että oikeudenkäynnin istuntopaikkaa pyrittiin vaihtamaan ensisijaisesti siksi, että yleisen oikeuden toteutuminen oli vaarassa, eikä syytetty saisi oikeudenmukaista kohtelua muissa lähialueiden oikeuslaitoksissa.⁸⁹

---

⁸⁷ "Law Report." The Times 30 Jan. 1856, 1-2

⁸⁸ "Law Report." The Times 30 Jan. 1856, 1-2.

⁸⁹ "Law Report." The Times 30 Jan. 1856, 1-2.

Lopulta helmikuun viimeisenä päivänä 1856 ilmoitettiin, että William Palmerin oikeudenkäynti siirretään Lontoon keskusrikostuomioistuimeen ja samalla syytetty kuljetetaan Lontoon vankilaan odottamaan oikeudenkäynnin alkua⁹⁰. Vasta toukokuun alussa 1856 ryhdyttiin valmistelemaan Palmerin oikeudenkäyntiä koskien John Parsons Cookin kuolemantapausta, mutta ennen kaikkea viranomaisten toiminta tutkinnan aikana sekä lääkäreiden ja todistajien lausunnot joutuivat tarkastelun kohteiksi. On hyvin kuvaavaa kuinka merkittävästä oikeudenkäynnistä oli kyse, koska Lontoon keskusrikostuomioistuimen vanhaa istuntosalia jouduttiin muuttamaan tilavammaksi ja muut istuntosalit muokattiin todistajien majapaikoiksi johtuen ainoastaan Palmerin oikeudenkäynnistä ja sen saamasta huomattavasta julkisuudesta. Oikeudenkäyntiin odotettiin osallistuvan jopa tuhat ihmistä, joista suurin osa oli asianosaisia ja toimittajia. Myös merkille pantavaa oli se, että kaikki tuomioistuimen voimavarat kiinnitettiin Palmerin oikeudenkäyntiin, jonka seurauksena kaikki muut keskeneräiset oikeusjutut määrättiin keskeytetyiksi siksi aikaa, kunnes Palmerin oikeudenkäynti saataisiin lopulta päätökseen.⁹¹

Viimein toukokuun 14. päivänä vuonna 1856 Lontoon keskusrikostuomioistuin aloitti William Palmerin oikeudenkäynnin, joka kesti noin reilut kaksi viikkoa. Lontoon oikeudenkäyntiä varten William Palmer sai uuden puolustusasianajajan, herra Sheen; myös syyttäjä vaihtui kruununjuristi Edwin Jamesiin sekä oikeudenkäynnin tuomareita oli kolme. Päärooliin kuitenkin nousivat lääkäreiden etenkin paikallisessa oikeuslaitoksessa antamat lausunnot. Sitä kautta jälleen heidän ammattitaitonsa joutui kovalle koetukselle. Ennen Palmerin siirtoa Lontooseen, puolustusasianajaja kävi kiivasta kirjeenvaihtoa sisäministeriön virkamiehen kanssa koskien ensisijaisesti tohtori Taylorin tammikuussa oikeudessa antamia lausuntoja. Puolustusasianajajan mukaan tohtorin tekemät tutkimukset olivat olleet puutteellisia ja niistä saadut tulokset epäpäteviä, joten hän näki, että olisi hyvin tärkeää, että puolustus saisi mahdollisuuden testata tohtori Taylorin lausuntojen paikkansapitävyyttä oikeudessa ristikuulustelun keinoin.

---

⁹⁰ "The Rugeley Poisoning Case And The Trial Of." The Times 29 Feb. 1856.

⁹¹ "The Trial Of W. Palmer." The Times 1 May 1856.

"My client's case is one of life and death – not a trial of medical skill! – for the sake of science, the ends of justice, and in the name of humanity, I again appeal to you to grant my request." ⁹²

Tohtori Taylorin lausunnot saivat muutenkin osakseen paljon julkisuutta ja erityisesti herättivät yleisössä paljon huolta ja ahdistusta koskien eri myrkkujen havaitsemista ruumiista tietyn ajanjakson jälkeen ja sitä, mitkä kaikki aineet voivat aiheuttaa myrkytyksen ja sitä kautta kuoleman. Vuoden 1856 tammikuussa pidettiin arvostetun kemistin ja toksikologian professorin William Hefapathin luento Bristolin filosofisessa instituutissa, koska tohtori Taylorin lausunnot olivat aiheuttaneet huomattavaa levottomuutta ihmisten keskuudessa. Luennon tarkoituksena oli hälventää ihmisten huolia ja samalla antaa oikeita tietoja, mutta myös korjata epäselviä lausuntoja, joita eräät lääkärit olivat antaneet oikeudenkäynnin aikana.⁹³ William Hefapath oli myös oikeudessa puolustuksen asiantuntijana selventämässä tohtori Taylorin antamia lausuntoja. Hän toi omassa lausunnossaan esiin, kuinka strykniini pystytään havaitsemaan ruumiista pitkän ajan kuluttuakin, vaikka Taylor oli omassa lausunnossaan väittänyt muuta. Hän kertoi tehneensä eläinkokeita ja niissä tehdyissä havainnoissaan hän oli tullut siihen lopputulokseen, että myrky olisi pitänyt kyetä havaitsemaan uhrista olemassa olevilla menetelmillä, jos sitä oli edes ollut ruumiissa. Hän korosti vielä lausunnossaan, että useimmat lausunnot kyseisestä asiasta olivat olleet liioittelevia. Hän kertoi samalla, että useat ihmiset olivat tulleet kyseisen myrkytystapauksen tiimoilta keskustelemaan hänen kanssaan.

"Persons have naturally spoken to me a great deal on the subject. -- Because hundreds of people talked to me about it, knowing that I have made toxicology the principal part of my study." ⁹⁴

Valitettavasti hän ei valaise enempää tätä asiaa, mutta on kuitenkin selvää, että tapauksen raportointi ja asiantuntijoiden lausunnot kiinnostivat ihmisiä etenkin miten myrkkijä voitiin havaita kuoleman jälkeen.

---

⁹² "The Rugeley Cases." The Times 28 Mar. 1856.

⁹³ "THE LATE POISONING CASES.-At the close of." The Times 30 Jan. 1856.

⁹⁴ Old Bailey 22.5.1856; t18560514-490. 175-178.

Oikeudenkäynnin ensimmäisellä viikolla keskityttiin enimmäkseen John Parsons Cookin kuolemaan johtaneisiin syihin ja viranomaisten tekemään tutkintaan sekä todistajien kuulemiseen kyseisestä asiasta. Toisella viikolla etenkin syytetyn puolustus paneutui tohtori Taylorin lausuntojen todenperäisyyteen ja uhrin tosiasiallisen kuolinsyyn selvittämiseen kuulemalla muita lääkäreitä ja kemistejä asiantuntijoina. Ensimmäisten istuntopäivien aikana tuli ilmi muutamia huolta herättäviä seikkoja koskien erityisesti viranomaisten tutkinnan aikaisia todistajien kuulemisia. Puolustus näki viitteitä siitä, että eräitä todistajia olisi lahjottu sanomaan tietynlaisia asioita syytetystä ja Parsons Cookin kuolemantapauksesta. Tämä johtui ensisijaisesti siitä, että uhrin isäpuoli herra Stevens oli laittanut koko tapauksen liikkeelle ottamalla yhteyttä Lontoon asianajajaan ja pyytämällä häntä tutkimaan poikapuolensa Parsons Cookin kuolemaa. Puolustus näki, että herra Stevens olisi erityisesti vaikuttanut Elizabeth Millsin, joka oli ollut palvelijana talossa, jossa uhri Parsons Cook oli kuollut, lausuntoihin sekä valmentanut häntä ennen viranomaisten kuulusteluja.

Elizabeth Mills kertoi tapahtumista ennen uhrin kuolemaa. Häneltä myös kysyttiin kuulusteluista, joita hänelle oli tehty uhrin kuoleman jälkeisinä päivinä. Todistajan lausunnosta selvisi, että kuulusteluja oli ollut kaksi, yksi muutama päivä uhrin kuoleman jälkeen ja toinen melkein kolme viikkoa tapahtuneen jälkeen. Etenkin toisella kerralla hän oli vastailut kuulustelijan kysymyksiin, mutta oli ilmennyt, että tämä oli tapahtunut ilman tuomarin läsnäoloa. Lisäksi eräitä kysymyksiä oli jätetty kysymättä ja toisaalta joitain todistajan antamia vastauksia ei pantu ylös ollenkaan, minkä vuoksi alettiin epäillä, että todistajan lausunto oli muuttunut käyttökelvottomaksi. Tämä ei koskenut ainoastaan tätä yksittäistä todistajaa vaan useimmilta jutun todistajilta ei ollut kysyty kaikkia kysymyksiä ja heidän sanomisiaan ei ollut laitettu kunnolla ylös, joten tutkinta oli ollut tältä osin hyvin puutteellista.⁹⁵ Syytetyn puolustusasianajaja totesikin kuulustelujen tapahtuneen samassa majatalossa, jossa uhri oli kuollut. Majatalo oli ollut kuulustelujen aikana täynnä kyläläisiä, jotka olivat olleet tohkeissaan tapahtuneesta samalla häiriten kuulustelijoita omilla kysymyksillään. Puolustusasianajajan mukaan tämä oli yksi syy miksi kuulustelujen pitämisessä sekä lausuntojen kirjaamisessa oli ollut vaikeuksia. Hän myös samalla epäili Elizabeth Millsin lausuntoa harhaanjohtavaksi juuri näiden seikkojen vuoksi, koska ensimmäisessä kuulustelussa hän oli kertonut kuulustelijalle, että hänen uhrillensa

---

⁹⁵ Old Bailey 14.5.1856; t18560514-490. 26-28.

antamassaan liemessä ei ollut ollut mitään vikaa, mutta toisella kertaa hän oli muuttanut lausuntoaan ja epäillyt, että uhrin sairastuminen oli johtunut hänelle tarkoitetun liemen syömisestä. Hän puolusteli sanomisiaan sillä, että hän ei ollut osannut yhdistää näitä asioita yhteen aiemmin. Myöhemmin puolustaja alkoikin epäillä, että Elizabeth Millsiä olisi lahjottu tai että uhrin isäpuoli, joka oli pannut tämän oikeusjutun vireille, olisi jollain tavalla ohjailnut häntä. Kuitenkaan oikeudenkäynnin aikana ei löytynyt minkäänlaisia todisteita siitä, että tällaista toimintaa olisi tapahtunut ja tuomari puolusti herra Stevensin oikeutta hankkia asianajaja poikapuolensa kuoleman vuoksi.⁹⁶

Ensimmäisen istuntoviikon lauantaina päästiin lopulta kuulemaan monia lääkäreitä Parsons Cookin kuolemantapaukseen liittyen, ja heidän kuulemisensa kestivät aina oikeudenkäynnin loppumetreille saakka. Aluksi pohdittiin uhrin tosiasiallista kuolinsyytä eli sitä, mihin ja miten Parsons Cook oikein kuoli. Useimmat lääkärit, joista osa oli tullut Skotlannista asti, olivat hyvin ymmällään siitä, miten todistajat olivat kuvailleet uhrin oireita. Cookin oireet ennen kuolemaa olivat olleet hyvin erikoisia, joita useimmat lääkärit eivät olleet tavanneet aiemmin. Hän oli oksennellut useaan otteeseen, aiemmin hänen kurkkunsa sekä kielensä olivat olleet kipeitä, ja hän oli saanut rajuja kouristuskohtauksia, jotka vaikuttivat kaikkiin kehon lihaksiin aiheuttaen tajuttomuuden, myös ennen kuolemaansa hänellä oli ollut tämänkaltainen kohtaus. Oikeudessa myös keskusteltiin siitä, kuinka nopeasti myrkky, tässä tapauksessa stryknini, voi vaikuttaa ihmiskehoon kuolettavasti ja voiko myrkyntä ottaminen aiheuttaa jäykkäkouristukselle tyypillisiä oireita. Muutamit lääkärit kertoivat useita esimerkkejä, jotka olivat tapahtuneet ympäri Isoa-Britanniaa, joissa potilailla oli ollut samankaltaisia oireita kuin uhrilla, ja joiden syyksi oli lopulta paljastunut strykniniemyrkytys.⁹⁷

Pääosaan kuitenkin nousivat tohtori Alfred Taylorin aiemmin antamat lausunnot rouva Palmerin, herra Palmerin ja Parsons Cookin tapauksissa, mutta tällä kertaa keskityttiin varsinkin Cookin kuolemasta annettuihin lausuntoihin. Tohtori nousi todistajanaitioon toukokuun 19. päivänä, jolloin hän kertoi havainnoistaan ja tekemistään kokeista sekä puolusti antamia lausuntojaan moneen otteeseen. Hän oli jopa kirjoittanut *The Lancet* -lehteen helmikuussa korjatakseen lausuntonsa aiheuttamia väärinkäsityksiä,

---

⁹⁶ Old Bailey 14.5. - 15.5.1856; t18560514-490. 14, 18-20, 28; "The Alleged Poisonings At Rugeley." The Times 22 May 1856; "The Alleged Poisonings At Rugeley." The Times 27 May 1856.

⁹⁷ Old Bailey 17.5.1856; t18560514-490. 45, 78, 97-99, 100-106.

mutta oikeudessa tohtorin kirjoitusta parjattiin hyvin ennakkoluuloiseksi syytettyä kohtaan, koska sen tyyli antoi ymmärtää, että syytetty olisi syyllinen kuolemantapauksiin. Puolustus ihmetteli myös miksi tohtori oli julkaissut oman mielipiteensä asiasta, vaikka oikeudenkäyntiä ei ollut edes kunnolla aloitettu. Taylor puolusti sanomisiaan sillä, että hän vain toi kaikki tapauksen faktat esiin, eikä hänen tarkoituksenaan ollut olla ennakkoluuloinen syytettyä kohtaan.

"I have never met with any cases like those suspected cases of poisoning at Rugeley. The mode in which they will affect the person accused is of minor importance compared with their probable influence on society. -- if those statements which I have seen circulated in medical and other periodicals were to have their way, there is not a life in this country that would be safe. -- but I say that the lives of sixteen millions of people are of greater importance than that of one." ⁹⁸

Tohtori Taylor ilmaisi suuren huolensa oikeudenkäynnissä ilmi tulleita seikkoja kohtaan, koska käsitellyt kuolemantapaukset olivat olleet hyvin ainutlaatuisia, joissa myrkkynä oli käytetty lääkaineita, joita ei ollut määritelty myrkyiksi. Tätä vasten tohtori Taylor pelkäsi tosissaan, että tämänkaltaiset lääkaineet, kuten antimoni-lääke, voivat aiheuttaa useiden ihmisten kuoleman. Hän todistuksessaan mainitsikin, että tämä asia oli syytä tuoda kaikille tietoon, koska hän lääkärinä oli eniten huolissaan muista ihmisistä kuin syytetystä ja hänen hengestään.

Oikeudenkäynnin toisella istuntoviikolla oli puolustuksen vuoro esitellä omat todisteensa syytetyn syyttömyydestä. Puolustusasianajaja aloituspuheenvuorossaan ryhtyi heti kritisoimaan koko oikeudenkäynnin kulkua ja kestoja, aiempien todistajien, erityisesti tohtori Taylorin, lausuntoja, ja asian saamaa huomattavaa julkisuutta kansan keskuudessa. Herra Shee, puolustuksen asianajaja, kritisoi kovin sanoin tohtori Taylorin ammattitaitoa ja pätevyyttä, koska hän ei ollut tehnyt kaikkia tarvittavia testejä ruumiille ja koska kyseessä oli pelkkä tohtorin oma mielipide asiasta. Kun hän oli muodostanut uhrin kuolemasta teoriansa, hän ei ollut tukeutunut muihin tutkijoihin asian tiimoilta. Puolustus vakuutti oikeudelle, että puolustuksen omat todistajat pystyivät kumoamaan tohtorin teorian, joka oli

---

⁹⁸ Old Bailey 19.5.1856; t18560514-490. 107-123.

hänen mielestään kunnollisten tiedemiesten pilkkaamista, eikä tämänkaltainen käytös ollut tiedemiehille sopivaa. Puolustus nosti esiin myös oikeudenkäynnin saaman suuren julkisuuden, joka oli heijastunut hyvin paljon sekä koko oikeudenkäynnin sujumiseen että oikeuden toteutumiseen. Puolustusasianajaja väitti, että viranomaiset olivat omilla toimillaan häirinneet oikeuden toteutumista ihmisten turvallisuuden varjolla, joka oli aiheuttanut niin kansassa kuin viranomaisissakin ennakkoluuloja tapausta kohtaan.

”The whole population had been raised, in a delirium of horror and indignation, the cry of blood for blood!”⁹⁹

Puolustuksen mielestä sanomalehdet olivat osasyynä näiden ennakkoasenteiden julki tuomiseen, mutta etenkin viranomaisten toimintaan olivat mahdollisesti vaikuttanut edellä mainitut lehtiartikkelit, joita tapauksesta oli ilmestynyt useita. Tällä perusteella epäiltiin, että viranomaiset olivat muodostaneet omat mielipiteensä asiasta ennen kuin todistajia oli edes kuultu.

Varsinkin puolustus oli huolissaan tästä tilanteesta, koska näin ollen syytetty ei pystyisi saamaan Lontoossakaan oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä eikä oikeus pääsisi toteutumaan kunnolla, niin kuin pitäisi. Tilannetta kuitenkin vähän helpotti se, että tuomari ilmaisi oikeudessa oleville toimittajille toiveensa siitä, etteivät he kirjoittaisi yhtään kommenttia tai julkaisisi mielipidekirjoituksia oikeudenkäynnin vielä ollessa kesken puolustuksen osalta¹⁰⁰. Tällä käytännöllä pyrittiin juuri estämään mahdolliset ongelmat, jotka voisivat heikentää syytetyn asiaa tuomiosta päätettäessä, jonka myötä valamiehistö pystyisi tekemään velvollisuutensa ilman ulkopuolisten vaikutusta tämän oikeudenkäynnin lopputulokseen.

William Palmerin oikeudenkäynti tuli viimein päätökseen toukokuun 27. päivänä 1856 kahdentoista uuvuttavan istuntopäivän jälkeen. Valamiehistö teki päätöksensä, jossa Palmer todettiin syylliseksi tahalliseen murhaan.

---

⁹⁹ "The Alleged Poisonings At Rugeley." The Times 22 May 1856.

¹⁰⁰ "The Alleged Poisonings At Rugeley." The Times 23 May 1856.

*"We think that for the sake of example the sentence ought to be executed in the county Stafford. I hope that that terrible example will deter others from committing such atrocious crimes."*¹⁰¹

Tuomari halusi, että tuomio toimeenpantaisiin Palmerin omassa kreivikunnassa, koska näin tämä koko tapaus näyttäisi vakavan esimerkin siitä, mitä tapahtuu, kun tekee jotain näin kamalaa toisille ihmisille ja siitä, että rikolliset tulevat aina jäämään kiinni rikollisista teoistaan ja saavat niistä rangaistuksen.¹⁰² Tuomittu siirrettiin toukokuussa 27. päivänä oikeudenkäynnin jälkeen New Gaten vankilaan Lontooseen mistä hänet kuljetettiin juna-asemalle, josta juna lähti Staffordin kreivikuntaan ja sen vankilaan. Teloituksen oli määrä olla kesäkuun 14. päivänä, viivästys johtui siitä, että haluttiin vielä tutkia olivatko uhrin todella kuolleet strykniniiniin, mutta lopulta syytetty Palmer teloitettiin kyseisenä päivänä tehdyistä rikoksistaan.¹⁰³

Ennen rangaistuksen täyteen panoa *The Times*issa julkaistiin toimittajan kirje, jossa hän ilmaisi huolensa siitä, ettei sisäministeriö kuulisi vastaväitteitä liittyen Palmerin tuomioon, koska tämä voisi heikentää yhteiskunnan yleistä turvallisuutta huomattavasti. Hän totesi aika jyrkästi, että jos joku ansaitsee kuolla, niin se on Palmer, Rugeleyn myrkyttäjä, koska hänen vapauttamisensa aiheuttaisi tarpeetonta pelkoa ihmisissä, joka voitaisiin hyvinkin välttää rangaistuksen nopealla toimeenpanemisella.

*"--There is no other calamity which could befall a country which would be so terrible in its effect as the prevalence of a mania for poisoning. War comes to an end, pestilence wears itself out, open violence is easily detected and soon arrested, but how is it when those of the same household and family regard each other with constant suspicion?"*¹⁰⁴

Kirjoittaja myös nosti esiin sen, kuinka vakavasta levottomuutta aiheuttavasta ilmiöstä oli kyse. Tällaisia rikoksia oli hyvin vaikea havaita, saati sitten rangaista. Lisäksi toimittaja nosti esiin sen, että ihmisten keskuudessa voi levitä huoli siitä, että lääkärit sekä omat

---

¹⁰¹ "The Poisonings At Rugeley." *The Times* 28 May 1856.

¹⁰² "The Poisonings At Rugeley." *The Times* 28 May 1856.

¹⁰³ "The Convict Palmer." *The Times* 7 June 1856; "The Convict Palmer. (FROM OUR OWN REPORTER)" *The Times* 14 June 1856; "The Rugeley Poisonings. (FROM OUR OWN REPORTER)" 16 June 1856.

¹⁰⁴ "We have thought it but right to publish the letter." *The Times* 5 June 1856.

perheenjäsenet, joihin on aina voinut luottaa, toivatkin kuoleman. Toimittaja näki tämän asian hyvin vakavana, vaikkakin useimmissa myrkytystapauksissa kyse oli vahingosta, mutta toimittaja koki, että näiden julkisuutta saaneiden myrkytystapausten myötä jotkut ihmiset myös käyttäisivät myrkkynä toisten ihmisten tahalliseen vahingoittamiseen.¹⁰⁵

Kaiken kaikkiaan Palmerin oikeudenkäynti ja sen saamat käännteet olivat hyvin erikoislaatuisia. Toimittajien rooli oli hyvin merkittävästi näkyvässä Palmerin tapauksessa, ja he nostivat juuri nämä erikoiset käännteet ihmisten tietoisuuteen ja vahvasti olemassa olevia tietoja sanavalinnoillaan. Ihmisten huomio myös kiinnitettiin oikeudenkäynnin jälkeen viranomaisten kritisointiin saman asian tiimoilta ja näin ollen toimittajat raportoinnillaan ylläpitivät innostusta aiheeseen. Niihin liittyi monia huolta herättäviä seikkoja, joilla oli vaikutusta yhteiskuntaan ja sen ihmisiin monin eri tavoin. Kaikkein suurimpana huolena oli kuitenkin ihmisten horjuva luottamus viranomaisiin, koska tämän tapauksen seurauksena niin posti- kuin oikeuslaitoksenkin toiminta joutui erittäin tarkan tarkastelun kohteiksi, ja sen myötä epäiltiin, jopa syyllistettiin viranomaisia ja heidän kykyä suojella yhteiskuntaa kunnolla näitä vakavia rikoksia vastaan. Entistä enemmän myös alettiin kyseenalaistaa lääkäreiden ja apteekkareiden ammattitaitoa, koska pelättiin, että he voivat toimillaan edesauttaa näiden myrkytystapauksien yleistymistä, kun he olivat tekemisissä erilaisten lääkeaineiden sekä myrkkynä kanssa, jolloin vahinkoja pääsi aina joskus tapahtumaan rajoituksista huolimatta.

3.4. ESITYS MYRKKYJEN MYYNNIN RAJOITTAMISESTA

Noin vajaa kuukausi Palmerin rangaistuksen toimeenpanemisen jälkeen alkoivat ensimmäiset puheet siitä, että myrkkynä myyntiä tulisi jälleen rajoittaa, erityisesti viimeaikaisten tapahtumien seurauksena. Tätä asiaa pohdittiin niin sanomalehtien palstoilla kuin myös Ison-Britannian parlamentissakin. Ylähuoneen edustaja lordi Campbell, joka oli osallisena myös Palmerin oikeudenkäynnissä, jossa hän toimi yhtenä kolmesta tuomarista. Hän nosti tämän asian esiin jo saman vuoden heinäkuussa, jolloin hän toi esiin huolensa viime vuosien myrkytystapauksien yleistymisestä. Hän toivoi, että parlamentti harkitsisi tätä asiaa vakavasti uudelleen ja ryhtyisi selvittämään miten voitaisiin estää tahattomat ja

---

¹⁰⁵ "We have thought it but right to publish the letter." The Times 5 June 1856.

etenkin tahalliset myrkytystapaukset. Lordi Campbellin mielestä vuoden 1851 laki oli onnistunut kohtalaisesti, varsinkin arsenikin kohdalla, mutta viimeaikaisten tapahtumien vuoksi ilmi oli tullut muitakin vaarallisia myrkkijä, joiden myynnin rajoittamista tulisi harkita vakavasti, koska nyt niitä voitiin ostaa yhtä helposti kuin epsom-suolaa.¹⁰⁶

*The Times*issa useat artikkelit ja mielipidekirjoitukset ilmaisivat myös huolensa yleistyneistä myrkytystapauksista, joille parlamentin tulisi tehdä jotain ja nopeasti. Eräässä artikkelissa Walter Wilson tarkasteli kuinka yleisiä myrkytystapaukset oikeastaan olivat Isossa-Britanniassa, jossa hän käytti Registrar-General's Reportsin tekemiä laskelmia myrkytysten yleisyydestä. Wilson pyrki osoittamaan kuinka myrkytyksiä voitaisiin estää pelkästään lakia parantamalla. Kuten aiemmin nähdystä taulukosta näkyy, kuolemaan johtaneet myrkytykset ovat vuosien saatossa olleet hyvinkin tasaisia, eli vuosittain noin 500 ihmistä oli kuollut myrkyyn, eikä käännettä parempaan ollut tapahtunut, vaikka arsenikin myyntiä olikin rajoitettu lainsäädännön keinoin. Hän peräänkuulutti päättäjiltä pikaisia toimia, että tämänkaltainen kehityskulku tulisi katkaista uuden lain avulla, koska oli olemassa muitakin myrkkijä kuin arsenikki ja pienillä korjausliikkeillä näitä myrkytyskuolemia pystyttäisiin estämään kunnolla.¹⁰⁷

Aiemmin nähty taulukko osoittaa, että myrkytystapaukset olivat kuuden vuoden aikana olleet hyvin tasaisia, eikä kovinkaan suuria notkahduksia ole kehityksessä tapahtunut suuntaan tai toiseen.¹⁰⁸ Vaikka taulukko loppuukin vuoteen 1853 voidaan kuitenkin olettaa, että myrkytystapaukset eivät varmaankaan nousseet merkittävästi tullessa lähemmäs tutkittavia Darlingtonin ja Rugeleyn myrkytystapauksia. Esimerkiksi arsenikkimyrkytykset vuonna 1857 olivat vähentyneet 27 tapaukseen ja myrkytyksiin kuolleita oli ollut samana vuonna 401, mutta osassa tapauksissa myrkyä ei eritelty. Earl Granville totesikin alahuoneessa, että vuosittain on noin 500 tahatonta tai tahallista myrkytystä, mutta vain yksi kolmesta tapauksesta päätyi rekisterin tietoihin. Tullessa vuoteen 1859 myrkytyksiä oli koko maassa 391, joista 97 oli Lontoon alueella. Seuraavana vuonna 1860 koko maassa oli 396 myrkytystä, joista 148 Lontoon alueella. Mutta nämä luvut vain koskettivat vahinkoja ja itsemurhia, ei murhia tai tappoja. Voidaan varmaan olettaa, kun henkirikokset olivat verrattain harvinaisia niin myrkytyksien lukumäärä ei välttämättä noussut kovinkaan paljoa.

---

¹⁰⁶ 10.7.1856 HL Deb 10 July 1856 vol 143 cc540-3.

¹⁰⁷ WALTER WILSON. "Sale Of Poisons." *The Times* 4 Sept. 1856.

¹⁰⁸ WALTER WILSON. "Sale Of Poisons." *The Times* 4 Sept. 1856.

Tämän perusteella voidaan todeta, että myrkytystapauksien lukumäärä pysyi aika lailla tasaisena vuosittain, eikä suurta lisäystä ainakaan rekisterien mukaan ollut havaittavissa.¹⁰⁹

Nämä tapaukset osoittivat sen, että ne saivat paljon julkisuutta sanomalehtien palstoilla, vaikka myrkytystapausten kehitys näytti pysyvän tasaisena, joten voidaan hyvällä syyllä todeta, että ihmisten subjektiiviset pelot eivät aina välttämättä täsmää objektiivisten faktojen kanssa. Tämän myötä voidaan olettaa, että sanomalehtien toimittajat omalta osaltaan loivat pelkoja ja uhkakuvia kirjoittaessaan Darlingtonin ja Rugeleyn kaltaisista myrkytystapauksista palstoillaan, jopa liioittelevaan sävyyn. Näiden uutisten tarkoituksena oli pääasiassa tuoda esiin tapausten kummalliset käänteet ihmisten huulille, joka mahdollisesti lisäsi entisestään ihmisten kokemaa pelkoa myrkytystapauksia kohtaan, vaikka faktojen perusteella siihen ei välttämättä ollut tarvetta.

Lopulta vuoden 1857 aikana ryhdyttiin tosissaan valmistelemaan uutta lakiesitystä myrkkujen myynnin rajoittamisesta. Lain tarkoituksena oli estää niin tahalliset kuin tahattomatkin myrkytystapaukset erinäisin keinoin. Suurimpana ongelmana oli se, että liian monille toimijoille oli annettu valtuudet myydä myrkkijä, ja näiden toimijoiden huolimaton, välinpitämätön sekä tietämätön myrkkujen käsittely ja myynti nähtiin suurimpana syypäänä myrkytystapausten yleisyyteen. Toisekseen myös myrkkujen pullot ja hyllypaikat tulisi kaupoissa erottaa lääkaineista, jottei vahinkoja pääsisi tapahtumaan. Eräät parlamentin edustajat halusivat julkaista myrkkylistan, jonka avulla rajoitettaisiin myrkkujen myyntiä. Tämä ei kuitenkaan toteutunut, koska osa edustajista pelkäsi tämän antavan ihmisille lisätietoa myrkyistä, ja näin ollen kemisteille annettaisiin mahdollisuus valmistaa uusia myrkkijä kiellettyjen tilalle¹¹⁰. Lain esittelijän mukaan tämä laki ei ollut täydellinen, koska oli hyvin vaikeata lainsäädännön keinoin estää myrkytystapauksia, mutta hän toivoi, että tämä lakiesitys jossain määrin tehoaisi etenkin tahattomiin myrkytyksiin.¹¹¹ Lain piti tulla voimaan vuoden 1858 loppuun mennessä, mutta tiettyjen ongelmien ja

---

¹⁰⁹ House Of Commons, Thursday, June 4. The Times 5 June 1857; "Sale of Poisons." The Times 12 Feb. 1859; Annual Report of the Registrar-General of Births, Deaths and Marriages of England, 1839-1922; Twenty Second Annual Report of the Registrar-General of Births, Deaths and Marriages of England, 130-142. 1859; Twenty Third Annual Report of the Registrar-General of Births, Deaths and Marriages of England, 130-142. 1860.

¹¹⁰ 20.3.1857 HL Deb 20 March 1857 vol 144 cc2447; 11.5.1857 HL Deb 11 May 1857 vol 145 cc104.

¹¹¹ 4.6.1857 HL Deb 04 June 1857 vol 145 cc1091-6.

selvityksien vuoksi laki tuli voimaan vasta vuoden 1860 aikana. Sen vaikutukset kuitenkin olivat hyvin vähäiset¹¹².

Vaikka nämä kaksi myrkytystapausta olivatkin vain yksittäistapauksia, niillä oli kuitenkin laajempia vaikutuksia yhteiskuntaan, ja ne nostivat ihmisten mieliin huolta, jopa pelkoakin, tämänkaltaisista rikoksista. Näiden tapahtumien jälkeen ihmisten päällimmäisenä huolena oli erityisesti oma turvallisuus, mutta myös huoli siitä, pystyvätkö päättäjät turvaamaan yhteiskunnan yleisen turvallisuuden kunnolla. Tähän vaikuttivat ensisijaisesti viranomaisten tekemät väärinkäytökset niin rikosten tutkinnassa kuin oikeudenkäynneissäkin, mikä heikensi entisestään ihmisten luottamusta viranomaisten kykyihin turvata ihmisten yleinen turvallisuus. Tämän seurauksena yhteiskunnassa pelättiin, että näiden väärinkäytösten myötä rikolliset pääsisivät kulkemaan vapaalla jalalla, heikentäen yleistä turvallisuutta yhteiskunnassa entisestään. Toisaalta myrkytystapaukset nostivat lääkärin ammattitaidon arvostelujen kohteeksi, joka heikensi ihmisten luottamusta myös heidän toimintaansa kohtaan oikeudenkäynneissä tehtyjen lausuntojen vuoksi. Darlingtonin ja Rugeleyn myrkytystapaukset värittivät yhteiskunnallista keskustelua parin vuoden ajan, jonka myötä esiin nousi monia pelkoakin aiheuttavia seikkoja, jotka heijastuivat etenkin yhteiskunnan päättäjien pyrkimykseen vastata näiden tapausten aiheuttamiin huoliin ja haasteisiin.

Vaikka myrkytystapaukset saivat paljon julkisuutta ja niistä kirjoitettiin paljon, nämä tapaukset kuitenkin koskettivat enemmänkin pientä osaa yhteiskuntaa, ja ne suuremmalta osin sijoittuivat ihmisten lähipiiriin. Mutta seuraavaksi käsiteltävä tapaus, katuväkivalta ja siihen liittyvien rikoksien lisääntyminen, heikensi yhteiskunnan turvallisuutta huomattavasti enemmän kuin myrkytystapaukset, ja ihmiset kokivat yhä enenevässä määrin turvattomuutta kaupunkien kaduilla, etenkin koska rikosten tekijät yleensä olivat tuntemattomia ja uhka kohdistui enemmänkin omaan fyysiseen turvallisuuteen. Päättäjät kohdensivat huomionsa löytämään keinoja rikollisuuden vähentämiseen ja rikoksien tekijöiden rangaistuksien uudelleenarvioimiseen.

---

¹¹² Goldberg 2007, 3.

4. KATUVÄKIVALLAN LISÄÄNTYMINEN

4.1. VIITTEITÄ KATURYÖSTÖJEN LISÄÄNTYMISESTÄ

” The offences against property and person now committed in our streets make us rub our eyes, and ask ourselves what century we are living in ”¹¹³

The Timesin toimittajan toteamus pääkirjoituksessaan on oiva esimerkki siitä, kuinka Isossa-Britanniassa ja etenkin sen isoimmissa kaupungeissa oli alkanut ilmaantua ryöstöjä, joissa useimmissa ryöstäjät olivat turvautuneet väkivaltaan.¹¹⁴

Kuten rikos ja rangaistus -kappaleessa mainitsin, Isossa-Britanniassa 1860-luvulta lähtien rikollisuusluokka –käsite alkoi tulla enenevässä määrin esiin niin toimittajien kuin viranomaistenkin taholta. He pitivät näitä elämäntaparikollisia pääasiallisena syynä lisääntyneeseen rikollisuuteen Lontoon ja muiden suurimpien kaupunkien kaduilla, jotka toiminnallaan aiheuttivat ongelmia yleiseen turvallisuuteen ja kansalaisten kokemaan turvallisuuden tunteeseen.¹¹⁵

---

¹¹³ "The offences against property and person now." *The Times* 14 Aug. 1862.

¹¹⁴ "The offences against property and person now." *The Times* 14 Aug. 1862.

¹¹⁵ Kts. alaviite 21; Davis 1980, 191.

Ison-Britannian rikostilastot tänä aikana olivat kuitenkin epäluotettavia, ja niistä harvoin sai kunnan kuvaa tapahtuneiden rikosten määrästä. Vuonna 1805 alettiin julkaista ensimmäisiä rikostilastoja, jotka jossain määrin antavat osviittaa rikollisuuden kehityksestä 1800-luvun Isossa-Britanniassa. Mutta kuten V.A.C. Gatrell esseessään toteaa, voidaan kysyä johtuiko rikosten lisääntyminen rikostilastoissa todellisesta rikollisuuden kasvusta vai oliko se vain seuraus viranomaisten kasvaneesta tehokkuudesta ja kansalaisten lisääntyneestä raportoinnista sekä halusta asettaa rikoksista syytetyt tuomiolle. Tämä mahdollisesti lisäsi kansalaisten huolta entisestään, koska mitä enemmän rikoksista raportoitiin, esimerkiksi sanomalehtien palstoilla, sitä enemmän se ruokki sosiaalisia pelkoja sekä oletusta, että rikosten ja rikollisten lukumäärä oli suuressa kasvussa, vaikka todellisuudessa tilanne ei ehkä ollutkaan näin vakava.¹¹⁶

The Spectator –lehdessä oli vuoden 1860 alussa viiden artikkelin sarja, jossa kerrottiin Englannin ja Walesin rikollisuuden kustannuksista ja rikollisten määrästä yhteiskunnassa. Kirjoittaja oli jakanut rikosten kustannukset kahteen osioon, joista ensimmäinen käsitteli sitä kuinka paljon yhteiskunta laittaa varojaan rikollisten valvontaan, asetuksiin ja rikollisten rankaisemiseen. Toisena osiona oli kuinka paljon rahaa menetetään rikollisille heidän tekemiensä rikostensa vuoksi. Toimittajakin totesi kokonaissumman arvioimisen hankalaksi, mutta hänen käyttämänsä Official Statistical Registrarin tilastojen mukaan kustannusarvio rikosten hinnasta yhteiskunnalle oli noussut 16 miljoonaan sterlingiin vuosittain. Näistä kaksi ja puoli miljoonaa sterlingiä maksettiin verovaroilla, jotta viranomaiset voisivat valvoa ja rankaista rikollisia. Loput noin kolmetoista ja puoli miljoonaa sterlingiä menetettiin rikollisten haltuun heidän tekemiensä omaisuusrikostensa vuoksi.¹¹⁷ Toisessa artikkelissa mielenkiinto kohdistui rikollisten lukumäärään Isossa-Britanniassa. Ammattimaisten ja elämäntaparikollisten lukumäärän arvioitiin olevan jopa 160 000 henkilöä, joista 135 000 rikollista oli poliisin tiedossa. Näistä noin 40 000 rikollisella oli aiempaa kokemusta ryöstämisestä sekä vankeusrangaistuksia tilillään.¹¹⁸

---

¹¹⁶ Gatrell 1980, 240; 249; 273.

¹¹⁷ "STATISTICS OF THE COST OF CRIME IN ENGLAND AND WALES" *The Spectator* 7.1.1860.

¹¹⁸ "STATISTICS OF THE COST OF CRIME IN ENGLAND AND WALES" *The Spectator* 14.1.1860.

”When it is remembered that an organized professional class of criminals exists -- that such a class must not only live by preying upon society, but also that it will live -- upon the lawless gains which it squanders as soon as it acquires.”¹¹⁹

Kirjoittaja jopa toteaa, että jos olisi enemmän tietoa saatavilla, rikollisten lukumäärä olisi huomattavasti suurempi, koska useimmat rikokset jäävät jostain syystä raportoimatta.¹²⁰ Tämä huomautus voi olla hiukan liioiteltua toimittajalta, mutta nämä luvut antavat kuitenkin hyvän näkemyksen siitä kuinka huolissaan viranomaiset sekä kansalaiset olivat kasvaneesta rikollisuudesta, rikollisten lukumäärästä sekä niiden aiheuttamista kustannuksista yhteiskunnalle, joka heijastui sanomalehtitoimittajien kirjoituksissa edellä mainituin sanankääntein.

Juuri näiden rikollisten, joilla oli aiempaa rikollistaustaa, pelättiin aiheuttavan suurimman osan ongelmista ja lisäävän entisestään rikollisuutta kaupunkien kaduilla. Heitä kutsuttiin lehdistön ja viranomaistenkin toimesta ticket-of-leave –miehiksi, joihin oli sovellettu ticket-of-leave –järjestelmää. Tämä tarkoitti periaatteessa sitä, että rikollinen pääsi vapaaksi esimerkiksi hyvän käyttöksensä vuoksi kärsimättä vankeusrangaistustaan loppuun, ja heistä osa jatkoi rikollisia tapojaan vapauduttuaan. On huomioitava myös se, että rikollisten kuljetus siirtomaihin, kuten Australiaan, päättyi vuonna 1852, jolloin tuomitut rikolliset jäivät Isoon-Britanniaan ja näin ollen vankijärjestelmän heikkous sekä rikollisten vapauttaminen saivat osakseen julkisuutta entistä enemmän, kun nämä vapautetut rikolliset jäivätkin omalle maaperälle tuoden uusia ongelmia yhteiskuntaan. Tämän vuoksi ticket-of-leave –miehiä pidettiin vastuussa rikollisuuden kasvusta, vaikka tilastojen valossa rikosten ja rikollisten määrä kuitenkin pysyi suhteellisen vakaana.¹²¹

Vuoden 1858 tilastojen mukaan rikollisluokkaan kuului noin 160 346 henkilöä, mutta sen nähtiin olevan jatkuvassa muutoksessa, joka vaihteli vuosittain. Syitä tähän oli erityisesti se, että osa rikollisista oli parantanut tapansa, mutta toisaalta tähän joukkoon liittyi uusia henkilöitä, joka ilmentyi nuorten henkilöiden lisääntymisenä tilastoissa, arviolta noin 13.9 prosenttia alle 16 –vuotiaista laskettiin kuuluvan rikollisluokkaan.¹²² Rikosten uusimisesta tuli myös yksi huolen aiheista, etenkin ticket-of-leave –miehien osalta, mutta vain 41 580

¹¹⁹ “STATISTICS OF THE COST OF CRIME IN ENGLAND AND WALES” The Spectator 7.1.1860.

¹²⁰ “STATISTICS OF THE COST OF CRIME IN ENGLAND AND WALES” The Spectator 14.1.1860.

¹²¹ Davis 1980, 192; 195-197; 199.

¹²² “Judicial Statistics.” The Times 5 Sept. 1859.

rikollista sortui uudelleen, ja tämäkin oli pysynyt tilastojen mukaan varsin vakaana 1856-1858 välisenä aikana, noin 27-29 prosentin tietämällä.¹²³

Tämä muodosti uudenlaisen tilanteen hoitaa vankilajärjestelmää sekä vankien kärsimiä rangaistustuomioita, kun kuljetukset siirtomaihin eivät olleet enää vaihtoehtona. Lordi Earl Grey ehdottikin yhdeksi ratkaisuksi vuonna 1853 Australian ticket –of –leave -järjestelmän adoptoimista Isoon-Britanniaan. Se oli osoittautunut hyväksi keinoksi ja se pystyisi näin ollen korvaamaan kuljetuksien loppumisen ja siitä aiheutuvat ongelmat, joten tällä keinolla pystyttäisiin vastaamaan paremmin muuttuneeseen tilanteeseen. Vuoden 1853 laissa Englannin rangaistuselementit jaettiin kolmeen eri tasoon, ensimmäisenä oli vankila, sitten pakkotyö ja kolmantena oli ticket-of-leave -järjestelmä, joka säilytettiin laissa yhtenä vaihtoehtona huojentaa vankien määrää vankiloissa.¹²⁴ Kuitenkin järjestelmässä nähtiin ongelmia, mikä nousi esiin myös parlamentin jäsenien puheissa. Esimerkiksi konservatiivi lordi Stanley koki jo vuonna 1857, että ticket –of – leave -järjestelmä oli toiminut teorian tasolla hyvin mutta käytäntö oli osoittautunut toisenlaiseksi, varsinkin valvonnan osalta, koska poliisivalvontaa vieroksuttiin vapaan maan kansalaisia kohtaan sekä uskottiin sen haittaavan työllistymistä vapautuksen jälkeen. Toisaalta Stanley totesi, että toimiakseen paremmin järjestelmän tulisi varmistaa yhteiskunnan turvallisuus käsitellessä maan rikollisväestöä ja löytää toimintaperiaatteita, jotka tukisivat tätä. Yhtenä keinona hän näki juuri valvonnan lisäämisen vapautumisen jälkeen; tulisi olla koeaika ennen mahdollista vapautusta, jotta nähtäisiin vangin todellinen halu parantaa tapansa.¹²⁵

Viidennessä *The Spectator* –artikkelissa kerrottiin, että hallituksen aikomuksena olisi vuoden 1860 tammikuun alussa vapauttaa vankilasta jopa 25 000 rikollista, joista osa oli elämäntaparikollisia ja osa ensikertalaisia, ilman mitään valvontaa vapautumisen jälkeen.

*” The consideration of this lamentable prospect for the future of our criminal policy, may well fill thoughtful minds with alarm and grief -- there is much likewise –in our public measure- upon which we can only look with unmixed feelings of despondency and fear. ”*¹²⁶

---

¹²³ “Judicial Statistics.” The Times 10 Sept. 1859.

¹²⁴ Morris & Rothman 1998, 263; Putney & Putney 1962, 1-2.

¹²⁵ HC Deb 11 May 1857 vol 145 cc177-180.

¹²⁶ “STATISTICS OF THE COST OF CRIME IN ENGLAND AND WALES” The Spectator 12.2.1860.

Tämä järjestelmä ja toimittajan huomautus eivät olleet omiaan lisäämään kansalaisten turvallisuuden tunnetta kävelemisestä kadulla turvassa ilman pelkoa joutua rikoksen uhriksi. Tämä näkyi etenkin vuoden 1862 tapahtumissa, joista uutisoitiin sanomalehdissä sekä keskusteltiin jopa Ison-Britannian parlamenttissakin muutamaan otteeseen etsittäessä ratkaisua kasvavaan rikollisuuteen ja etenkin väkivaltaryöstöjen yleisyyteen Lontoon kaduilla. Myös toimittajien pääkirjoituksissa sekä lukijoiden mielipidekirjoituksissa nostettiin esiin uudet 'viholliset' ticket-of-leave –miehet sekä rikollisluokka yhteiskunnan turvallisuutta horjuttaviksi tekijöiksi. Niissä myös kommentoitiin useaan otteeseen Ison-Britannian rikollispolitiikkaa ja sen toimimattomuutta, ticket-of-leave-järjestelmän tuomia ongelmia ja vankien saamia rangaistuksia. Suurimpana huolena kirjoituksista nousi esiin se, millä keinoilla voitaisiin taata kansalaisten turvallisuus lisääntyneiden väkivaltarikosten takia sekä miten tämänkaltaiset rikokset saataisiin vähennettyä katukuvasta ja näin ollen turvattua yhteiskunnallinen järjestys suurien kaupunkien kaduilla.

4.2. VUODEN 1862 PANIIKKI

Keskustelu rikollisuuden, etenkin ryöstöjen, kasvusta lisääntyi huomattavasti sanomalehtien palstoilla ja yleisessä keskustelussa, kun vuoden 1862 heinäkuun 17. päivänä parlamentin jäsenen Hugh Pilkingtonin kimppuun hyökättiin keskellä vilkasta kulkuväylää Lontoossa ja hänet ryöstettiin käyttäen väkivaltaa. Tämän teon jälkeen alkoi esiintyä keskustelua katujen turvallisuudesta, ja julkinen mielipide herätti hallituksen ainakin puheiden tasolla muuttamaan tilannetta parempaan suuntaan.¹²⁷ Ensimmäinen keskustelu parlamentissa, jossa viitattiin näihin lisääntyneisiin väkivaltatapauksiin, oli samana päivänä heti parlamentin jäsenen hyökkäyksen jälkeen. Sisäministeriötä vaadittiin keskustelemaan poliisipäällikön kanssa keinoista, joilla tällaisia hyökkäyksiä voitaisiin estää. Sisäministeri Sir George Grey halusi huojentaa parlamentin jäseniä:

"Directions, however, had been given by the police authorities, and precautions taken, which it was not necessary for him to state, but which he hoped would afford additional security against the perpetration of similar outrages."

---

¹²⁷ Davis Jennifer 1980, 190, 198.

- *Sir George Grey, House of Commons 17.7.1862*¹²⁸

Varsinkin parlamentin jäsenen kohdistuneen ryöstön jälkeen *The Timesin* pääkirjoituksissa nostettiin esiin useita esimerkkejä muista samankaltaisista ryöstöistä, joissa oli käytetty väkivaltaa. Ryöstöt olivat tapahtuneet suurimmalta osin Lontoon vilkkailla kulkuväylillä, joissa poliisit olivat yleisesti ottaen olleet läsnä. Tämänkaltaisista väkivaltaryöstö –tapauksista alettiin käyttää nimitystä *garotte* –ryöstö, joissa ryöstäjät turvautuivat väkivaltaan ottaen uhrejaan kiinni takaapäin ja kuristaen heitä, saadakseen ryöstettyä heiltä omaisuutensa. Näitä tapauksia ilmaantui varsinkin parlamentin jäsenen ryöstön jälkeen, mutta kuten toimittaja yhdessä kirjoituksessa huomautti, vaikkakin kuristusryöstöt olivat lisääntyneet, niin myös tavallisten katuryöstöjen määrä oli muutaman kuukauden aikana kasvanut Lontoon kaduilla. Toisaalta nämä tapaukset saivat enemmän huomiota julkisesti ja tuotiin esille parlamenttijäsenen kohdistuneen väkivaltatapauksen jälkeen.

*”Without magnifying every case of pocketpicking into a garotte robbery, we cannot fail to observe that streets thefts, accompanied with more or less violence, have been unusually frequent in the metropolis during the last few months.”*¹²⁹

Toimittaja peräänkuulutti sisäministeriötä tekemään tiukkoja toimenpiteitä ryöstöjen ehkäisemiseksi. Hän myös totesi samaan hengenvetoon, että tällaista asioiden laittaa ei pitäisi suvaita, mutta pelkäsi mahdollisten ehkäisytöiden jäävän vain pelkäksi toiveeksi. Toimittaja nosti esiin kaksi syytä miksi ryöstöt olivat lisääntyneet Lontoossa. Ensinnäkin Lontoossa oli ollut maailmannäyttely samana vuonna, joka oli mahdollisesti houkutellut ryöstäjiä muualta maasta toiveissa ryöstää varomattomia osallistujia. Toisekseen hän huomautti, että poliisien määrää Lontoon kaupunkialueella oli vähennetty, mutta jostain syystä toimittaja ei maininnut syytä miksi näin oli tehty. Sen vuoksi toimittaja kritisoikin nykyisten poliisien määrän riittävyyttä suojelemaan kansalaisia tällaisilta ryöstöiltä. Yhtenä keinona hän mainitsi lukijoiden halukkuuden lisätä varoja, jotta poliiseja olisi tarpeeksi kaupunkien kaduilla.¹³⁰

---

¹²⁸ HC Deb 17 July 1862 vol 168 cc425-427.

¹²⁹ "If we turn over the pages of an Annual Register." *The Times* 4 Aug. 1862

¹³⁰ "If we turn over the pages of an Annual Register." *The Times* 4 Aug. 1862.

Kuten edellä mainitsin, Ison-Britannian rikollispolitiikkaa alettiin enenevässä määrin kritisoida 1860-luvulta lähtien johtuen suurimmalta osin siitä, että vuonna 1861 tuli voimaan uusi rikoslaki. Tämän lain mukaan ainoastaan murhasta ja maanpetoksesta syylliseksi todetut tuomittiin kuolemanrangaistukseen; muissa tapauksissa tuomitut joutuivat vankilaan useiksi vuosiksi, riippuen teon vakavuudesta; 1860-luvulla jopa noin 90 prosenttia rikollisista tuomittiin vankilaan.¹³¹ Toisaalta samaan aikaan myös keskusteltiin tuomittujen saamista alhaisista ja vaihtelevista vankeustuomioista liittyen juurikin ryöstöihin, koska tavallisesti ryöstöstä sai 2-14 vuotta vankeutta, mutta toimittajan kirjoituksen mukaan eräs mies sai väkivaltaisesta ryöstöstä vain neljän kuukauden tuomion. Toimittaja totesikin juuri tällaisen vaihtelevuuden vuoksi ryöstäjien olevan tietoisia siitä, että heillä oli mahdollisuus välttää kunnan vankeusrangaistus teostaan huolimatta. Tämän vuoksi toimittaja toivoikin ankarampia rangaistuksia varsinkin väkivaltaryöstöihin, koska hänen mielestään tällaisen rikostapauksen piirteet lähentelivät jopa murhan tunnuspiirteitä.

*"It combines all the elements which can make a crime heinous -- It is almost always committed against a peaceable man, who can have given the robber no cause to hate him; it generally involves injury to his person as well as his property; and it is -- an open defiance of the law."*¹³²

Rikollisten saamien tuomioiden lyhyden ohella myös ticket-of-leave –järjestelmä sai osakseen huomattavaa kritiikkiä, joka heijastui etenkin *The Timesin* useissa artikkeleissa, liittyen juuri tähän järjestelmään ja elämäntaparikollisten tekemiin rikoksiin. Kahdessa pääkirjoituksessa, jotka julkaistiin elokuun 1862 loppupuolella, kritisoitiin kovin sanankääntein rangaistusjärjestelmää ja sitä, kuinka ennen turvallisina pidetyt kaupungin kadut olivat muuttuneet yhä turvattommiksi ryöstäjien tekemien hyökkäysten vuoksi. Toimittaja totesikin kirjoituksessaan, että yksinkertaisten tilastojen mukaan tämänkaltaiset väkivaltaryöstöt olivat lisääntyneet samassa suhteessa kuin ticket-of-leave –miehien määrä oli tuplaantunut. Hän perusti väitteensä tilastoon, jossa vuoden 1861 aikana oli tehty 556 ryöstöä enemmän verrattuna vuoteen 1860 ja samassa ajassa ticket-of-leave –miehien määrä oli lisääntynyt noin tuhannella ihmisellä Lontoon alueella. Toimittajan väitettä jossain määrin

---

¹³¹ <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/Vict/24-25/100/introduction/enacted> viitattu 20.4.2018; Wiener 1990, 64, 100, 308.

¹³² "If we turn over the pages of an Annual Register." *The Times* 4 Aug. 1862.

tukee se, että Old Baileyssa, eli Lontoon keskusrikostuomioistuimessa, 1.1.-31.12.1862 välisenä aikana käsiteltiin 73 tapautta, jotka oli luokiteltu väkivaltaryöstöiksi¹³³, kun taas vuotta aiemmin samana ajanjaksona tapauksia oli käsiteltävänä ainoastaan 42¹³⁴.

*”-- Becoming accustomed to this new class of outrages in our streets, and learning to regard them as an order of nature -- It is pretty well known to what source we owe this new and insolent race of criminals; that we owe them to the ticket-of-leave system. -- We may, therefore, expect a still larger harvest of this class of crimes.”*¹³⁵

On hyvä havaita, että toimittaja kuvaili artikkelissaan tapahtuneita rikoksia jo luonnonjärjestykseksi. Tällä huomautuksellaan hän mahdollisesti halusi luoda sellaisen kuvan, että ryöstöt ihmisiä vastaan olisivat arkipäiväistyneet ennen turvallisiksi luulluilla kaduilla, ja hän pelkäsi näiden väkivaltaryöstöjen entisestään lisääntyvän johtuen uudesta ja röyhkeästä rikollisrodusta¹³⁶. Uskottiin, että yhteiskunnassa oli olemassa rikollisluokka, joka koostui yhteiskunnan epärehellisistä jäsenistä, joilla oli moraalisia heikkouksia, jotka helposti viettelivät huonoihin tapoihin. Nämä erotettiin kunniallisesta yhteiskunnasta erilliseksi roduksi, ainakin retoriikan osalta. Myös käsitys rikollisuudesta oli varsin yksipuolinen. Nähtiin, että sen takana oli homogeenisen rikoksenuusijoiden ryhmä, jonka elinkeinona oli rikollisuus ja jotka he olivat pelastuksen ja parannuksen ulottumissa, koska heillä ei ollut kykyä tai edes halua rehelliisiin töihin.¹³⁷ Kuten aiemmin mainitsin, 1860-luvulla Isossa-Britanniassa alettiin käyttää entistä enemmän rikollisluokka –käsitettä sanomalehtien kirjoituksissa, jolloin on hyvä huomioda se, kuinka toimittajien ja lukijoiden retoriikka muuttui jossain määrin ylireagoivampaan suuntaan, joka omalta osaltaan lisäsi tunnetta, että yhteiskunnassa on olemassa vaarallinen rikollisrotu, joka toiminnallaan heikentää ihmisten kokemaa turvallisuutta ja sitä kautta yhteiskunnan yleistä järjestystä ja turvallisuutta.

---

¹³³https://www.oldbaileyonline.org/search.jsp?gen=1&form=searchHomePage&_offences_offenceCategory_offenceSubcategory=violentTheft&fromYear=1862&fromMonth=01&toYear=1862&toMonth=12&start=0&count=0 viitattu 23.4. 2018.

¹³⁴https://www.oldbaileyonline.org/search.jsp?gen=1&form=searchHomePage&_offences_offenceCategory_offenceSubcategory=violentTheft&fromYear=1861&fromMonth=01&toYear=1861&toMonth=12&start=0&count=0 viitattu 23.4.2018.

¹³⁵ "The offences against property and person now." The Times 14 Aug. 1862.

¹³⁶ "The offences against property and person now." The Times 14 Aug. 1862.

¹³⁷ Shoemaker & Ward 2016, 15. Godfrey, Cox & Farrall 2010, 11. Mayhem 1861, 29.

*"If we are not to have our friends and relatives garotted, strangled, and knocked on the head in our streets – if murders, rapes, and every abominable and intolerable outrage that can be mentioned are not to go on at our very doors and under our very windows, an end must be put to the present mode of granting tickets-of-leave."*¹³⁸

Tässä on toimittajan näkemys siitä, kuinka ticket-of-leave –järjestelmä on tullut tiensä päähän ja kuinka hän haluaa viranomaisten tekevän kaikkensa, että se poistuu, jotta kansalaiset olisivat turvassa näiltä kertaalleen vapautetuilta rikollisilta.¹³⁹ Samanlaisia kommentteja oli havaittavissa W.L. Clayn kirjoittamassa lukijan kirjeessä, joka julkaistiin *The Timesissa* vuoden 1862 elokuun 25. päivänä¹⁴⁰. Hän viittasi kirjoituksessaan pari päivää aiemmin julkaistuun uutiseen, jossa oli kerrottu vuoden 1861 rikollisuuden kehityksestä. Uutisen mukaan omaisuusrikokset, joissa oli käytetty väkivaltaa, olivat lisääntyneet vuoden aikana jopa 38 prosenttia ja ryöstöt sekä väkivaltaisuus ryöstön yhteydessä olivat kasvaneet 18 prosentilla verrattuna vuoteen 1860¹⁴¹.

Tämän jälkeen Clay kuvaili omassa kirjoituksessaan aika tarkasti yhtä ticket-of-leave –tapausta korostaakseen kuinka tällainen järjestelmä on osoittautunut huonoksi keksinnöksi. Clayn esimerkkinä toimi eräs nuori poika, joka oli joutunut 16-vuotiaana vankilaan, jonka jälkeen hän sai hyvän käyttöksensä takia vapautuksen vuonna 1857 oltuaan viisi vuotta kahdessa eri vankilassa. Tämän järjestelmän periaatteena oli, että jos vanki pystyi nimeämään jonkun henkilön, joka oli valmis työllistämään hänet ja pystyisi varmistamaan hänen soveliaisuutensa kelvolliseksi kansalaiseksi, hän pääsisi vapaaksi. Poika oli nimennyt oman isänsä, joka oli ollut jo itsekin kahdeksan kertaa vankilassa. Vapautettu poika kuitenkin nopeasti palasi pahoille teilleen kuuden viikon kuluttua, jolloin hänet tuomittiin uudesta rikoksesta neljäksi vuodeksi vankilaan. Hänet kuitenkin vapautettiin uudestaan hyvän käyttökseen vuoksi, jonka jälkeen hän teki uuden rikoksen ja oli nyt istumassa kymmenen vuoden tuomiota uusimmasta rikoksestaan. Clayn mielestä tällainen järjestelmä oli todella ongelmallinen, koska rikollisten saamat tuomiot olivat lyhennettyjä järjestelmän ansiosta, perustuen vankien hyvään käytökseen, jolloin heillä oli mahdollisuus aiheuttaa ongelmia ilman minkäänlaisia esteitä. Tämän vuoksi hän peräänkuulutti viranomaisia huomioimaan

---

¹³⁸ "The offences against property and person now." *The Times* 14 Aug. 1862.

¹³⁹ "The offences against property and person now." *The Times* 14 Aug. 1862.

¹⁴⁰ W. L. CLAY. "The Criminal Class." *The Times* [London, England] 25 Aug. 1862.

¹⁴¹ "CRIME IN 1861.-421,891 persons-3 per cent." *The Times* 22 Aug. 1862.

tämän epäkohdan, ettei tämänkaltaisia vapautuksia tulisi antaa, ellei näiden vankien parannusta pystytty kunnolla testaamaan.¹⁴²

Omassa kirjoituksessaan toimittaja sivusi hiukan samaa aihetta kuin W.L. Clay paria päivää myöhemmin, kun hän vaati poliiseilta valvontaa vapautuneille vangeille, jotta heidän toimiaan pystyttäisiin kunnolla seuraamaan, etteivät he ajautuisi uudestaan pahoille teille. Toimittajan mukaan viranomaiset olivat olleet kovin epäileväisiä poliisivalvonnan soveltamisesta ticket-of-leave –miehiin, koska heidän mielestään vapautuneiden vankien valvonta estäisi heitä työllistymästä vapautuksensa jälkeen, jolloin he ajautuisivat jälleen rikollisiin tekoihin. Viranomaiset olivat arvioineet, että vain noin kymmenen prosenttia ticket-of-leave –miehistä ajautuu uudestaan rikollisuuteen vapautuksensa jälkeen, mutta toimittaja kirjoituksessaan kuitenkin totesi, että Yorkshiren herttuakunnassa neljä tuomaria oli tarkastellut järjestelmän toimivuutta Wakefieldissä, ja heidän laskelmien mukaan kyseinen määrä oli jopa 50 prosenttia.

*"Society demands protection from the present dangers of unknown criminals, who are mixing with it everywhere, and are disgracing English law and justice."*¹⁴³

Ticket-of-leave –järjestelmä sai osakseen yhä enemmän kritiikkiä, ja sanomalehtien palstoilla vaadittiin viranomaisilta kunnollisia toimenpiteitä muuttamaan paremmaksi järjestelmä, joka toimittajan mukaan oli tahraamassa englantilaista lakia ja sen jakamaa oikeutta. Mahdollisilla uusilla toimenpiteillä ja ratkaisuilla haluttiin turvata kansalaisten turvallisuus kaupunkien kaduilla ilman pelkoa väkivallasta ja ryöstöistä henkilöä ja omaisuutta kohtaan. Elokuun 1862 jälkeen etenkin *The Times*issa kirjoitukset koskien väkivalta- ja katuryöstöjä laantuivat väliaikaisesti, mutta vuoden 1862 marraskuussa alkoi ilmaantua jälleen uusia tapauksia, joissa ihmisten kimppuun oli käyty väkivaltaisesti ja kajottu heidän omaisuuteensa. Tämä näkyy varsinkin Old Baileyn rikostuomioistuimessa käsitellyistä tapauksista, jolloin ainoastaan marraskuun 24. päivänä ja joulukuun 15. päivänä

---

¹⁴² W. L. CLAY. "The Criminal Class." *The Times* 25 Aug. 1862.

¹⁴³ "The facts which turn up in our Criminal Courts." *The Times* 23 Aug. 1862.

käsiteltiin yhteensä 31 väkivaltaryöstö –tapausta, joissa suurin osa syytetyistä oli iältään noin 18–30 –vuotiaita¹⁴⁴.

The Timesin toimittajien kahdessa eri kirjoituksessa marraskuun 1862 alussa on huomioitavissa tilanteen kehittyminen vakavampaan suuntaan, mikä näkyy erityisesti toimittajan kielenkäytöstä, hänen tavastaan käsitellä väkivaltaryöstöjen tekijöitä ja kansalaisten lisääntyvää huolta turvallisuudesta sekä siitä, minkälaisia keinoja viranomaisten hänen mukaansa tulisi käyttää, jotta nämä teot saataisiin karsittua katukuvasta. Toimittaja kertoo aika suorasanaisesti, että jatkuvista väkivallanteoista pitää syyttää ticket-of-leave –miehiä, jotka on pidätetty, tuomittu ja sen jälkeen vapautettu. Hän kuvailee heitä jopa yhteiskunnan vihollisiksi koska useimmat rikollisista ovat olleet tunnettuja ja kuuluvat Lontoon rikollisluokkaan.¹⁴⁵

*"These men are at once wicked, fearless and, except for the proceeds of their villainy, destitute. They will not work, and they have been trained to steal. They have felt the arm of the law once, and without any such suffering as to deter them from braving it again. They have no more respect for life than for a property, and consider that murder may be a natural incident of theft."*¹⁴⁶

Toimittajan mielestä rikolliset ovat hyödyntäneet hallinnon tekemää järjestelmää röyhkeästi, eritoten sen vuoksi, että rikollisten odotusarvona on ollut rangaistamattomuus viranomaisten taholta. Tämän tilanteen muodostumisen on aiheuttanut hänen mielestään oikeuslaitoksen järjestelmä. Sen tarkoituksena on ainoastaan ottaa vangit kiinni ja sen jälkeen päästää heidät uudestaan vapauteen, vaikka hallituksen ja oikeuslaitoksen ensimmäinen ja yksi tärkein velvollisuuksista on turvata kansalaisten henki ja omaisuus yhteiskuntaa vaivaavilta rikoksentehtäjiltä. Hän myös korostaa, että kansalaiset kuitenkin maksavat verojaan yhteiskunnalle ja näin ollen olettavat, että tämän myötä ihmisten kaikki omaisuus pidettäisiin turvassa rikoksentehtäjiltä. Toimittaja kuitenkin toteaa, että olemassa olevia faktoja ei ole tarpeen liioitella lähiaikoina tapahtuneista kauheista tapauksista huolimatta, eikä myöskään tehdä kovin suoranaisia johtopäätöksiä, mutta

---

¹⁴⁴https://www.oldbaileyonline.org/search.jsp?gen=1&form=searchHomePage&_offences_offenceCategory_offenceSubcategory=violentTheft&fromYear=1862&fromMonth=01&toYear=1862&toMonth=12&start=0&count=0 sivut 5–8. Viitattu 23.4.2018.

¹⁴⁵ "It has been paradoxically said that the whole." *The Times* 5 Nov. 1862.

¹⁴⁶ "A police-magistrate remarked on Wednesday that." *The Times* 7 Nov. 1862.

*"Now that the long nights are coming we shall have to buy revolvers and carry them in our pockets and keep them at our bedside. There are evident signs that these things are still daily and nightly on the increase."*¹⁴⁷

Samaisessa artikkelissaan toimittaja toi esiin poliisin julkaisemia raportteja tukeakseen väitettään, että tällaisten rikosten määrä oli hälyttävällä tasolla. Poliisin tekemän raportin mukaan marraskuun 4. päivänä 1862 oli raportoitu väkivaltaisista katuryöstöistä tai murtovarkauksista melkein kaikilla Lontoon alueen poliisiasemilla. Yhteensä tapauksia oli kolme, joista kaksi oli väkivalтарыöstöä ja yksi murtovarkaus.¹⁴⁸

Marraskuun 6. päivänä oli raportoitu taas häpeämättömistä väkivaltarikoksista, jotka olivat tapahtuneet vilkkailla ja ruuhkaisilla kaduilla. Tämä oli sinällään uutta, koska yleensä tämänkaltaisista rikoksista oli totuttu kuulemaan, että ryöstöjen kohteeksi joutui yleisesti ottaen öisin kaupunkien sivukujilla.¹⁴⁹ Yksi vakavimmista ryöstöistä, jota käsiteltiin marraskuun loppupuolella Old Baileyssa, tapahtui marraskuun 9. päivänä. John Rosserin kimppuun kävi kuuden miehen joukkio, joista muuan John Redwood aiheutti vakavimmat vammat, kuristaen ja pahoinpidellen uhria varastaakseen hänen omaisuutensa yhdessä muiden miehien kanssa. Rosser työskenteli kauppiana, joka myi tavaroita toisen henkilön toimesta saaden provision tästä. Redwood oli syytettynä Rosserin törkeästä pahoinpitelystä aikomuksenaan ryöstää uhri. On huomioitava, että oikeudessa korostettiin sitä, että Redwoodilla oli jo ennen tätä tapausta tilillään kaksi kolmen kuukauden tuomiota ryöstöistä ja että hän oli lähtenyt ulkomaille ja palannut Isoon-Britanniaan vasta kesäkuussa ja ollut jatkuvasti tekemisissä rikollisten kanssa siitä lähtien.¹⁵⁰

Rosserin tapaus sattui tapahtumaan öiseen aikaan, mutta kuitenkin suhteellisen vilkkaalla kadulla, joten toimittaja totesikin artikkelissaan, että nykyään roistojen ei tarvinnut saalistaa uhrejaan mailitolkulla vaan heidän vain tarvitsi kääntyä vilkkaalle kadulle ja ryöstää ensimmäinen ihminen, joka mahdollisesti tulisi vastaan. Kaupunkien kaduilla erilaiset ryöstöt olivat jatkuneet siitakin huolimatta, että ihmiset olivat tulleet tietoisiksi ryöstön uhasta kadulla kävellessään ja vaikka kaupungin jokaisen poliisin piti olla hälytysvalmiudessa näitä

¹⁴⁷ "It has been paradoxically said that the whole." The Times 5 Nov. 1862.

¹⁴⁸ "It has been paradoxically said that the whole." The Times 5 Nov. 1862.

¹⁴⁹ "A police-magistrate remarked on Wednesday that." The Times 7 Nov. 1862.

¹⁵⁰ Old Bailey 24.11.1862; t18621124-37. 53-54.

rikoksia vastaan.¹⁵¹ Suurimpina syinä katuryöstöjen lisääntyneeseen ilmenemiseen olivat kaupunkiympäristön muutoksen lisäksi tuomitulle annetut liian alhaiset tuomiot sekä ticket-of-leave –järjestelmä. Toisaalta toimittajan mukaan poliisivoimia ei voitu pitää moitteettomina siitä, kuinka asiaa on hoidettu, mutta he eivät kuitenkaan pystyneet koko ajan vahtimaan Lontoon kaltaisen suurkaupungin katuja¹⁵².

”-- That our police, in the meantime, will do a little more than they do now to abolish that impunity which has led to the multiplication of such audacious crime.”¹⁵³

Tämän perusteella on hyvä todeta, että juuri kaupunkien ahtaus ja suuri väkimäärä tarjosivat otollista maaperää tämänkaltaisille omaisuusrikoksille ja että ryöstäjillä oli suurempi mahdollisuus hyötyä tästä muuttuneesta kaupunkiympäristöstä ja sen luomasta tilanteesta, mikä heijastui lisääntyneinä katuryöstöinä kaupungin kaduilla. Mutta toimittaja kuitenkin kehuu kirjoituksessaan lontoolaisia, jotka eivät hätkähdä helposti yhteiskuntaa vaivaavista ongelmista.

”We are entirely of that opinion; Londoners are not a very timorous race. They are not likely to cry out before they are hurt, or to mistake a casual outrage for an example of an organized system.”¹⁵⁴

Tästä toimittajan lausahduksesta on aika selvästi havaittavissa, että lontoolaiset eivät yleisesti ottaen pelästyneet helposti eivätkä he pitäneet satunnaisia rikoksia yleistyneenä rikollisuutena, josta pitäisi paljon huolestua. Tämä kuitenkin selventää kuvaa siitä, että kaupunkioiloissa tapahtuneiden katuryöstöjen ja muiden omaisuusrikosten valossa ihmisten huoli oli jossain määrin perusteltua, vaikkakin nämä tapaukset eivät ehkä määrällisesti lisääntyneetkään.

Toisaalta sanomalehtien artikkeleissa esiin nostamat rikokset, erityisesti väkivaltarikoksien saama huomio näyttivät lisääntyneen juuri julkisuuden takia, vaikkakin rikollisten sekä rikosten määrä oli pysynyt suhteellisen vakaana tilastojen mukaan. Myös

---

¹⁵¹ "A police-magistrate remarked on Wednesday that." The Times 7 Nov. 1862.

¹⁵² "A police-magistrate remarked on Wednesday that." The Times 7 Nov. 1862.

¹⁵³ "A police-magistrate remarked on Wednesday that." The Times 7 Nov. 1862.

¹⁵⁴ "A police-magistrate remarked on Wednesday that." The Times 7 Nov. 1862.

rikosten vakavuus oli vähentynyt, eritoten väkivaltarikostapauksissa. Esimerkiksi vuoden 1858 tilastoissa 139 457 ihmistä oli syytteessä rikoksista, kuten varkauksista, salametsästyksestä, pahoinpitelyistä sekä omaisuuden tuhoamisesta, kun taas vuoden 1859 määrä oli pudonnut 136 486 ihmiseen, joista kolmannes oli poliisin tiedossa, epäilyttävinä henkilöinä. Lisäksi rikokset henkilöä vastaan oli vähentynyt noin 5,8 prosentilla kun taas omaisuusrikokset, joissa oli käytetty väkivaltaa jopa 15,8 prosenttia edellisestä vuodesta.¹⁵⁵ Näin ollen näiden lukujen ja edellä käsitellyiden tapausten myötä voidaan jossain määrin todeta, että rikollisuus ei ollut lisääntynyt merkittävästi vaan niistä useasti raportoiminen toi tunteen, että rikollisuus olisi kasvussa, vaikka näin ei tilastojen valossa ollut.

Rikokset kuitenkin saivat osakseen paljon julkisuutta ja huolta lisäksi myös se, että toimittajien nostamat esimerkit ja heidän kielenkäyttönsä muuttuminen entistä kovempaan suuntaan havainnollistaakseen yhteiskuntaa riivaavaa ongelmaa. Myös he käyttivät mahdollisimman monia sanankäänteitä kirjoituksissaan etsien syntipukkia, syyllistäen elämäntaparikollisia ja yhteiskunnallisia järjestelmiä, jotka vaikuttivat omalta osaltaan ihmisten huoleen siitä, että rikollisuus ja rikollisten määrä olisi yleistynyt kaupunkien kaduilla. Toimittajat ja lukijat pyrkivätkin siis tuomaan vuoden 1862 lopulla ja vuoden 1863 alussa artikkeleissaan esiin keinoja, miten rikollisuutta voitaisiin vähentää ja he esittivät monia eri syitä sille, miten tällaiseen tilanteeseen on päädytty ja kritisoivat useaan otteeseen Ison-Britannian lepsua rikoslainsäädäntöä.

4.3. PANIIKKI LAANTUU, PUHEET KOVENTUVAT

Tultaessa vuoden 1862 loppuun ja vuoden vaihtuessa uuteen, sanomalehtien palstoilla ja toimittajien kirjoituksissa oli havaittavissa jonkinlaista muutosta kohti kovempaa suhtautumista rikollisiin ja heidän kohtelemiseensa vankiloissa. Vankiloita alkoi ilmestyä Ison-Britannian yhteiskuntaan yhdessä uuden rikoslain kanssa 1860-luvun alkuvuosina. Samalla aiemmat julkisesti annetut rangaistukset, kuten hirttotuomiot tai ruoskiminen, siirrettiin vankiloiden seinien sisälle, poistaen ne julkisuudesta. Uutta vuoden 1861 rikoslainsäädäntöä tehtiin liberalismiin hengessä, joka vaikutti huomattavasti rikollisten

---

¹⁵⁵ "Judicial Statistics." The Times 10 Sept. 1859. "CRIME IN ENGLAND.-The "Judicial Statistics" The Times 27 June 1860.

saamiin tuomioihin sekä heidän kohteluunsa vankilassa. Rikollisia ja muita yhteiskunnan kunniaattomia ihmisiä kohtaan alettiin soveltaa kurinpidollista ja moraalista uudistusta, koska yleisesti ottaen rikollisuuden katsottiin johtuvan ihmisten moraalittomuudesta. Siksi vankilajärjestelmä ja sen olosuhteet pyrittiin yhtenäistämään ja samalla parantamaan rikollisten käytöstä kohtelemalla heitä inhimillisemmin. Huomiota kiinnitettiin myös rangaistuksien yhtenäistämiseen, jotta ihmiset olisivat entistä tasa-arvoisempia lain edessä. Tämän myötä vankilasta tuli ensimmäistä kertaa paikka, josta tiedettiin, että rikollisuuden ja laillisen yhteiskunnan välillä oli selvä ero.¹⁵⁶

Tämän vuoksi lainrikkojien kohteleva vankiloissa sekä viranomaisten pyrkimys parantamaan heidän käytöstään parempaan suuntaan ajautui etenkin *The Timesin* toimittajan hampaisiin vuoden 1862 marraskuun 5. päivän artikkelissa. Hänen mielestään paatuneiden rikollisten oli mahdotonta parantaa tapojaan vankilassa, vaikka nykyinen vankilajärjestelmä perustui juuri tähän vankien parannushoitoon¹⁵⁷. Toimittaja aika suorasanaisesti kritisoi tällaista järjestelmää pelkäksi illuusioksi, joka oli perustettu ainoastaan jonkun teoreetikon heikkouden tai yksinkertaisen vankilapapin toimesta. Samalla yhteiskunta oli keskittynyt rikollisiin enemmän kuin muuhun yhteiskuntaan. Hänen mielestään tämän järjestelmän tehottomuudesta oli tuhansia todisteita, joten joitakin uudistuksia oli tehtävä. Hän vaati, että poliisiin läsnäoloa oli lisättävä katukuvassa, jotta ryöstöjen havaitseminen ja ihmisten suojeleminen olisi varmempaa. Toisekseen hän korosti tuomareiden roolia asian hoitamiseksi, koska heillä oli vastuu koventaa syytettyjen tuomioita luodakseen esimerkin siitä, ettei rikollisuus kannata. Viimeisenä huomiona hän mainitsi hyväntekeväisyydessä toimivien ihmisten toimet vankien keskuudessa, mutta hänen mielestään heidän täytyisi kohdistaa energiansa vankien sijasta rehellisiin työläisperheisiin, missä heidän toimintansa olisi kaikkein hyödyllisempää.¹⁵⁸

Joulukuun 30. päivänä 1862 niin toimittajan kirjoituksessa kuin lukijan kirjeessäkin *The Timesissa* oli havaittavissa turhautumista viranomaisten toimiin katuryöstöjen ehkäisemisessä. Verrattuna esimerkiksi marraskuun kirjoituksiin, toimittaja ei enää kertonut esimerkein tapahtuneista väkivaltaryöstöistä ja –rikoksista, vaan keskittyi kritisoimaan enemmänkin järjestelmää ja vankien kohtelua. Tästä voi päätellä, että katuryöstöt olisivat vähentyneet

---

¹⁵⁶ Wiener 1990. 16, 101, 103, 122, 141.

¹⁵⁷ "It has been paradoxically said that the whole." *The Times* 5 Nov. 1862. Davis 1980, 198;201.

¹⁵⁸ "It has been paradoxically said that the whole." *The Times* 5 Nov. 1862. "A police-magistrate remarked on Wednesday that." *The Times* 7 Nov. 1862.

aiemmasta, koska toimittaja ei pitänyt enää niitä mainitsemisen arvoisina, mutta se ei kuitenkaan tarkoittanut sitä, että toimittajat tai lukijat olisivat unohtaneet kauheat väkivaltaisuudet ihmisiä ja heidän omaisuuttansa kohtaan tai lopettaneet elämäntaparikollisten syyttämisen katuryöstöistä ja muista yhteiskuntarauhaa häiritsevistä teoista.

*"The garotters and their species have displayed themselves in the true colours of their class as the professed enemies of the human race and their outrages must be suppressed before society can take time to consider how far an imperfect social condition is responsible for their perversity."*¹⁵⁹

Toimittaja viittasi etenkin rikollisuuden syihin, eritoten yhteiskunnallisiin sekä sosiaalisiin syihin. Kaikilla ei ollut mahdollisuutta kunnon koulutukseen, ja monet ihmiset olivat köyhiä, joten rikollisuus houkutteli osaa ihmisistä hankkimaan elantonsa laittomin keinoin. Toisaalta hänen mielestään ihmisten ymmärrys oikean ja väärän rajoista oli muuttunut yhä epämääräisemmäksi ja moraalinen närkästys rikoksia kohtaan muuttunut välinpitämättömämmäksi, koska rikollisten oloista oli tehty kodikkaita.¹⁶⁰

Tästä oivan esimerkin toi esiin George Ellis lukijan kirjeessään, joka julkaistiin samassa numerossa kuin toimittajan artikkelikin. Ellis myös kritisoi Ison-Britannian rangaistusjärjestelmää, sen antamia alhaisia rikostuomioita sekä rikollisten kohtelua vankiloissa. Eräs henkilö oli ryöstänyt ja pahoinpidellyt naisen melkein hengiltä, mutta syytetyn rangaistus oli alhainen hänen tekonsa vakavuuteen nähden.

*"The police, -- described the assault as "a most atrocious one", and punishment awarded was six weeks' imprisonment with hard labour, which means just enough exercise to keep the savage in health, develop the muscular system, and six weeks' excellent feeding. A dreadfully merciful system!"*¹⁶¹

George Ellis vaati samaan hengenvetoon, että viranomaisten tulisi tarkastaa vankeinhoidon tila pikimmiten sekä että rauhantuomareiden valtaa tulisi vähentää ja määritellä uudestaan heidän oikeutensa, jotta liian alhaisia tuomioita ei annettaisi tai

---

¹⁵⁹ "The criminal classes never made a greater mistake." The Times 30 Dec. 1862.

¹⁶⁰ "The criminal classes never made a greater mistake." The Times 30 Dec. 1862.

¹⁶¹ GEORGE ELLIS. "Inadequate Punishment For Personal Violence." The Times 30 Dec. 1862.

päästettäisi mahdollisesti muille vaarallisia ihmisiä vapaiksi kaduille aiheuttamaan lisää vahinkoa yhteiskunnalle.¹⁶²

George Ellis ei ollut ainoa lukija, joka ilmaisi huolensa Ison-Britannian vankeinhoidosta ja vankien kohtelusta. S.G.O –nimellä kirjoittanut *The Timesin* kirjeenvaihtaja totesi, että vangit mieluusti kärsivät saamansa rangaistukset, koska he olivat erittäin tietoisia mahdollisuudestaan lyhentää tuomioitaan, jos he käyttäytyivät hyvin vankilassa ollessaan. Hän myös kritisoi sitä, että vankien saamat tuomiot eivät enää pelottaneet syytettyjä eivätkä ne antaneet riittävää esimerkkiä muille rikoksentekeijöille olla yrittämättä laittomia keinoja.¹⁶³ Kyseinen S.G.O –nimellä kirjoittanut henkilö oli pastori Sidney Godolphin Osborne, joka kirjoitti useaan otteeseen *The Timesiin* vuosien 1844–1888 välisenä aikana. Hänen kannanottonsa käsittelivät eri aihepiirejä, esimerkiksi köyhyyttä, heikommassa asemassa olevia – naisia ja lapsia – rikollisuutta, yhteiskuntaa niin sosiaalisesta kuin poliittisesta näkökulmasta sekä koulutusta. Hänen kirjoituksensa saivat aikanaan huomiota kirjoitustyyliinsä sekä aiheidensa takia, mutta erityisesti hänen rikollisuutta käsitelleet kirjeensä toivat esiin hyvin, kuinka hän näki rikollisuuden sekä vankien kohtelun yhteiskunnassa.¹⁶⁴

Toimittaja jatkoi samalla linjalla omassa artikkelissaan, joka julkaistiin samassa numerossa kuin S.G.O-kirjeenvaihtajan teksti, tammikuun 2. päivänä 1863. Hän taas käytti kirjoituksessaan termejä kuten rikollisluokka sekä vaaralliset luokat korostaakseen sitä, että yhteiskunnassa oli olemassa tietty kansanosa, joka turvautui rikollisuuteen ja aiheutti toiminnallaan ongelmia yhteiskunnalle. Hän pohti rikollisluokan kokoa, mutta hänen mielestään sen koolla ei lopulta ollut väliä vaan tärkeää oli se, että nämä rikolliset olivat hyväksikäyttäneet ja uhmanneet yhteiskunnan luomaa järjestelmää.

*”That is the system now in operation, and the results are exactly such as might be expected. The classes who prey upon society have no fear of the reprisals which society can prevail upon itself to inflict, and so they carry the day. -- The defect of the present system is that it gives no protection to society.”*¹⁶⁵

---

¹⁶² GEORGE ELLIS. "Inadequate Punishment For Personal Violence." *The Times* 30 Dec. 1862.

¹⁶³ S. G. O. "Our Convicts." *The Times* 2 Jan. 1863.

¹⁶⁴ *The Letters of S.G.O. A Series of Letters On Public Affairs Written by the Rev. Lord Sidney Godolphin Osborne and Published in The Times, 1844-1888.* 1890. xvi-xxiv.

¹⁶⁵ "The dangerous classes seem to be getting the." *The Times* 2 Jan. 1863.

Toimittaja kritisoi aika kovin sanoin Ison-Britannian uutta vuoden 1861 rikoslakia ja piti tätä uudistusta yhtenä syynä tilanteen kehittymiseen. Hänen mielestään vuoden 1861 laki lievensi rangaistuksia, poistaen esimerkiksi kuolemantuomion, lukuun ottamatta murhasta ja maanpetoksesta tuomittuja, ruoskimisen sekä kuljettamisen siirtomaihin. Tämän myötä useimmissa tapauksissa tuomareiden käytettäväksi jäi vain vankeustuomio, ja kukaan syytetty ei kieltäynyt menemästä vankilaan, koska siellä häntä kohdeltiin hyvin ja hänellä ei ollut pelkoa joutua kärsimään esimerkiksi ruumiillisista rangaistuksista. Tämän takia toimittaja totesikin, että vankilat olivat kuin terveystieteitä, missä vangit voivat vahvistaa terveyttään mukavassa majoituksessa ilman huolta kärsimyksestä tai huonosta kohtelusta, koska viranomaisten mukaan vankeja tuli kohdella hyvin, etteivät he saisi mitään syytä alkaa kapinoida ja sitä kautta aiheuttaa vaikeuksia.¹⁶⁶

Vuoden 1823 Gaols Act oli muuttanut vankiloiden olosuhteita parempaan suuntaan, kun ennen ne olivat olleet erittäin huonoja. Vankilat olivat likaisia, täpötäysiä, paksut puulankut ikkunoissa estämässä ilman vaihtumisen sekä kulkutaudit olivat yleisiä ahtaissa tiloissa. Tämän vuoksi pyrittiin uudistamaan vankiloiden olosuhteita joiltain osin, mutta se lisäsi vankien kurjuutta rangaistuksien muodossa. Tavoitteena oli parantaa vankien tapoja, eristämällä sekä hiljaisuuden kautta. Hallituksen ja paikallisten viranomaisten roolia vankiloiden johtamisessa kasvatettiin lain myötä, jotta menettelytavat ja käytännöt olisivat maassa yhdenmukaiset. Todellisuudessa käytännöt vaihtelivat läänien ja kaupunginosien vankiloissa, ja näiden viranomaiset olivat olleet lepsuja, etenkin rangaistuksien toimeenpanemisessa.¹⁶⁷

Olosuhteet vankiloissa alkoivat parantua hiljalleen, mutta lukijat kritisoivat tätä kehitystä vastaan. He pelkäsivät vankien pääsevän liian helpolla ja vankiloiden kuri oli vähintäänkin lepsua. Erään lukijan kirjoittama mielipidekirjoitus kertoi vankiloiden kurista, ja hänellä oli ollut henkilökohtaista kokemusta vankila -olosuhteista jouduttuaan vankilaan rikottuaan lakia. Hänen mielestään olosuhteet ja kuri, etenkin Dartmoorin vankilassa Lounais-Englannissa, oli löyhä ja epätäydellinen. Myös ruoka oli ollut pitkälti eläinperäistä ja hyvälaatuista, ja vaikka sellit olivat pieniä niin niissä oli hyvä ilmanlaatu, sopiva lämpötila ja mukava sänky.

---

¹⁶⁶ "The dangerous classes seem to be getting the." The Times 2 Jan. 1863.

¹⁶⁷ Jewkes & Bennett 2008, 305; Hempel 2013, 170.

Vangeilla oli mahdollisuus ulkoilla, kylpeä sekä heidän saatavillaan oli kirjasto ja 'kova työ' sisälsi esimerkiksi mattojen ja kenkien tekoa.¹⁶⁸

”—Prison diet, solitary confinement in prison cells, hard and repulsive labour will tame their wild-beast-like violence—”¹⁶⁹

Toimittaja näki tässä perimmäisen syyn järjestelmää vaivaavaan ongelmaan. Toisaalta pyrittiin kohentamaan vankien oloa vankiloissa, mutta samalla siitä aiheutui sellainen tilanne, että kun vankeja kohdeltiin hyvin, he hyväksyivät kohtalonsa ongelmitta ja näin näyttivät parantaneen tapansa, minkä ansiosta he pystyivät vähentämään tuomiotaan hyvän käytöksensä takia.

” As a reward of merit, he is let loose again some years before his time, and resumes his profession at the public expense without any dread whatever of the fresh term of probation which will shortly be his lot. All this the dangerous classes know perfectly well. -- In this country the alternative lies between the reformation of the offender, which is very rarely affected, and the exposure of society to incessant offences.”¹⁷⁰

Kuten toimittaja kommentissaan mainitsee, Ison-Britannian ticket-of-leave –järjestelmän soveltaminen vankeihin aiheutti monia seurauksia, joista ei näyttänyt löytyvän ratkaisua lisääntyneisiin katuryöstöihin tai omaisuusrikoksiin, vaan se näytti tuottavan omanlaisensa ongelman, eikä vankeinhoidon tila omalta osaltaan helpottanut yritystä parantaa ihmisten turvallisuutta kaupungin kaduilla.

Ison-Britannian parlamentissa alettiin keskustella lisääntyneistä katuryöstöistä ja niiden aiheuttamista ongelmista sekä vankeinhoidosta vasta vuoden 1863 puolella kahteen eri otteeseen Security From Violence Bill –lain tiimoilta. Samalla pyrittiin mahdollisesti parantamaan sekä muuttamaan lakia ja sitä kautta estämään katuryöstöjen lisääntymistä. Parlamenttikeskusteluissa oli nähtävissä toisaalta huolta asian tilasta, ja muutamissa puheenvuoroissa syytettiin parlamenttia ja sen jäseniä tilanteen muuttamisesta vakavampaan

---

¹⁶⁸ “Prison Discipline.” The Times 9 Dec. 1862.

¹⁶⁹ “Prison Discipline.” The Times 9 Dec. 1862.

¹⁷⁰ “The dangerous classes seem to be getting the.” The Times 2 Jan. 1863.

ja huonompaan suuntaan aiemmin tehtyjen ratkaisujen vuoksi, mutta toisaalta peräänkuulutettiin myös malttia asian käsittelyssä sekä mahdollisten ratkaisujen toimeenpanemisessa. Vuoden 1861 rikoslaki oli Whig –puolueen eli liberaalien aikaansaannos¹⁷¹, joten he saivat eniten kritiikkiä parlamentissa, eritoten konservatiivipuolueen jäseniltä. Maaliskuun 11. päivänä 1863 parlamentissa keskusteltiin yleisesti ottaen vankeusrangaistuksista, jotka olivat useamman konservatiiviedustajan mielestä liian lyhyitä rikoksiin nähden, ja he vaativat rangaistuksien koventamista. Herra Adderley, konservatiivi, totesi, että ruumiilliset rangaistukset tulisi ottaa uudestaan käyttöön, etenkin kuristajaryöstäjille, joita hänen mielestään voitiin verrata jopa murhaajiin. Näiden saamat tuomiot antaisivat muille ankaran esimerkin siitä, kuinka rikoksenteekijöitä tuomitaan ankarammin kuin aiemmin.

”But the Home Security had entirely mistaken the feeling of the public. The opinion was almost universal that punishments had become too weak and uncertain to stop crime, and there was a general impression abroad that greater variety of punishments must be devised to meet now and increasing forms of outrage.”

- Mr. Adderley, House of Commons
11.3.1863¹⁷²

Toinen konservatiivi, Sir Stafford Northcote, myös mainitsi vankeusrangaistuksien riittämättömyyden ja tehottomuuden estämään rikoksenteekijöitä harjoittamasta toimiaan. Hän kuitenkin totesi, että erilaisia rikoksia tulee ja menee, mutta hänen mielestään kyseiset katu- ja väkivaltaryöstöt olivat muuttuneet muotirikoksiksi. Konservatiivipuolueen jäsen ilmaisikin huolensa asian tilasta ja samaan hengenvetoon vaati toimia siihen, kuinka tällaisten julmuuksien tapahtuminen kaduilla voitaisiin lopettaa.¹⁷³ Liberaalipuolueen jäsen herra Hadfield oli vastakkaista mieltä kuin konservatiivipuolueen jäsenet koskien vankeusrangaistuksien koventamisesta; hänen mielestään tällä ei ole ollut vaikutusta rikosten estämiseen. Hän totesi puheenvuorossaan, että laissa määritellyt vankeusrangaistukset olivat riittäviä ilman, että vankeja alettaisiin halventaa julmilla rangaistuskeinoilla, jotka

---

¹⁷¹ Wiener 1990. 101.

¹⁷² HC Deb 11 March 1863 vol 169 cc1304.

¹⁷³ HC Deb 11 March 1863 vol 169 cc1312.

mahdollisesti estäisivät vangin paluun normaaliin yhteiskuntaan tuomionsa jälkeen.¹⁷⁴ Sisäministeri Sir George Grey myönsi, että Lontoon kaduilla oli ollut epätavallisen paljon katuryöstöjä kuuden kuukauden ajan vuoden 1862 loppupuoliskolla.

” - - There was a fashion in crime and the publicity which was given to an attack on a member of that House had actually prompted the commission of similar outrages.”

- Sir George Grey, House of Commons 11.3.1863¹⁷⁵

Sisäministerin puheenvuorossa oli nähtävissä se, kuinka vuoden 1862 heinäkuussa parlamentin jäsenen kohdistuvan hyökkäyksen jälkeen sen saama julkisuus vaikutti huomattavasti samanlaisten rikosten lisääntymiseen katukuvassa. On tosin hieman kyseenalaista asettaa yksi kuuluisamman henkilön ryöstö koko rikosaallon syyttäneeksi tekijäksi, mutta sen saama julkisuus varmaan heijastui uusien rikosten raportointiin niin kansalaisten, toimittajien kuin viranomaistenkin toimesta ja sitä kautta tunteeseen siitä, että katuryöstöt olivat lisääntyneet huomattavasti verrattuna esimerkiksi aikaan ennen parlamentin jäsenen ryöstöä.

Sisäministeri lisäsi myös puheenvuoronsa lopuksi, että parlamentin jäsenen ryöstön jälkeen poliisin määrää lisättiin katukuvassa, jopa siviiliasuisia poliiseja alkoi partioida Lontoon kaduilla. Hänen mielestään poliisin lisääntynyt läsnäolo kaduilla oli ollut yksi tekijä, joka oli muodostunut tehokkaaksi tavaksi vähentää katuryöstöjen ilmenemistä katukuvassa.¹⁷⁶

Keskustelu samaisesta aiheesta kiihtyi parlamentissa kesäkuun 9. päivänä 1863, jolloin selvemmin tuli esiin se, että konservatiivit ja liberaalit olivat hyvin eri mieltä asian ratkaisuehdotuksista sekä siitä, minkälaisia muutoksia olemassa olevalle laille tulisi tehdä, jotta se vähentäisi tehokkaammin rikollisuutta ja etenkin katuryöstöjä.

---

¹⁷⁴ HC Deb 11 March 1863 vol 169 cc1305-1306.

¹⁷⁵ HC Deb 11 March 1863 vol 169 cc1310.

¹⁷⁶ HC Deb 11 March 1863 vol 169 cc1310-11.

Konservatiivipuolueen jäsen The Earl of Carnarvon totesi, että rikollisuus kaupunkien kaduilla oli viime vuosien aikana lisääntynyt selvästi, varsinkin rikokset, joissa oli käytetty väkivaltaa ihmisiä kohtaan. Hän kuitenkin myönsi, että joitakin katuryöstötapaauksia oli mahdollisesti liioiteltu, mutta se ei hänen mielestään tarkoittanut sitä, etteikö ryöstöjä olisi tapahtunut useampia Lontoon ruuhkaisilla kaduilla iltaisin. Hän totesikin, että viime kuukausina tapausten määrä oli kuitenkin vähentynyt poliisin lisääntyneen läsnäolon ansiosta, mutta hän peräänkuulutti, että tilanne ei tulisi pysymään samanlaisena pitkään, ellei asialle tehtäisi jotakin. The Earl of Carnarvon myös osoitti puheenvuorossaan, että kyseiset väkivaltaryöstöt olivat yleisesti ottaen olleet elämäntaparikollisten aikaansaannosta, jotka pitivät ryöstelystä ja olivat karaistuneet tällaiseen elämäntapaan. Hän syytti suorasanaisesti parlamenttia ja sen tekemiä valintoja vuoden 1861 rikoslain valmisteluissa.

"I must say that Parliament has to thank itself in a great degree of this state of things. Unfortunately, it has been for some years the study of Parliament to mitigate every rigour of the law, to cut down punishments, to abate the severity of sentences, and, even when they are pronounced, to modify them very considerably."

- *The Earl of Carnarvon, House of Lords 9.6.1863*

Earl of Carnarvonin mielestä parlamentin tulisi tehdä toimenpiteitä, jotka voisivat vedota rangaistuksien pelottavuuteen eikä mahdollisuuteen saada palkkiota tehdystä rikoksesta.¹⁷⁷

Liberaalipuolueen jäsen lordi Cranworth hyökkäsi kovin sanoin The Earl of Carnarvonin puheenvuoroa kohtaan sekä puolusti oman puolueensa ratkaisuja rikoslain valmisteluissa. Hänen mielestään entiset parlamentin jäsenet olivat tehneet hyvää työtä yhdistämällä eri rikoslait yhtenäiseksi kokonaisuudeksi sekä liittämällä tehdyt rikokset sopiviin rangaistuksiin. Lordi Cranworth totesi, että yhden rikostyyppin yleistymisen ja siitä aiheutuneen paniikin takia parlamentin ei ollut syytä tehdä hätäisiä johtopäätöksiä asian suhteen, etenkin kun uusi rikoslaki oli tullut voimaan paria vuotta aiemmin. Liberaalipuolueen edustaja kuitenkin myönsi, että väkivaltaiset ryöstöt olivat lisääntyneet varsinkin vuoden 1862 aikana, mutta

---

¹⁷⁷ HL Deb 09 June 1863 vol 171 cc555.

samaan aikaan hän myös korosti sitä, ettei millään lainsäädännöllä pystyttäisi estämään tietynlaisia rikoksia tapahtumasta tietyin väliajoin.¹⁷⁸

” -- it is hardly consistent with common sense now to introduce; owing to a temporary panic, an enactment which is to form a permanent part of our criminal law. - - If that be so, we shall have an Act of Parliament which is the result of a panic, which panic has subsided, and the only effect will be to place upon our statute-book a law which will be a dead letter.”

- Lord Cranworth, House of Lords
9.6.1863¹⁷⁹

Puheensa lopuksi lordi Cranworth pyysi parlamenttia olematta liian hätäinen lakimuutoksen suhteen, koska hänen mielestään se oli hyvin hätäisesti tehty ja paniikki oli kuitenkin jo laantunut. Hän nosti esille kaksi syytä, jotka olivat mahdollisesti vähentäneet rikoksien määrää. Ensinnäkin hänen mielestään nykyiset vankeusrangaistukset olivat osoittautuneet tehokkaiksi sekä toisekseen hänen mielestään katuryöstöihin syyllistyneet oli tuomittu vankeuteen, mikä oli estänyt heitä jatkamasta rikoksia entiseen tapaan, ja tilanne pysyisi vähän aikaan sellaisena.¹⁸⁰

Parlamentissa näiden keskusteluiden pääpointtina oli tuoda esiin huoli siitä, että rikollisuus oli kasvanut kaupunkien kaduilla ja aiheuttanut huolta kansalaisissa omasta turvallisuudesta kaduilla liikkeessa. Suurimmat syylliset olivat konservatiivipuolueen mielestä elämäntaparikolliset ja liberaalipuolueen tekemät uudistukset rikoslainsäädäntöön vuoden 1861 rikoslain valmistelussa. Toisaalta etenkin liberaalipuolueen jäsenet olivat sitä mieltä, että kyseessä oli vain väliaikainen rikosten lisäys eikä mikään lainmuutos toisi helpotusta tilanteeseen. Asia pitäisi ratkaista muilla tavoin, esimerkiksi poliisin valvonnan lisäämisellä.

Parlamentin ylähuoneessa keskusteltiin kyseisestä asiasta, ja sielläkään ei välttytty koviltakaan sanankäänteiltä sekä pyrittiin tuomaan esiin, kuinka rikollisuus oli

---

¹⁷⁸ HL Deb 09 June 1863 vol 171 cc558-559.

¹⁷⁹ HL Deb 09 June 1863 vol 171 cc559-560.

¹⁸⁰ HL Deb 09 June 1863 vol 171 cc560-561.

hätkähdyttävästi lisääntynyt Isossa-Britanniassa, eritoten Earl of Carnarvonin, konservatiivipuolueen jäsenen toimesta. Hänen mielestään rikollisuus oli lisääntynyt jopa 13 prosentilla edelliseen vuoteen verrattuna, ja eri rikoksissa oli nähtävissä kasvua; pahoinpitelyt olivat lisääntyneet 14 prosentilla, väkivaltaryöstöt 38 prosentilla. Toisaalta muutama liberaalipuolueenjäsen näki kyseessä olevan yksi vaikeimmista ja monimutkaisista sosiaalisista ongelmista, mutta varoitettiin tekemästä kovinkaan suoria johtopäätöksiä yhden vuoden tilastojen perusteella. Tilastoissa oli nähtävissä merkittävä piikki rikollisuuden kasvussa 1860–1861 välisenä aikana, mutta lordi Wodehouse totesi, että tulisi katsoa erityisesti eri vuosien keskiarvoja voidakseen tehdä oikeat johtopäätökset rikollisuuden lisääntymisessä yhteiskunnassa. Tämän myötä rikollisuus oli tilastojen mukaan jatkuvasti vähentynyt vuosien 1847–1861 välisenä aikana Isossa-Britanniassa.¹⁸¹

Sanomalehtitoimittajien raportointi ja heidän värikäs kielenkäyttönsä ei tuonut huojennusta tilanteeseen, vaan he pyrkivätkin eri sanankääntein tuomaan esiin kuinka vakavasta asiasta oli kyse ja korostamaan kuinka rikolliset olivat pystyneet huijaamaan viranomaisten tekemiä oikeudellisia ja yhteiskunnallisia järjestelmiä omaksi edukseen. Vapauduttuaan vankilasta he heti palaisivat jatkamaan rikollisina saamistaan tuomioista huolimatta. Tämä herätti niin toimittajissa kuin viranomaisissakin ankaraa kritiikkiä ja huolta, jolle pyrittiin saamaan jonkinlaista ratkaisua aikaiseksi. Tästä on pääteltävissä, että toimittajien pyrkimys oli tuoda esiin tapahtuneet rikokset ja raportoida niistä lukijoille, korostaen samalla jokaista pienintäkin yksityiskohtaa, joissain tapauksissa ylireagoiden siihen, kuinka vaaralliseksi Lontoon kadut olivat muuttuneet tapahtuneiden katuryöstöjen vuoksi ja kuinka kyseiset rikokset olivat yleistyneet verrattuna aikaisempaan, aiheuttaen kasvavaa huolta ihmisissä. Etenkin toimittajien mutta myös joidenkin parlamenttiedustajien mielestä suurimpana syynä lisääntyneeseen rikollisuuteen ja katuryöstöihin olivat elämäntaparikolliset, jotka harjoittivat toimiaan ammattimaisesti ja joilla oli tilillään jo useita vankeusrangaistuksia aiemmin tekemistään rikoksista. Myös muuttunut kaupunkiympäristö omalta osaltaan vaikutti rikollisuuden ilmentymiseen kaupunkien kaduilla, koska tämä loi otollisen maaperän rikollisille harjoittaa toimiaan kasvaneen kaupunkiväestön joukossa.

---

¹⁸¹ HL Deb 19 Feb. 1863 vol 169 cc476-477, 488.

Toimittajien kirjoituksissa sekä lukijoiden kirjeissäkin nousi esiin usein ticket-of-leave – järjestelmä, Ison-Britannian vankeinhoito- ja rikoslain muuttuminen entistä löyhemmäksi etenkin vankeusrangaistuksien ja vankien kohtelun osalta. Vuoden 1862 paniikki oli yksi hyvä esimerkki siitä, kuinka toimittajien kirjoitukset muuttuivat entistä kovasävyisemmiksi näitä elämäntaparikollisia kohtaan ja kuinka parlamentin kapea poliittisten päättäjien ryhmä omalta osaltaan oli ainakin toimittajien mielestä aiheuttanut kyseiset ongelmat tekemiensä päätöksiensä vuoksi. On sinällään hyvä havaita, että vaikka vuoden 1862 paniikki laantuikin, se ei kuitenkaan tarkoittanut sitä, että tästä asiasta ei enää olisi keskusteltu sanomalehdissä, vaan puheet koventuivat ja parlamentissakin alettiin keskustella lakimuutoksen tarpeellisuudesta katuryöstöjen lisääntymisen takia. Sanomalehtien artikkelit muuttuivat koskemaan entistä enemmän Ison-Britannian rikoslainsäädäntöä ja vankeinhoitoa, jättäen esimerkiksi katuryöstöjen yksityiskohdat sivuun, mikä omalta osaltaan tukee mahdollisesti väitettä siitä, että katuryöstöt olisivat vähentyneet verrattuna esimerkiksi vuoden 1862 marraskuuhun, jolloin toimittajat toivat useita raportoituja katuryöstöjä kirjoituksissaan esiin, korostaen niiden yleisyyttä ja tuoden kaupungin katujen vaarallisuuden paremmin näkyviin, kun katuryöstöt olivat tapahtuneet Lontoon vilkkaimmilla ja ruuhkaisimmilla kaduilla. Etenkin loppuvuodesta 1862 ja vuoden 1863 alussa toimittajien kirjoitusten sävy muuttui, koska he eivät raportoineet entiseen tapaan tapahtuneista katuryöstöistä vaan keskittyivät kritisoimaan Ison-Britannian oikeusjärjestelmää ja vankeinhoitoa, joka ei heidän mukaansa pystynyt estämään rikoksia tapahtumasta. Joissakin kirjoituksissa oli havaittavissa sellainen sävy, että tämänkaltainen järjestelmä jopa mahdollisesti voisi lisätä rikollisuutta Lontoon kaduilla ja aiheuttaa ongelmia niin ihmisille kuin yhteiskunnankin turvallisuudelle.

Vaikka katuväkivallasta raportoiminen vähentyikin kovemman paniikin laannuttua, lehtiartikkelit keskittyivät enemmänkin oikeusjärjestelmän kritisointiin sekä sen mahdollisiin heikkouksiin turvata ihmisten ja yhteiskunnan turvallisuus. Uusi huolenaihe ilmaantui niin sanomalehtien palstoille kuin parlamentin keskusteluihinkin, joka herätti huolta laajalti järjestelmän mahdollisesta hyväksikäytöstä. Tämä koski erityisesti rikosvastuullisuutta ja miten rikosentekijät pyrkivät välttämään ankarimmat tuomiot vetoamalla siihen, että he eivät olleet tietoisia tekojensa hetkellä. Rikoksista syytettyjen ja heidän puolustusasianajajansa toiminta omalta osaltaan vaikutti aiheen käsittelyyn ja niiden saamaan huomioon.

5. HULLUUTEEN VETOAMINEN JA RIKOSVASTUULLISUUS

5.1. TAUSTAA

”But insanity being in great measure a disease of intellect - one connected with development of the human mind -- it is highly presumable that in this age of excitement and rapid advancement in art and sciences, mental affections may be more prevalent than before.”¹⁸²

Tästä toimittajan kirjoittamasta uutisesta on hyvin nähtävissä se, kuinka Ison-Britannian yhteiskunta viktoriaanisen ajan alussa oli muuttunut ja oli enenevässä määrin muuttumassa

---

¹⁸² "LUNACY.-An interesting report has been issued." The Times 11 Nov. 1861.

uudenlaisen, jopa nopeinkin kehityksen myötä tultaessa ajan keskivaiheille 1855–1865. Tämänkaltainen yhteiskunnallinen kehityskulku aiheutti jossain määrin ongelmia sopeutua uudenlaiseen tilanteeseen, kun tieteiden kehittyminen, teknologian tulo ja uusi kaupunkiympäristö tulivat osaksi ihmisten elämää, joka mahdollisesti heijastui ihmisten kokemiin tuntemuksiin. Kuten toimittajakin mainitsi, tällainen kehitys saattoi tuoda esiin erinäisiä henkisiä ongelmia ihmisissä.

Viktoriaanisen ajan Isossa-Britanniassa alettiin entistä enemmän kiinnostua ihmistieteistä, jolloin tavoitteena oli ymmärtää miten ihmisten mieli toimii sekä miten se vaikuttaa ihmisten käytökseen. Tämänkaltaisella lähtökohdalla oli vaikutusta niin Ison-Britannian sosiaalipolitiikkaan kuin myös rikoslainsäädäntöönkin.¹⁸³ Kuten aiemmassa luvussa mainitsinkin, Ison-Britannian vuoden 1861 rikoslakia valmistettiin liberalismien hengessä, mikä myös omalta osaltaan vaikutti rikoslainsäädännön kohdistumiseen enemmän henkisesti ongelmaksi ihmisiin, heidän tekemiinsä rikoksiin ja niistä syytettyjen saamiin rangaistuksiin. Toisaalta myös viktoriaanisen ajan Englannissa olivat vallalla tiukat moraali- ja sosiaalikoodit, jotka olivat levittäytyneet koko yhteiskuntaan heijastuen siihen, miten ihmisten oletettiin pukeutuvan, käyttäytyvän tai puhuvan. Tällaiset yhteiskuntaa säätelevät säännöt omalta osaltaan vaikuttivat siihen, että tuona aikana todettiin, että tervejärkisyys oli verrattavissa hyväkäytöksisyyteen, jota pidettiin ihmisen henkisen tilan mittarina. Tästä seurasi se, että hulluutta ja moraalimattomuutta ei erotettu toisistaan vaan näiden moraali- ja sosiaalikoodien rikkojia alettiin pitää hulluina, joiden paikka oli laitoksissa, joissa heidät voitaisiin parantaa paheistaan. Tohtori James Prichard loi 1830-luvulla käsitteen moraalinen hulluus (*moral insanity*) kuvaamaan tällaisia ihmisiä, jotka käytöksellään uhmasivat yhteiskunnallisia sääntöjä ja mahdollisesti aiheuttivat säröjä yhteiskunnalliseen yhtenäisyyteen.¹⁸⁴

Kuitenkaan moraalinen hulluus ei ollut ainoa hulluuden muoto, johon kiinnitettiin huomiota, vaan kiinnostuttiin myös vastuullisuuden temasta, joka heijastui rikosvastuullisuutena. Wiener väittää, että viktoriaanisen kulttuurin yksi merkittävimmistä ytimistä oli asettaa ihmisten vastuullisuudelle rajat, eli rajata sitä, mitä he voivat tehdä huolelta ja mitä eivät. Tämän myötä hulluuteen vetoamisen etenkin rikostapauksissa nähtiin olevan tällaisen vastuullisuuden rajan yksi ilmenemismuoto, jota erityisesti alienistit, eli

---

¹⁸³ Wiener 1990. 162, 174.

¹⁸⁴ McCandless 1981. 341, 350-351, 353-355.

1800-luvun psykiatrit, pyrkivät edistämään, ja samalla pohdittiin mikä on hulluuden laillinen määritelmä.¹⁸⁵ Tämä kuitenkin aiheutti kaikkein suurimman ongelman: miten arvioitaisiin kuka oli hullu tai ei ja milloin hulluuteen vetoaminen rikossyytteen yhteydessä olisi mahdollista. Tämä lääketieteellinen näkökulma hulluuteen vetoamiseen joutui väistämättä törmäyskurssille oikeudellis-laillisen määritelmän kanssa. Viktoriaanisen ajan lääkärit päätyivät Peter McCandlessin mukaan siihen, että hulluuden diagnosointiin tarvittiin asiantuntemusta, minkä ainoastaan lääkäri ja alienisti voivat tarjota. Monet lääkärit kuitenkin pyrkivät laentamaan hulluuden rajoja lisäämällä oireita, joita voitiin pitää mahdollisesti hulluuden aiheuttamina, ja tällä tavoin he ajoivatkin lakimuutoksen tarpeellisuutta muuttamaan lain määritelmää hulluudesta. Tullessa 1850-luvulle Jacynan mukaan alienistit toiminnallaan korostivat, että kaikkea poikkeavaa käytöstä voitiin pitää hulluutena ja näin he pyrkivätkin muuttamaan hulluuden oikeudellista määritelmää laivemmaksi.¹⁸⁶

Hulluuteen vetoaminen rikostapauksien yhteydessä nousi esiin kolmessa eri rikostapauksessa, joita käsiteltiin sanomalehtien palstoilla, oikeussaleissa ja jopa parlamentissakin vuosien 1860–1865 välisenä aikana. Näissä pyrittiin tuomaan esiin sitä, millä tavoin voidaan määritellä hulluus sekä kuka on oikea henkilö määrittelemään ja antamaan diagnoosin ihmisen hulluudesta. Käsittelem seuraavaksi näitä kolmea murhatapausta, joissa syytettyjen puolustusasianajajat perustelivat oman puolustuksensa väittämällä syytetyn olleen hullu ja siksi ei tietoinen siitä, mitä oli tehnyt.

5.2. WILLIAM GODFREY YOUNGMAN & ROBERT ALEXANDER BURTON – ALKUSYSAYS

Hulluuteen vetoaminen ja rikosvastuullisuus tulivat esiin erittäin hyvin kahden murhatapauksen käsittelyssä 1860-luvun alkuvuosina, jotka herättivät paljon keskustelua sanomalehdissä ja sitä kautta herättivät huolta siitä, miten hulluus määritellään ja millä tavoin tätä puolustuskeinoa voidaan pitää hyväksyttävänä asiana, kun syytetty on tappanut ihmisiä kylmäverisesti tuntematta minkäänlaista katumusta teoistaan ja vetoamalla teon jälkeen hulluuteen.

---

¹⁸⁵ Wiener 1990, 269, 270, 276.

¹⁸⁶ Scull 1981, 24; Smith 1981, 367; McCandless 1981, 341-342; Jacyna 1982, 249-250.

Yksi käsitellyistä murhatapauksista tapahtui vuonna 1860, kun William Godfrey Youngmania syytettiin morsiamensa, äitinsä ja kahden nuoremman veljensä murhasta. Toisessa murhatapauksessa Robert Alexander Burton murhasi kadulla vastaan tulleen nuoren pojan vuonna 1862. Näille kahdelle tapauksella oli yhteistä se, että molempien puolustus nojasi vahvasti siihen, että syytetyt eivät olleet tietoisia teoistaan, sekä yritti osoittaa heillä olleen tiettyjä hulluudenmuodon eli *monomanian* oireita, joka oli ajanut heidät tekemään kammottavat rikoksensa.

Toisaalta oikeudellinen näkökulma hulluuteen oli selväsana; jos asianosainen oli teon aikaan sellaisessa mielentilassa, että hän oli kykenevä erottamaan oikean väärästä eikä hän ollut minkään harhojen vaikutuksenalaisena, jolloin hän tiesi tekevänsä väärän teon, tällöin asianosainen oli vastuussa maan lakeja kohtaan ja syyllinen lain silmissä.¹⁸⁷ Tämä ei jättänyt paljoakaan liikkumavaraa valamiehistöille tai tuomareille, jotka toivat asian usein esiin loppupuheenvuoroissaan ja muistuttivat valamiehistöä kyseisestä määritelmästä ennen kuin he tekisivät päätöksensä oikeudessa kuulemiensa todisteiden avulla.

Kaikkein kummallisista ja erikoisista piirteistä saanut tapaus oli vuoden 1860 elokuun William Godfrey Youngmanin oikeudenkäynti, jossa häntä syytettiin morsiamensa, äitinsä ja kahden pikkuveljensä murhasta. Puolustus vetosi siihen, että Youngmanin äiti olisi ensin tappanut poikansa morsiamen ja nuoremmat poikansa hulluuskohdauksen kourissa, jolloin syytetty oli tappanut itsepuolustukseksi äitinsä.¹⁸⁸ Tätä tapausta käsiteltiin Old Baileyn rikostuomioistuimessa. Sanomalehdissä myös raportoitiin oikeudenkäynnistä ja todistajien puheenvuoroista tarkasti, ja toimittajat nostivat esiin useita koko tapausta koskeneita omituisia ja kammottavia piirteitä. Toimittajien kirjoitusten ja uutisten lisäksi myös oikeudenkäynnissä todistajana olleen tohtorin kirje, jossa hän pyrki selventämään oikeudessa antamaansa todistusta syytetyn ja hänen äitinsä mahdollisesta hulluudesta, julkaistiin sanomalehdessä.

Oikeudenkäynti pidettiin vuoden 1860 elokuun 13. päivänä, jolloin käsiteltiin tarkoin tapahtuneeseen johtaneita syitä ja puhutettiin todistajia niin puolustuksen kuin syyttäjänkin toimesta. Youngmanin morsiamen, äidin ja hänen kahden veljensä ruumiit löytyivät heinäkuun viimeisenä päivänä Lontoon kaupunginosassa, Walworthissa sijaitsevan

---

¹⁸⁷ HL Deb 13 March 1843 vol 67 cc717-719.

¹⁸⁸ Old Bailey 13.8.1860; t18600813-723, 87; "Old Court." The Times 17 Aug. 1860.

vuokratalon toisesta kerroksesta, johon Youngman oli muuttanut vanhempiensa ja veljiensä luokse noin kaksi viikkoa aiemmin ennen tapahtunutta tekoa. Yksi talon asukkaista oli kuullut melua aikaisin aamulla, ja mentyään tarkastamaan aiheuttajaa hän näki verivanan portaissa. Käveltyään edemmäs hän huomasi kolmen ihmisen ruumiit toisen kerroksen porrastasanteella, ja yksi veljistä löytyi makuuhuoneen sängystä kuolleena. Kaikille uhreille oli tehty runsaasti väkivaltaa, ja he olivat kuolleet melkein välittömästi saamiinsa vammoihin.¹⁸⁹

On kuitenkin huomioitava se, että vaikka *The Times* raportoi oikeudenkäynnistä aika lailla samoin sanankääntein mitä oikeudessakin oli käytetty, osaa puolustuksen todistajien lausunnoista ei kuitenkaan raportoitu kokonaan sanomalehdissä, jostain syystä. Syytetyn isä, John Youngman, oli myös todistajana, ja hän kertoi todistuksessaan, että hänen poikansa oli muuttanut heidän luokseen asumaan noin pari viikkoa aikaisemmin. Hän ei ollut tietoinen poikansa aikeista naida neiti Mary Wells Streeteriä, mutta hän oli kuullut puhuttavan poikansa aikeista hankkia morsiamelleen henkivakuutus. Hän myös todistuksessaan nosti esille sen, että hänen vaimonsa äiti oli ollut hullu, joka oli kuollut laitoksessa, samoin äidin veli oli kokenut saman kohtalon. Hänen mielestään hänen vaimossaan ei ollut havaittavissa minkäänlaisia viitteitä henkisistä vaikeuksista heidän avioliittonsa aikana.¹⁹⁰

Oikeudessa kuulusteltiin myös tohtori James Andrew Duncania, joka oli ottanut syytetyn muutamaksi kuukaudeksi töihin palvelijakseen, mutta puolustuksen asianajajat kohdistivat huomionsa äidin sairastamaan kohtusyöpään ja kysyivätkin lääkäriltä sen mahdollisesti aiheuttamista oireista. Lääkärin mielestä äidin sairaus ei itsessään aiheuttanut mielenvikaisuutta tai muita houretiloja, vaan hän piti mahdollisena, että jos perheessä on ollut mielenvikaisuutta, niin sairaus voisi tuoda esiin henkisiä ongelmia. Lääkäri nosti esiin *homicidal monomania* –taudin, josta kärsivät ihmiset, naiset yleisemmin, saivat jonkin vastustamattoman impulssin tappaa ihmisiä, joihin olivat kiintyneet. Lääkäri Duncan myös totesi todistuksessaan, että oli vaikea määritellä hulluutta ja sitä, miten se vaikuttaa ihmisen ymmärrykseen siitä, mitä on tekemässä. Hän lopulta totesi, että pelkkä kipu ei voi laukaista houretilaa.¹⁹¹

---

¹⁸⁹ Old Bailey 13.8.1860; t18600813-723, 92-96.

¹⁹⁰ Old Bailey 13.8.1860; t18600813-723, 90-92.

¹⁹¹ Old Bailey 13.8.1860; t18600813-723, 97.

*The Times*issa julkaistiin kaksi uutista, joista ensimmäisessä kerrottiin kuinka Youngman oli puolustajiensa kanssa päätnyt vetoamaan hulluuteen. Oikeudessa pyrittiin tuomaan mahdollisimman paljon esiin tietoja hänen useista sukulaisistaan, jotka olivat kärsineet henkisistä ongelmista. Toisessa uutisessa todettiin kuinka syytetty yhdessä puolustusasianajajiensa kanssa oli keskustellut ennen oikeudenkäyntiä pohtiakseen eri puolustuskeinoja. Youngman oli aluksi halunnut vedota omaan mielenvikaisuuteensa, mutta puolustusasianajajien mielestä se ei hyödyttäisi hänen juttuaan olosuhteiden takia, joten he päättivät pyrkiä vakuuttamaan valamiehistöä siitä, että Youngmanin äiti oli tehnyt rikokset ja Youngman oli tappanut äitinsä itsepuolustukseksi.¹⁹²

Syytetyn isän sekä tohtorin lausunnoista on hyvä panna merkille se, että tässä ja myös seuraavissa tapauksissa, joita tulen käsittelemään, esiin nousi juuri hulluuden perinnöllisyyden mahdollisuus. Useimmissa puolustuksen todistajien lausunnoissa pyrittiin esittelemään kaikki sukulaiset, joilla oli mahdollisesti ollut henkisiä ongelmia, edistämään oman puolustuksen kantavuutta, jolla yritettiin osoittaa syytetyn mahdollinen alttius henkisille vioille. Myös kyseisessä Youngmanin tapauksessa tällaisia todistajalausuntoja kuultiin, mutta erityisesti tämä näkyi erään toisen tapauksen kohdalla, jota tulen käsittelemään seuraavassa alaluvussa.

William Godfrey Youngmanin ja hänen morsiamensa välistä kirjeenvaihtoa käytiin läpi oikeudessa, ja siitä on havaittavissa useita omituisia piirteitä. Ainoastaan syytetyn kirjeitä oli jäljellä johtuen siitä, että syytetty kirjeissään kehotti morsiantaan antamaan kirjeet hänelle, kun he tapaisivat kasvokkain, jotta kukaan muu henkilö ei pystyisi lukemaan niitä. Kirjeistä sai selville, että syytetyllä oli aikomus ennen naimisiinmenoa hankkia morsiamelleen henkivakuutus, ja hän useaan otteeseen suostutteli sinnikkäästi kirjeissään morsiantaan tekemään tarvittavat toimenpiteet asian onnistumiseksi. Seuraavana oleva sitaatti näyttää kuinka Youngman yritti painokkaasti saada morsiantaan suostumaan henkivakuutuksen ottamisesta.

"-- I must say I am very much hurt to find you state in your note that you do not wish to have your life assured; why, my dearest girl, why do you alter your mind?-- you will go with me and assure your life on Monday next has you said

---

¹⁹² "THE WALWORTH MURDERS.-The plea of insanity." *The Times* 14 Aug. 1860; "THE WALWORTH MURDERS.-Very shortly after." *The Times* 20 Aug. 1860.

you would before. Why can you go from your word? You will never lose anything by assuring your life; --I shall, indeed, never forgive you if you do not, has I, wish you to do."

- William Godfrey Youngman¹⁹³

Kirjeistä ja Youngmanin painostavista sanoista huolimatta neiti Streeter ei kuitenkaan lähettänyt tarvittavia tietojaan eikä suostunut ottamaan henkivakuutusta.¹⁹⁴ Youngmanin kirjeet toivat esiin hänen jopa pakkomielteisen kiintymyksensä morsiantaan kohtaan, ja erityisesti hänen houkuttelemisensa henkivakuutuksen ottamiseen oli voimakasta.

"-- Surely, my dearest girl, you will still love me and do this, or how can I think you do love me if you refuse? No, I cannot believe you love me. -- You will never have cause to regret; pray do as I wish, come and do this on Monday; come, come to me, and be mine, you will never want for a thing while you live, believe me. I cannot but be hurt, hurt, indeed, if you do not comply with my request; do make me happy, do this, it will be all for your good."

- William Godfrey Youngman¹⁹⁵

Toisaalta on huomioitava se, että ainoastaan syytetyn näkemys koko kirjeenvaihdosta oli jäljellä, mutta se toi selväksi minkälaisessa mielentilassa syytetty mahdollisesti oli ennen tapahtunutta rikosta. Puolustajan loppupuheenvuoro korostikin syytetyn kirjeenvaihtoa morsiamensa kanssa todistaakseen, kuinka kiintynyt hän oli morsiamensa, ettei hän olisi kyennyt tappamaan häntä kylmäverisesti. Tämän jälkeen tuomari Williams kokosi yhteen oikeudessa esiin tulleet todisteet ja pyysi valamiehistöä huomioimaan syytetyn kertomuksen tapahtuneesta ja arvioimaan sitä todisteiden valossa. Kymmenen minuutin pohdinnan jälkeen valamiehistö palasi takaisin ja totesi Youngmanin syylliseksi, jonka jälkeen tuomari teki velvollisuutensa ja tuomitsi hänet kuolemaan.¹⁹⁶

---

¹⁹³ Old Bailey 13.8.1860; t18600813-723, 100-101.

¹⁹⁴ Old Bailey 13.8.1860; t18600813-723, 99-103.

¹⁹⁵ Old Bailey 13.8.1860; t18600813-723, 101.

¹⁹⁶ "Old Court." The Times 17 Aug. 1860.

Samana päivänä *The Times*issä oli myös pääkirjoitus, jossa nostettiin esiin tapauksen kammottavat piirteet sekä pohdittiin syytetyn mielenlaatua rikokseen johtaneiden syiden laukaisijana. Toimittaja aika kovin sanankääntein kuvaili Youngmanin tekemää rikosta verilöylyksi ja teurastukseksi, joka ei osoittanut lainkaan ihmishengen kunnioittamista vaan ainoastaan julmuutta uhreja kohtaan. Hän myös kritisoi puolustuksen teoriaa, joka oli hyvin epätodennäköinen ja perustui siihen, että syytetyn äiti oli tehnyt murhat ja Youngman tappoi äitinsä itsepuolustukseksi. Toimittaja myös ihmetteli sitä, että syytetyllä oli jo ruumiiden löytymishetkellä tarina valmiina kerrottavaksi poliiseille. Tällainen oli toimittajan mielestä kovin huolestuttavaa, koska järkevien valamiehistöön jäsenien mielestä teko näytti harkitulta murhalta, kun taas puolustus pyrki osoittamaan, että teon oli tehnyt syytetyn äiti mielenvikaisuuden takia. Toimittajan mukaan oli mahdollista, että syytetty Youngman olisi kaiketi kuullut tästä lääketieteellisestä termistä ollessaan töissä tohtorin vastaanotolla, mutta toisaalta toimittaja pohti myös sitä, että Youngman sai sen tietoonsa vasta myöhemmin kun tohtori Duncan oli todistajan aitiassa.¹⁹⁷

Tämä toimittajan kommentti sai tohtori James Duncanin, joka oli ollut todistajana Youngmanin tapauksessa, kirjoittamaan selvennyksen omaan todistukseensa liittyen heti seuraavan päivän julkaisussa. Hänen mielestään toimittajan kirjoituksesta oli saanut sellaisen käsityksen, että Duncan olisi tutkinut syytetyn mielentilan. Duncan selitti, että hänet oli pyydetty todistajaksi vain kertomaan mielipiteensä syytetyn käytöksestä, koska Youngman oli ollut hänen palveluksessaan ennen rikosta. Tohtori myös korosti puolustuksen teoriaa, joka painottui äidin mielenvikaisuuteen, joten hän oli vastannut oikeudessa vain siihen, oliko tämänkaltainen tauti hänelle tuttu. Hän puolusti lääketieteellisten todistajien tärkeyttä oikeudenkäynneissä, koska heidän tehtävänään oli valaista niin valamiehistöä kuin asianajajiaakin ymmärtämään tämänkaltaisen taudinkuvan olemassaolo, jotta he sitä kautta pystyisivät tekemään mahdolliset päätökset koskien tapauksien käsittelyä ja tuomioiden antamista. Myös hän peräänkuulutti sitä, että lääketiede on kehittynyt ja lääkärit ovat tunnustaneet tämänkaltaisen taudin olemassa olon. Vaikka ihminen on järjissään ja tietoinen teoistaan, hänen tunteensa ovat kuitenkin häiriintyneet sairaalloisesti, mikä voi mahdollisesti laukaista väkivaltaisuutta.¹⁹⁸ Omassa kirjoituksessaan päivää aiemmin toimittaja oli kritisoinut olemassa olevan lain ja kehittyneen lääketieteen ristiriitaisuutta sekä

---

¹⁹⁷ "The sickening butchery which took place at." *The Times* 17 Aug. 1860.

¹⁹⁸ JAMES DUNCAN. "The Walworth Murder." *The Times* 18 Aug. 1860.

lääketieteellisten todistuksien ja asiantuntijoiden käyttöä oikeudessa, vaikka lainsäädäntö oli selvärajainen tällaisissa tapauksissa.

*"This medical craze of "homicidal monomania" has once more been brought into a Court of Criminal Law, and we never allow this perilous shadow to pass unchallenged. -- Whenever we hear this stuff talked in our Courts we feel bound to remind the mass of population what the law of insanity as it affects the punishment of crimes really is."*¹⁹⁹

Toimittaja korosti olemassa olevaa rikoslainsäädäntöä, missä selvästi kerrottiin, että ollakseen vailla rikosvastuullisuutta ihmisen tuli olla täysin vailla ymmärrystä ja vailla muistia tehdystä rikoksestaan. Hän myös totesi, että tässä laissa ei ollut pykälää, jonka mukaan ihmisellä oli lupa tehdä murha vain koska hänellä oli patologinen halu tehdä henkirikos. Tämän huomioon ottaen toimittaja piti syytetyn tarinaa mahdottomana. Hän kehuikin valamiehistöä, joka oli tehnyt velvollisuutensa erinomaisesti. Mutta toimittaja peräänkuulutti, että jos yhä enenevässä määrin tällaiset murhanhimoisiin impulsseihin liittyvät lääketieteelliset mielipiteet lisääntyisivät, voisi olla, että tämänkaltaiset henkirikokset saattaisivat lisääntyä.

*" These great crimes will occasionally bubble up from vicious sediment of society. We cannot hope that any amount education or religion will entirely rid us of such occasional scandals. -- For these crimes sometimes attract imitators, and there may be some wretch yet at large who may think he could do the same thing, and do it better."*²⁰⁰

Youngmanin oikeudenkäynnissä kuulusteltiin myös poliiseja. Poliisi John Verney, joka oli ensimmäisenä rikospaikalla, sekä poliisitarkastaja James Dann kertoivat rikospaikalla näkemästään tilanteesta. He molemmat totesivat, että syytetty oli kertonut hänen äitinsä tehneen murhat ja itse puolestaan tappaneensa äitinsä itsepuolustukseksi. Poliisitarkastaja kuvaili todistuksessaan rikospaikkaa tarkasti ja samalla hän jutteli syytetyn kanssa tapahtumien kulusta ja käytetystä murha –aseesta. Poliisien todistusten jälkeen paikalle pyydettiin lääkäri William Barnard Bobby, joka oli tutkinut ruumiit rikospaikalla. Hänen

---

¹⁹⁹ "The sickening butchery which took place at." The Times 17 Aug. 1860.

²⁰⁰ "The sickening butchery which took place at." The Times 17 Aug. 1860.

todistuksensa oli erittäin yksityiskohtainen ja hän kertoi miten uhrin olivat kuolleet, minkälaista väkivaltaa heihin oli kohdistunut sekä kuka olisi mahdollisesti kyennyt aiheuttamaan uhrien vammat.²⁰¹

Sinällään on merkillistä, että oikeudenkäyntiraportissaan *The Times* ei julkaissut sanasta sanaan esimerkiksi todistajien puolustuksen vastakuulusteluja vaan jätti suurelta osin ne raportoimatta tai tiivistä heidän sanomansa asian. Lääkäriin hyvinkin yksityiskohtainen kuvaus uhrien vammoista ja tekotavoista sen sijaan raportoitiin sanomalehden palstalla sanasta sanaan. On siis syytä olettaa, että tällä tavoin pyrittiin lisäämään tapauksen kammottavuutta sekä tuomaan esille syytetyn pahuus uhreja kohtaan ja herättämään muissa ihmisissä pelkoa tapahtuneen takia sekä yksityiskohtien uskottiin kiinnostavan lukijoita ja täten lisäävän lehden levikkiä. Toisaalta, kuten Martin J. Wiener kirjassaan toteaa, tähän aikaan rikollisuus kiehtoi ihmisiä, ja tätä kiinnostusta pyrittiin ruokkimaan niin fiktiivisillä kuin myös faktaan pohjautuvilla teoksilla, ja näitä tarinoita julkaistiin esimerkiksi sanomalehtien palstoilla yhä useammin²⁰².

Tämän valossa on hyvä todeta, että juuri lääkärien kertomat uhrien kuolintavat nousivat jossain määrin etualalle verisyydellään ja yksityiskohtaisuudellaan, jättäen muiden todistajien lausunnot taka-alalle, etenkin toimittajien näkökulmasta. Tämänkaltaisen lähestymistapa palveli etenkin lukijoita, jotka olivat kiinnostuneet rikollistarinoista. Myös toimittajat ottivat kaiken irti tapauksista, jotta pystyisivät mahdollisesti tuomaan yhteiskuntaa vaivaavia ongelmia helpommin esiin. Etenkin korostamalla edellä mainituin sanankääntein kammottavia tapauksia ja sitä, että yhteiskunnassa eli pahoja ihmisiä, jotka eivät kunnioittaneet ihmishenkiä ja pyrkivät käyttämään yhteiskunnallisia järjestelmiä hyväkseen vetoamalla hulluuteen tehdyn rikoksen selityksenä.

Tämä näkyy hyvin *The Spectatorin* artikkelissa, joka julkaistiin vuoden 1861 heinäkuun 20. päivänä. Artikkelin mukaan oli puhjennut murhaepidemia, jossa viikon aikana koko maassa oli ollut jopa yksitoista murhaa tai murhanyritystä. Toimittajan mukaan lehdistö omalla toiminnallaan korosti tapahtumien kauheuksia ja yleisyyttä kirjoittaen artikkeleita, jotka vilisivät moraalisia ja typerä huomautuksia yhteiskunnasta, jossa kauheita rikoksia pystyi tapahtumaan. Hän myös korosti yleisön eli lukijoiden osuutta tämänkaltaisen tilanteen

---

²⁰¹ Old Bailey 13.8.1860; t18600813-723, 92-96.

²⁰² Wiener 1990. 15-16.

kehittymisessä, koska he hyväksyivät tällaiset artikkelit ilman kunnan analyysiä tapauksista pelkästään heidän oman mielenkiintonsa perusteella.

”The specialty of the 19th century is material progress, which can no more affect the average of ordinary murders -- The passions which are the causes of murder, are not abolished by new inventions. Nobody has discovered a machine for extinguishing hate, or even a powder to diminish the force of jealousy, and those are the true sources of the majority of murder.”²⁰³

Toimittaja nosti artikkelissaan esiin murhien tavallisimpia motiiveja; mustasukkaisuus, viha, kateus, ahneus ja kosto, jotka eivät olleet hävinneet yhteiskunnallisen kehityksen myötä. Hän myönsi, että yhteiskunnassa aika ajoin tapahtuu murhia, mutta jos niitä tapahtuu tavallista useammin, siitä saa sellaisen käsityksen, että yhteiskunnassa on jotain vialla, mikä heijastuu toimittajien artikkeleiden ulkoasussa, jotka korostavat yhteiskunnan ja ihmisten olevan poikkeuksellisen turmeltuneita. Samaan hengenvetoon hän korosti kuitenkin sitä, että kaikki murhat, jotka olivat aiheuttaneet kauhua yleisössä, oli tehty tavallisten motiivien saattamana. Lisäksi osa kuolemantapauksista ei ollut tahallisia vaan yhtäkkisen tunnekohtauksen tekosia.

”There are some impulses, and the impulse to murder is one of them -- Wholly suppressed they can never be until mankind has acquired that habit of self-restraint which is the source of true social order, and with which the triumphs of science have nothing whatever to do.”²⁰⁴

Toimittaja varmaan halusi artikkelillaan tähdentää sitä, että ihmisten impulssit, joista yksi on halu tappaa, ovat olemassa, ja niitä ei voida estää, vaikka tiede ja sen kehitys ovat pyrkineetkin tekemään tämän ja tuomaan esiin mahdollisia henkisiä vaikeuksia, joista ihmiset kärsivät ja joiden seurauksena ihmiset mahdollisesti käytöksellään aiheuttavat kanssaihmisilleen vaaraa.

Toinen murhatapaus tapahtui vuoden 1862 heinäkuun 23. päivänä, ja siitä raportoitiin muutaman päivän päästä *The Timesissa*. 19-vuotias Robert Alexander Burton oli tappanut

---

²⁰³ The Spectator 20.7.1861 Murder. The Murder epidemic has broken out again with more.

²⁰⁴ The Spectator 20.7.1861 Murder. The Murder epidemic has broken out again with more.

yhdeksän vuotiaan pojan, Thomas Frederik Houghtonin, kylmäverisesti valikoimalla satunnaisen uhrin kadulta ja seurannut poikaa, joka oli saanut äidiltään luvan mennä leikkimään. Seurattuaan poikaa, Burton kaatoi hänet maahan ja veti hänet syrjäisempään paikkaan. Pojan ruumis löydettiin Gilbertin pellolta Chatham Linesin läheisyydestä, kalkkikivikasauman toiselta puolelta. Ruumiissa oli merkkejä vastustuksesta sekä mustelmia ja ruhjeita kasvoissa ja käsissä. Murha-aseena käytettiin teräväpäistä ruokaveistä, jolla syytetty oli puukottanut pojan kaulaa, lävistäen kurkunpään.²⁰⁵

Tapauksesta ei tehnyt kammottavaa ainoastaan uhrin satunnaisuus vaan myös se, että Burton oli antautunut itse poliisille ja todennut heille, että hän oli tehnyt murhan vain päästääkseen hirteen ja päättänyt tappaa vain jonkun, koska oli kyllästynyt elämäänsä. Toimittaja taas kuvaili uutisessaan pojan kuolintavan hyvinkin yksityiskohtaisesti.

*"The deceased, after receiving the wound in his throat, struggled very much and seized the murderer's hands; but he shook him off, and, as he did not 'die quick enough', he knelt on the child and pressed both hands tightly around his throat until blood flowed from his nose and eyes, and he was dead."*²⁰⁶

Heinäkuun viimeisenä päivänä syytetty joutui paikkakuntansa rauhantuomareiden eteen viimeiseen tutkimukseen ennen mahdollista oikeudenkäyntiä. Tästä istunnosta raportoitiin *The Timesissa*, jossa kerrottiin mitä oli tapahtunut ja kuulusteltiin tapauksen silminnäkijöitä sekä heitä, jotka olivat tunteneet uhrin ja tekijän. Uutisen mukaan istuntoa oli seuraamassa paljon ihmisiä, joten tästä on pääteltävissä, että ihmiset olivat jälleen kiinnostuneita kauheasta tapauksesta. Istunnossa myös kuulusteltiin lääkäriä, joka oli tutkinut ruumiin ja tehnyt ruumiinavauksen. Hänen selityksensä kirjattiin taas tarkasti lehtien palstoille kaikkine verisine yksityiskohtineen. Lääkärin lausunnon jälkeen tuli poliisien vuoro kertoa tapahtuneesta. Komisario Thomas Robert Everist oli kuulustellut vangittua hänen antautumisensa jälkeen. Vangittu oli todennut hänelle, että hänellä ei ollut mitään kaunaa poikaa kohtaan vaan hän oli vain päättänyt tappaa jonkun. Myöhemmin vangittu oli kuitenkin todennut komisariolle, että hänen aikomuksenaan oli tappaa herra Clarke, joka oli ollut hänen työnantajansa, mutta hän oli kuitenkin lähtenyt kaupungista, joten vangittu oli sen sijaan

---

²⁰⁵ "Atrocious Murder At Chatham." *The Times* 26 July 1862; "The Murder On Chatham Lines." *The Times* 31 July 1862.

²⁰⁶ "Atrocious Murder At Chatham." *The Times* 26 July 1862.

päättänyt tappaa pojan, jonka hän oli nähnyt kadulla. Istunnon jälkeen rauhantuomarit päättivät, että herra Burtonia syytetään harkitusta murhasta, joka käsitellään myöhemmin seuraavassa oikeusistunnossa.²⁰⁷

Elokuun ensimmäisenä päivänä *The Times*issa oli pääkirjoitus, jossa kommentoitiin Burtonin tapausta ja pohdittiin oliko hulluuteen vetoaminen lisääntynyt oikeudellisissa tapauksissa.

*”Whether it be that lunacy is on the increase, as is so often alleged, or that the legal profession has learnt how to turn it to better account than formerly, it is certain, that this plea is more and more frequently employed.”*²⁰⁸

Toimittajan mukaan mikään tarkka hulluuden määritelmä, laissa tai lääketieteessä, ei pystynyt horjuttamaan sitä tosiasiaa, että on hyvin vaikea tehtävä tutkia, onko tietty ihminen järjissään tai ei väitetyn rikoksen tapahtumahetkellä. Hän korosti sitä, että tämän vuoksi asiantuntijat voivat erehtyä usein, kun pyritään tutkimaan monimutkaista ihmisen mieltä määrittelemällä hänen mielentilaansa tietyinä hetkenä.²⁰⁹

Oikeusistunnossa vuoden 1862 joulukuun 2. päivänä tuomari Byles asetti Burtonin syyteeseen ja esitteli istunnossa käytävien asioiden lähtökohtia. Tuomari kertoi oikeudessa, että Burtonin syyte oli tahallisesta, julmasta sekä harkitusta murhasta, eikä hän näin ollen nähnyt syytä uskoa, että syytetty olisi ollut ymmärrystä vailla tekonsa hetkellä. Mutta Burtonin oikeudenkäynti lykättiin vasta seuraavan vuoden maaliskuun 18. päiväksi, koska haluttiin antaa aikaa hankkia mahdollisia todisteita syytetyn mielentilasta. Oikeudessa käsiteltiin todistajien lausuntoja, murhan tekotapaa, siihen johtaneita syitä sekä kuvailtiin tarkasti uhrin vammat. Oikeudessa puolustajan todisteista myös tuli esiin, että Burtonin äiti oli pariin otteeseen joutunut mielisairaalaan ja pojassa oli ollut jo lapsena nähtävissä piirteitä hänen kummallisesta käytöksestään. Mutta tuomari totesi yhteenvedossaan jälleen kerran, että valamiehistöllä oli tärkeä tehtävä ja todisteiden valossa Burton tiesi mitä oli tekemässä, eikä hänessä ollut mitään merkkejä mistään hulluuden muodosta, joka olisi vaikuttanut hänen

---

²⁰⁷ "The Murder On Chatham Lines." The Times 31 July 1862.

²⁰⁸ "Whether it be that Lunacy is on the increase, as." The Times 1 Aug. 1862.

²⁰⁹ "Whether it be that Lunacy is on the increase, as." The Times 1 Aug. 1862.

kykyynsä ymmärtää tekoaan. Valamiehistö teki päätöksensä nopeasti todeten Burtonin syylliseksi, jonka jälkeen tuomari lausui kuolemanrangaistuksen.²¹⁰

The Spectator –lehdessä oli vuoden 1863 maaliskuussa artikkeli, jossa käsiteltiin myös Burtonin tapausta ja *monomania* –teoriaa, jonka aiemmin mainitsin olleen yksi lääketieteellisesti tunnustettu hulluuden muoto, kuten Godfrey Youngmanin tapauksessa nousi esiin. Toimittajan mielestä Burtonin puolustus olisi saanut enemmän tuulta alleen, jos Burtonin asianajaja olisi ollut tietoinen monomanian luonteesta ja sitä kautta pystynyt valmistamaan pitävän puolustuksen Burtonille käyttämällä tätä diagnoosia hyväkseen puolustaessaan asiakastaan hirttotuomiolta. Toimittaja kertoi artikkelissaan mistä monomaniasta oli kyse ja miten se vaikutti ihmisten käyttäytymiseen ja ajattelemiseen.

*”Monomania -- the monopoly of the mind either by a single thought or a single impulse. Such a man, horsed on his one idea, would ride rampant over all the feelings or thoughts of his saner neighbours. -- One appetite, and one only, occupies the whole area of its nature; and it is, therefore, the type of a monomaniac murderer.”*²¹¹

Toimittaja näki yhtäläisyyksiä Burtonin käytöksen ja *monomania* –teorian välillä. Hänen mielestään se, että Burton näytti kärsineen mahdollisesti monomaniasta, oli erittäin uskottava oletus tapahtuneen sekä Burtonin oireiden ja käytöksen perusteella. Toisaalta toimittaja myös korosti sitä, että murhan olosuhteet olivat sellaiset, että uhrin satunnainen valinta omalta osaltaan oli yksi tekijä, joka osoitti Burtonin kärsineen sairaudesta. Kuitenkin myöhemmin oli saatu selville, että Burtonilla oli aikomus tappa hänen suurin vihollisensa, herra Clarke, sekä Burtonin halu joutua hirteen osoittautui yhdeksi motiiviksi. Tämän myötä todisteet Burtonin kärsimästä monomaniasta jossain määrin etenkin toimittajan mielestä vesittäytyivät, mutta hän totesi valamiehistön päätöksen oikeaksi näiden olosuhteiden valossa.²¹²

On hyvä huomioida se, että tässä *The Spectatorin* artikkelissa toimittaja oikein korosti Burtonin mahdollisesti kärsineen monomaniasta, mikä olisi vaikuttanut hänen käytökseensä

---

²¹⁰ "Winter Assizes." *The Times* 2 Dec. 1862; "Spring Assizes." *The Times* 19 Mar. 1863.

²¹¹ *The Spectator* 21.3.1863 THE MURDERER BURTON, AND THE THEORY OF MONOMANIA.

²¹² *The Spectator* 21.3.1863 THE MURDERER BURTON, AND THE THEORY OF MONOMANIA.

ja laukaissut hänet tekemään rikoksensa. Myös toimittajan väite siitä, että kyvykkään asianajajan olisi ollut mahdollista jopa saada Burton välttämään hirttotuomion, vaikka hän oli tehnyt kammottavan rikoksen satunnaisesti valitsemalleen uhrille. Tämä väite ei ole voinut olla vaikuttamatta yleisön reagointiin siihen, että tällaisista rikoksista syytetyt mahdollisesti pääsisivät pälkähästä kyvykkään asianajajan ansiosta, eikä näin joutuisi vastuuseen tekemästään rikoksesta. Tämä omalta osaltaan varmaan lisäsi pelkoa siitä, että hulluuteen vetoaminen ja rikosvastuullisuus olisivat kasvattaneet merkitystään yhtenä keinona puolustaa rikoksentekejiä oikeudessa ja sitä kautta rikoksen uhrin ja omaisten eivät olisi saaneet ansaitsemaansa oikeutta. Youngmanin murhatapauksesta, jossa hulluuteen vetoaminen oli yksi asianajajien puolustuskeino, sekä Burtonin murhatapauksesta, jossa oli viitteitä syytetyn henkisistä ongelmista, on hyvä todeta se, että toimittajat omalta osaltaan pyrkivät tuomaan esiin tapauksien monet erikoiset piirteet analysoimalla pienimmät ja kammottavimmatkin yksityiskohdat. He myös korostivat, että hulluuteen vetoaminen oikeudessa oli mahdollisesti lisääntynyt ja että lääkärin asiantuntijalausunnat oikeudenkäyntien aikana saattoivat vaikuttaa valamiehien päätöksiin tuomioita annettaessa. Voi olla, että nämä seikat heijastuivat jossain määrin lisääntyneessä keskustelussa rikollisten rikosvastuullisuudesta ja puolustuksen oikeudessa käyttämistä keinoista. Viranomaisten sekä yleisön taholta haluttiin muuttaa tätä seikkaa lainsäädännön avulla, esimerkiksi tuomalla esiin kuinka näihin tapauksiin voitaisiin paremmin varautua ja miten tämänkaltaisia asioita voitaisiin ratkaista oikeudellisesta näkökulmasta.

Kuitenkin nämä edellä mainitut piirteet, joita käsittelin kahdessa edellisessä murhatapauksessa, tulivat esiin laajimpina ja voimakkaimpina kolmannessa murhatapauksessa, jota tulen käsittelemään seuraavassa alaluvussa. Siinä mies tappoi entisen morsiamensa vuoden 1863 elokuun 21. päivänä ja hänen puolustuksensa väitti syytetyn kärsineen henkisistä ongelmista. Tämän tapauksen käsittelyn aikana huomio kiinnittyi etenkin hulluuden periytyvyyteen ja siihen, miten hulluus ja sen eri muodot voidaan määrittellä sekä kuka pystyy toteamaan hulluuden. Toisaalta myös käsiteltiin sitä, kuinka laki määritteli hulluuden ja kuinka etenkin lääkärit näkivät määrittelyn muuttamisen tarpeellisena. Lisäksi kiinnostuksen kohteina olivat lääkärin lausuntojen paikkansa pitävyys sekä se, miten puolustusasianajajien kyvyt ja vangitun yhteiskunnallinen asema vaikuttivat tapauksen käsittelyyn.

5.3. GEORGE VICTOR TOWNLEY – HULLU VAI EI?

George Victor Townleyn tapaus oli sinällään poikkeuksellinen, ei ainoastaan sen saaman julkisuuden keston vaan myös sen saamien kummallisten käännteiden vuoksi. Townleyn tapausta käsiteltiin sanomalehtien palstoilla lähes puolitoista vuotta, vuodesta 1863 vuoden 1865 helmikuuhun. Artikkeleissa käsiteltiin tapauksen käännteitä yksityiskohtaisesti ja korostettiin hulluuden periytyvyyttä Townleyn sukulaisten kärsimien henkisten ongelmien kautta, jotka olivat ehkä vaikuttaneet Townleyn mielentilaan ja hänen lopulta tekemäänsä rikokseen. Lisäksi pohdittiin, miten ihmisten yhteiskunnallinen asema voi vaikuttaa oikeuden toteutumiseen tasapuolisesti.

George Victor Townley murhasi entisen morsiamensa elokuun 21. päivänä vuonna 1863 Hedhamvalessa Manchesterissa. Syytetty, 25 –vuotias George Townley, oli kunnioitetusta perheestä, ja hän oli muusikko ja kielitieteilijä. 23 –vuotias Elizabeth Goodwin, hänkin arvostetusta perheestä, oli tutustunut syytettyyn veljensä välityksellä ja mennyt kihloihin tämän kanssa neljä vuotta aiemmin. Goodwinin ja Townleyn olivat olleet perhetuttuja jo 30 vuoden ajan. Jostain syystä Townleyn sosiaalista elämää ei käsitelty juuri lainkaan, ainoastaan mainittiin, että hänen isällään oli hyvä asema yhteiskunnassa ja Townley oli perheen vanhin lapsi ja hänellä oli kaksi nuorempaa sisarusta. Hän oli usein auttanut naapurin poikaa ranskan kielessä. Ystävien mukaan hän oli hyvä ja kiintynyt ystävä, jossain määrin impulsiivinen ja innokas, mutta varautunut tuntemattomien kanssa. Hän asui Manchesterissa ja oli kotona olleen sosiaalisen lähipiirin piristäjä ja ylläpitäjä.²¹³

Elizabethin ystävät eivät hyväksyneet tätä avioliittoa, joten Townley ja Goodwin purkivat kihlauksensa. Kuitenkin he menivät uudestaan kihloihin, mikä tapahtui vähän ennen tytön kuolemaa. Neiti Goodwin kuitenkin perui uudestaan kihlauksen kirjeen välityksellä, joka oli lähetetty elokuun 14. päivänä 1863. Syytetyn ja uhrin ahkeraa kirjeenvaihtoa käytiin läpi oikeudessa, mutta uhrilta oli jäänyt vain yksi kirje, koska hänen ystävänsä olivat polttaneet ne ennen oikeudenkäyntiä. Todistajien mukaan neiti Goodwin oli kihlautunut erään papin kanssa, joka oli perheen tuttu. Murhaa ennen Townleyn ystävät kehottivat Townleytä lähtemään Englannista ulkomaille, kun kihlaus oli purkautunut. Tämä aiheutti syytetyssä

---

²¹³ "Winter Assizes." The Times 12 Dec. 1863; "The Derbyshire Murder." The Times 29 Aug. 1863.

pahennusta, ja kirjeissään hän vaati tilaisuutta tavata entisen morsiamensa jutellakseen tapahtuneesta kahdestaan. He tapasivat päivänä, jona Townley tappoi neiti Goodwinin.²¹⁴

Vaikka murha tapahtui elokuussa 1863, kuitenkin pääoikeudenkäynti alkoi vasta saman vuoden joulukuun yhdenkymmenen päivänä. Townleyn tapausta tutkittiin ennen virallista oikeudenkäyntiä paikallisessa oikeudessa rauhantuomareiden läsnä-ollessa jo neljän päivän kuluttua murhasta, jolloin tuotiin esiin tapahtuneen pääpiirteet todistajien ja silminnäkijöiden puheenvuorojen kautta. Tämän jälkeen päätettiin, että Townleyn tapauksen käsittely olisi seuraavassa istunnossa, joka oli vasta joulukuussa.²¹⁵

The Times myös tapansa mukaan raportoi oikeudenkäynnistä palstoillaan ja kuvaili oikeudenkäynnissä olleen tiheästi väkeä kuulemassa ainutlaatuista tapausta. Oikeudessa syyttäjän herra Boden nosti avauspuheenvuorossaan huolensa siitä, että jutun saaman julkisuuden ja siitä liikkeellä olevien huhujen takia valamiehistöön piti olla varuillaan ja olla välittämättä etenkin huhuista ja keskittyä ainoastaan todistusaineistoon ja todistuksiin, joita oikeudessa tulnaisiin esittelemään. Hän myös korosti puheenvuorossaan syytetyn vastuullisuutta sekä sen toteamista,

”-- it seemed to be equally clear that if the prisoner was responsible for his acts, the offence amounted to murder -- but if defense was that prisoner was not responsible, the jury must be satisfied that he was labouring from such a defect of reason, from disease of the mind, as not to know the nature and quality of the act he was doing; or if he did know it that he did not know he was doing what was wrong.”²¹⁶

Syyttäjän avauspuheenvuorossa oli nähtävissä selvästi se, että hänen mielestään syytetty oli vastuussa tekemästään rikoksesta. Jos kuitenkin puolustuksena käytettäisiin sitä, että syytetty ei ollut vastuussa teoistaan, niin valamiehistöllä tuli olla kunnon todisteet käytettävissään tuomiota annettaessa, todisteet, jotka ilmaisisivat syytetyn kärsivän mielensairaudesta, joka oli vaikuttanut hänen toimintaansa. Tästä syyttäjän avauksesta on selvä yhteys siihen, kuinka rikoslaissa oli selvästi määritelty mitä rikosvastuullisuus oli ja

---

²¹⁴ "Winter Assizes." *The Times* 12 Dec. 1863.

²¹⁵ "The Derbyshire Murder." *The Times* 25 Aug. 1863.

²¹⁶ "Winter Assizes." *The Times* 12 Dec. 1863.

millä tavoin hulluuden todistamisen tuli olla vakaalla pohjalla; tuli osoittaa selvästi, että rikollinen oli kärsinyt henkisistä ongelmista tekonsa hetkellä ja eikä ollut näin ollen tiennyt mitä oli mahdollisesti tehnyt. Tätä asiaa puitiin niin oikeudessa kuin oikeudenkäynnin jälkeenkin useaan otteeseen.

Seuraavaksi oikeudessa kuultiin todistajia ja käytiin läpi mitä oikein oli tapahtunut murhapäivänä. Neiti Goodwin oli päättänyt tavata syytetyn, ja he olivat keskustelleet asioista, mutta ohikulkija Reuben Conway, yksi todistajista, oli nähnyt kuinka uhri oli kävellyt häntä vastaan kadulla mekko veressä. Uhri oli sanonut Conwaylle, että herrasmies oli yrittänyt tappaa hänet, ja piakkoin Townley tuli naisen perässä ja kertoi Conwaylle puukottaneensa hänet. Sen jälkeen hän oli auttanut kantamaan naisen omaan kotiinsa, mutta matkalla sinne neiti Goodwin oli jo kuollut. Syytetty oli puhunut hänelle ja muille henkilöille, jotka olivat tulleet auttamaan. Townley oli todistajien mukaan kertonut, että hän oli vastuussa naisen vammoista ja hänet tulisi siitä hyvästä hirttää sekä mutissut useaan otteeseen, että neidin ei olisi pitänyt tehdä väärin häntä kohtaan. Kun he olivat vieneet ruumiin kotiin, uhrin isoisä, rauhantuomari, oli kysynyt myös syytä naisen kuolemaan syytetyltä. Hän oli vain toistanut sen, että nainen oli pettänyt hänet, joten hän ansaitsi kuolla siitä hyvästä. Kun poliisit olivat vieneet syytettyä selliinsä antautumisen jälkeen, syytetty oli vain tuumannut, että hän oli nyt paljon onnellisempi, kun hän oli tehnyt teon ja arveli Elizabethinkin olleen myös iloinen. Uhrin isoisää pyydettiin todistamaan tohtori Newton Mautin todistuksen jälkeen, mikä taas oli erittäin tarkka kuvaus uhriin tehdyistä vammoista. Isoisä vain mainitsi todistuksessaan sen, että uhri oli kertonut hänelle, että syytetty oli aikonut tappaa hänet jo kaksi kuukautta aikaisemmin. Toisekseen isoisä oli saanut syytetyltä uhrin ja hänen itsensä välistä kirjeenvaihtoa ja todennut isoisälle, että tee mitä haluat niille, mutta Townley oli toivonut, ettei niitä nähtäisi oikeudessa. Tämän myötä isoisä oli polttanut kirjeet muutama päivä neidin kuoleman jälkeen.²¹⁷

George Townleyn puolustusasianajaja herra Macaulay puhui vangitun puolesta, todeten oikeudelle, että hän toivoisi pystyvänsä vakuuttamaan valamiehistöä siitä, että Townley ilman epäilystä kärsi henkisistä ongelmista siihen pisteeseen saakka, jossa häneen ei voitu soveltaa lakia, vaikka hän epäilyksettä oli tehnyt kauhean teon. Puolustusasianajaja korosti sitä, että vangittu oli lapsuudesta asti käyttäytynyt hieman oudosti sekä selvästi ollut

---

²¹⁷"Winter Assizes." The Times 12 Dec. 1863.

vaikeuksissa soveltua yhteiskunnallisesti kunnan elämään. Tähän väliin tuomari Baron Martin kuitenkin puhui oikeudelle,

*"I will now read to you what I have written down, and what I propose to leave to the jury. I shall tell them that if they believe that, although there might have been disease of the mind to some extent, yet if the prisoner knew that the act he was committing would probably cause death and that the doing it would subject him to legal punishment, there was criminal responsibility."*²¹⁸

Tuomari näin ollen, samaan tapaan kuin syyttäjä avauspuheenvuorossaan, halusi korostaa oikeudelle ja valamiehistölle, että jos oli todisteita edes jonkin verran siitä, että syytetty oli tietoinen toiminnastaan, hän oli sen myötä vastuullinen kärsimään hänelle kuuluvan rangaistuksen, kuten laissa oli määritelty.

Tuomarin huomautuksen jälkeen vuorossa olivat puolustuksen todistajien lausunnot, joiden päätarkoituksena oli todistaa vangitun kärsineen henkisistä ongelmista sekä kuvailla vangitun mielentilaa ja käytöstä lapsuudesta aina murhaan asti. Todistajat myös pyrkivät todistamaan tätä asiaa korostamalla sitä, että vangitun perheessä oli ollut useita henkilöitä, jotka olivat kärsineet mielensairauksista. Eli toisin sanoen puolustuksen todistajat vetosivat perinnöllisiin tekijöihin, jotka voisivat osoittaa sen, että vangittu mahdollisesti kärsi henkisistä ongelmista ja näin ollen ei voinut olla vastuullinen toiminnastaan rikoksensa tekohetkellä. Toisaalta todistajien mainitsemat sukulaiset eivät kuitenkaan olleet sinällään läheisiä verisukulaisia, vaan isotäti sekä enon lapsia oli passitettu hullujen huoneelle.²¹⁹

Mary Townley, vangitun äiti, kutsuttiin todistajanaitioon, jossa hän toi ilmi poikansa olleen hyvin hermostunut muutamaa viikkoa ennen murhaa, johtuen uhrin ja poikansa käymästä kirjeenvaihdosta. Äiti oli nähnyt yhden uhrin kirjoittaman kirjeen, jossa neiti Goodwin oli ilmaissut, ettei hän haluaisi naida pappia, jos olisi mahdollista perua kihlaus ja kehui kirjeen olleen täynnä ihastusta poikaa kohtaan. Tämä toteamus oli tehnyt pojasta iloisen, mutta pari päivää myöhemmin uhri oli lähettänyt kirjeen, joka oli aiheuttanut ahdistuneisuutta pojassa sekä saanut hänet pois tolaltaan. Tämän vuoksi äiti oli antanut pojalle hieman morfiinia rauhoittaakseen hänen masentunutta tilaansa. Samankaltaisia

---

²¹⁸ "Winter Assizes." The Times 12 Dec. 1863.

²¹⁹ "Winter Assizes." The Times 12 Dec. 1863.

huomautuksia kuultiin niin Washington Arrowsmithin kuin William Gloverin suusta; he molemmat olivat olleet George Townleyn tuttavina muutaman vuoden ajan. He kuvailivat kuinka Townleyn käytös ja koko mielentila oli muuttunut huomattavasti neiti Goodwinin kirjeiden myötä huonompaan ja masentuneempaan suuntaan. Herra Glover ilmaisi omassa todistuksessaan, että Townley oli välillä ollut hyvinkin impulsiivinen ja innokas, mutta välillä joutunut masennuksen kouriin, ajautuen omaan maailmaansa.²²⁰

Toisaalta on huomioitava se, että uhrin kirjeet poltettiin, joten niistä oli vain syytetyn äidin sana, eikä pystytty kovin varmasti päättämään uhrin haluja tai toiveita liittyen juuri naimisiinmenoon papin kanssa tai hänen suhdettaan Townleyhin. Ainakin näiden kolmen puolustuksen todistajan tavoitteena oli kuitenkin pyrkiä todistamaan Townleyn olleen häiriintyneessä mielentilassa ennen murhaa sekä murhan hetkellä. Näiden lausuntojen toivottiin osoittavan valamiehistölle, että Townleytä ei voitaisi pitää vastuullisena tekemästään rikoksesta, johtuen juuri hänen kärsimistään henkisistä ongelmista.

Oikeudenkäynnin loppupuolella todistajiksi kutsuttiin pappi John Leighton Figgins sekä tohtori Forbes Winslow, jotka olivat jutelleet vangitun kanssa vankilassa muutamaan otteeseen. Papin lausunnossa päällimmäisenä huomiona nousivat esiin vangitun mielentila ja käsitys oikeasta ja väärästä. Hänen mielestään George Townleylla oli puutteita loogisessa ajattelussa, eikä hän tiennyt oikean ja väärän eroa. Tämän vuoksi pappi totesi, että jos tämä seikka oli osoitus mielenhäiriöstä, Townley kärsi siitä tälläkin hetkellä. Tohtori Winslow oli puhunut vangitun kanssa keskittyen etenkin rikosaiheisiin yleisellä tasolla. Vangittu oli hänen mukaansa osoittanut normaalia käytöstä, mutta tohtori nosti esiin useita seikkoja siitä, mitä vangittu oli sanonut hänelle liittyen tehtyyn rikokseen. George Townley oli kertonut tohtorille kieltäneensä tapauksen olleen rikos tai tehneensä rikosta tappaessaan neiti Goodwinin, eikä hän tuntenut minkäänlaista katumusta tai tuskaa tekonsa vuoksi. Townley oli todennut vain, että hänellä oli oikeus tehdä se mitä hän teki, koska hän näki neiti Goodwinin omana vaimonaan sekä omaisuutenaan, joka oli pettänyt hänet. Townley oli kertonut, että hänellä oli oikeus kohdella vaimonsa elämää kuten muutakin omaisuuttaan, niin kuin rahaa, joka oli hänen taskussaan. Tohtori Winslow oli tyrmistynyt Townleyn puheista, ja sen vuoksi hän oli pyrkinyt todistamaan hänelle kuinka hirveä ja kammottava hänen ajattelumallinsa oli. Hän oli muutamien esimerkkien avulla, kuten maalauksen varastamisella, havainnoinut Townleyn

---

²²⁰ "Winter Assizes." The Times 12 Dec. 1863.

ajattelua ja sitä, miten hän toimisi tällaisessa tapauksessa. Tohtori oli silloin vain saanut samankaltaisen vastauksen kuin edellä, eli että Townley olisi tappanut varkaan, joka oli kajonnut hänen omaisuuteensa. Tohtori oli todennut vangitulle, ettei ole oikein ottaa oikeutta omiin käsiinsä, mutta tähän Townley oli vain maininnut, että hän oli täysin vapaa toimimaan miten hän halusi riippumatta muista ihmisistä. Tohtori Winslow oli vangitun kanssa käymänsä keskustelun jälkeen tullut siihen lopputulokseen, että näiden todistuksien valossa Townley kärsi jossain määrin henkisistä ongelmista, mutta se ei olisi vaikuttanut hänen ymmärrykseensä siitä, mitä hän oli tehnyt.

*"I should class his case as one of general derangement. He does not appear to have a sane opinion on a moral point. I should think that from his saying he should be hanged he knew he had done wrong. His moral sense was more vitiated than I ever saw that in any other human being."*²²¹

Heti melkein oikeudenkäynnin jälkeen, joulukuun 14. päivänä 1863, *The Timesin* toimittaja omassa pääkirjoituksessaan vertasi Townleyn tapausta Shakespearen Othelloon, mutta tämä tapaus oli kuitenkin oikeasta elämästä, eikä Shakespearen näytelmistä peräisin. Toimittaja kävi kirjoituksessaan läpi Townleyn puolustusta siitä, että vangittu kärsi mielenhäiriöistä, joka lepäsi ainoastaan tohtori Winslow'n todistuksen varassa. Toimittaja nosti esiin kovin kummallisen seikan siitä, että yhtäkkiä Townleyn outo käytös olisi pahentunut henkiseen häiriötilaan, joka olisi vaikuttanut hänen ymmärrykseensä, vain koska uhrin ihastuminen häneen oli päättynyt.

*"Human laws cannot be made subtle or flexible enough to exclude an act like this from definition of murder; and such a line, if it is to be drawn at all must be drawn by a higher wisdom than ours."*²²²

The Timesissa julkaistiin 18. joulukuuta 1863 uutinen, jossa kerrottiin, että George Townley oli saanut kuolemantuomion neiti Goodwinin murhasta. Kuulemma hänen käytöksensä ei ollut muuttunut ollenkaan tuomion lukemisen jälkeen, vaan hän oli puolustanut oikeuttaan viedä uhrinsa henki eikä ollut näyttänyt minkäänlaista katumusta. Uutisessa kuitenkin kerrottiin, että Townleyn ystävät pyrkivät aktiivisesti samaan

---

²²¹ "Winter Assizes." *The Times* 12 Dec. 1863.

²²² "If we can imagine OTHELLO tried before an Eng-." *The Times* 14 Dec. 1863.

vetoomuksia tapaukseen liittyen eri puolilta Manchesteria, joissa toivottiin Townleylle armahdusta hulluuden perusteella. Uutisen mukaan vetoomuksessa oli osallisina useita lääketieteen asiantuntijoita sekä myös tavallisia kansalaisia. Toimittaja kuitenkin kummaksui tuomion täytäntöönpanon päivämäärää, joka oli poikkeuksellisen kaukana tuomion asettamisesta verrattuna muihin samanlaisiin tapauksiin; Townleyn hirttäminen oli asetettu vasta vuoden 1864 tammikuun ensimmäiseen päivään.²²³

23. ja 25. joulukuuta 1863 *The Times*issa julkaistiin kolme artikkelia, joista kaksi oli lääkärien mielipidekirjoituksia ja kolmas toimittajan vastine lääkärien mielipidekirjoitukseen. Tohtori Winslow, joka oli ollut yhtenä päätodistajana Townleyn oikeudenkäynnissä, halusi omalla mielipidekirjoituksellaan selventää ja oikaista omaa todistustaan ja sen tuottamaa väärinymmärrystä Townleyn mahdollisesta mielenhäiriöstä. Hänen mielestään viime aikoina julkisuudessa olisi väitetty, että hän olisi perustanut näkemyksensä Townleyn mielentilasta ainoastaan arvailujen ja Townleyn omien näkemysten varaan, eikä tieteellisiin faktoihin. Winslow toisti mitä oli sanonut oikeudessa ja kertaalleen vielä totesi, että Townleyn moraaliset näkemykset olivat erittäin häiriintyneet, mutta hänen mielestään tämä seikka ei yksin pystynyt todistamaan Townleyn kärsineen hulluudesta. Näin ollen Townley ei olisi oikeudellisesti syyntakeeton, koska Winslow'n mielestä olisi erittäin vaarallista ja epätieteellistä perustaa hulluuden olemassaolo pelkästään vangitun näkemyksiin.²²⁴

Tohtori Blackin mielipidekirjoitus oli hyvin laaja ja sen perimmäisenä tavoitteena oli pyrkiä osoittamaan, että Townley kärsi murhan tekohetkellä hetkellisestä hulluudesta, jonka vuoksi hänen kuolemantuomiotaan tulisi arvioida uudestaan ja mahdollisesti korvata se vankeudella. Tohtori Black kuitenkin totesi, että valamiehistö päätyi oikeaan tuomioon, joka oli nähtävissä heidän kuulemiensa todistuksien kautta. Samalla hän myös korosti, että lääketieteellisestä näkökulmasta katsottuna valamiehistön tuomio ei ollut kovinkaan tyydyttävä. Tätä Tohtori Black perusteli sillä, että lääkärit, jotka olivat kiinnostuneita tutkimaan hulluuden eri ilmenemismuotoja olivat tietoisia siitä, kuinka näitä mielensairauksia on vaikea diagnosoida kunnolla. Tästä tietämättömien henkilöiden olisi vaikea muodostaa kunnan johtopäätöksiä asianlaidasta, jos he eivät olleet saaneet riittävästi tietoa Townleyn mielentilasta. Tohtori Black suoranaisesti syytti syyttäjää sekä tuomaria siitä, etteivät he olleet huomioineet Townleyn suvussa esiintynyttä hulluuden periytyvyyttä, joka oli hyvin

---

²²³ "The Condemned Murderer Townley.-After." *The Times* 18 Dec. 1863.

²²⁴ FORBES WINSLOW. "Alleged Insanity Of George Townley." *The Times* 23 Dec. 1863.

korostunut Townleyn äidinpuolisessa suvussa, vaan olivat johtaneet valamiehistöä harhaan toteamalla, että väitetyt sukulaiset eivät olleet lähisukulaisia. Tämä oli tohtorin mielestä hyvin epäjohdonmukainen toteamus syyttäjän puolelta, koska lääketieteessä hulluuden periytyvyys perheessä oli tunnustettu fakta. Vaikka mielenhäiriöistä kärsineet eivät olisikaan lähisukulaisia, kuitenkin Townleyn tapauksessa alttius hulluuteen oli erittäin vahva, ilman minkäänlaista epäilyä.²²⁵

Kuten aiemmin mainitsin, lain määrittely hulluudesta oli erittäin tiukka sanainen siitä, missä muodossa rikosvastuullisuus ei toteutunut. Juuri tätä myös tohtori Black sivusi omassa mielipidekirjoituksessaan kertoessaan siitä, kuinka lääketiede oli kehittynyt, etenkin uusien hulluuden ilmenemismuotojen havaitsemisen kautta, mutta samaan aikaan lainsäädäntö ei ollut pysynyt mukana tässä asiassa. Lakia tuli tohtorin mielestä muuttaa koskemaan laajemmin eri hulluuden muotoja eikä pelkästään tukeutumaan absoluuttisen tiukkaan määritelmään hulluudesta, jossa ihminen oli hullu, jos hänellä oli hallusinaatioita sekä hän oli täysin vailla ymmärrystä toiminnastaan. Tohtorin mukaan lainsäädännön puutteellisessa muodossa Townleyn hirttotuomio oli oikein, mutta lääketieteelliset psykologit eivät kuitenkaan hyväksyneet tätä lainsäädännön määritelmää hulluudesta. Tästä esimerkkinä tohtori Black toi esiin yhden hulluuden ilmenemismuodon, josta Townley mahdollisesti voisi kärsiä. Hän perusti väitteensä tohtori Pritchardin tutkimuksiin impulssihulluudesta, jossa sairastaneen ihmisen tahto joutuu satunnaisesti vastustamattoman, häiriintyneen impulssin vaikutuksen alaiseksi, mikä ajaa ihmisen tekemään käsittämättömiä asioita, kuten tuhoamaan ihmishengen ilman kunnollista motiivia.²²⁶

*"Is it not then strange that this form of insanity, which is so well known both to continental and to English medical psychologists, is as yet unrecognized by our laws. -- it will be easy to show that the great probability is that at the moment he inflicted the fatal wound he was suffering from insane impulse."*²²⁷

Tämän jälkeen tohtori Black paneutui kuvailemaan hyvinkin tarkasti Townleyn mielentilaa ennen murhaa, joka oli hyvin todennäköisesti laukaissut edellä mainitun kaltaisen impulssin ja maanisen tilan, joka oli vaikuttanut hänen haluunsa tappaa neiti Goodwin.

---

²²⁵ C. BLACK. "The Wigwell-Grange Murder." The Times 25 Dec. 1863.

²²⁶ C. BLACK. "The Wigwell-Grange Murder." The Times 25 Dec. 1863.

²²⁷ C. BLACK. "The Wigwell-Grange Murder." The Times 25 Dec. 1863.

Tohtori viittasi tohtori Winslow'n todistukseen, joka hänen mielestään oli varmistanut, että Townley olisi kärsinyt moraalista hulluudesta. Mieliopidekirjoituksensa lopuksi tohtori Black peräänkuulutti hallitukselta toimia tutkia uudestaan kaikki Townleyn tapauksen faktat ja toivoi, että perustettaisiin komissio, joka koostuisi lääkäreistä, selvittämään oliko Townley hullu sekä tarkistamaan hänen tuomionsa oikeellisuuden.²²⁸

Tästä tullaankin siihen, että tohtori Blackin kirjoituksessaan mainitsema vetoamus hyväksyttiin. Vuoden 1863 joulukuun lopulla tehtiin päätös, jolla perustettiin hulluuskomissio selvittämään Townleyn mielentilaa ja hänen kuolemantuomiotaan lykättiin tutkimuksien ajaksi. Tämän komission kokoonpanossa olivat tohtori Cooperin lisäksi kaksi muutakin arvostettua lääkäriä, joiden tehtävänä oli kahden päivän tutkimuksien ja haastattelujen perusteella arvioida George Townleyn mielentilaa ja valmistella raportti, joka myöhemmin annettaisiin sisäministeri George Greyille. Komission raportin ja aiemman vetoamuksen perusteella, jonka kolme rauhantuomaria sekä kaksi lääkäriä olivat tehneet Townleyn tapauksen uudelleen käsittelemiseksi, Townley haluttiin siirtää pikimmiten mielisairaalaan.²²⁹

Toimittajan kirjoittama vastine saman päivän sanomalehdessä oli erittäin kovasanainen ja siinä toimittaja kritisoi todella tiukkaan sävyyn tohtori Blackin mieliopidekirjoitusta sekä hänen kirjoittamiaan perusteluja sille, että Townley tulisi sijoittaa mielisairaalaan kuolemantuomion sijaan. Toimittajan mielestä Townleyn tapaus oli vain yksi esimerkki tavanomaisimmista sekä vanhimmista rikoksista, joita tapahtuu aika ajoin jokaisessa maassa, eli rakastettuja ja lähimmäisiä tapetaan ainoastaan mustasukkaisuuden vuoksi. Tämän myötä hän mainitsi, että tämä murhatapaus ei eronnut muista samankaltaisista rikoksista, joista syytetyt olivat joutuneet hirttopuuhun tai kuljetetuiksi Englannin rajojen ulkopuolelle. Toimittaja totesi, että neiti Goodwinin murha tehtiin mustasukkaisuuden puuskassa, mikä jossain määrin saattoi vaikuttaa lieventävästi kiihkon alaisuudessa tehtyihin rikoksiin, mutta hän ei ole koskaan kuullutkaan, että tämä voisi tehdä miehestä oikeudellisesti syyntakeettoman.

---

²²⁸ C. BLACK. "The Wigwell-Grange Murder." The Times 25 Dec. 1863.

²²⁹ "The Commission Of Inquiry Upon Townley.-." The Times 30 Dec. 1863; "We have authority to state that while the Judge." The Times 31 Dec. 1863.

”-- we are only concerned with the medical theories which would give to homicides like him immunity from punishment on the ground of insanity. -- But is it to be seriously urged as a principle in the administration of public justice that a jury is to acquit or a Home Secretary to pardon every person whose grandmother’s sister was a lunatic?”²³⁰

Tällä havainnolla toimittaja halusi tuoda esiin sen seikan, että Townleyn armahdukselle ei ollut perusteita oikeudessa mainittujen todisteiden valossa, vaikka tohtori Black pyrkin kirjoituksellaan muuttamaan käsitystä Townleyn mielentilasta sekä tohtorin käyttämästä lääketieteellisestä teoriasta eli perinnöllisestä hulluudesta. Toisaalta toimittaja ei tyrmännyt sitä mahdollisuutta, että Townleylla olisi ollut mahdollisesti taipumusta hulluuteen sukualtiutensa vuoksi, mutta hän kuitenkin peräsi, ettei mikään Townleyn käytöksessä olisi antanut viitteitä siitä, että hän olisi hullu tai toiminut maanisten impulssiensa toimesta. Hänen mielestään olisi ollut erittäin omituista pyytää valamiehistöltä armahdusta hulluuden perusteella ainoastaan kaukaisten sukulaisten hulluuden vuoksi.²³¹

Toimittaja kirjoitti myös Englannin lain rikosvastuullisuudesta ja siitä, millä tavoin laissa oikeastaan kerrottiin kyseisestä asiasta. Hän nosti esiin myös tohtori Blackin mainitseman lääketieteellisen oikeustieteen, jonka mielestä nykyinen laki oli epäreilu eikä se ottanut huomioon tieteen ja mielentutkimuksen kehitystä. Laissa oli sanottu erittäin selväsanaisesti, että jos ihminen tiesi mitä oli tekemässä, oli hän sitä kautta tekemisistään rikosvastuussa, joten tällöin häntä ei tullut armahtaa hulluuden perusteella vaan hänen oli saatava rikoksestaan ansaitsemansa rangaistus. Toimittaja jopa totesi, että oli hyvin vaarallista lähteä höllentämään sellaisen lain ankaruutta, joka oli tehty yhteiskunnan suojaksi, vain joidenkin psykologien ja lääkäreiden hienouksien takia.

”What would be the result of concession to these medical theories is pretty clear from recent trials. -- It is only against the trenchant theories of the defense that we should argue, and we trust that the time will not soon come, when a man on his trial for murder may count on an acquittal if he assures the

---

²³⁰ "In another part of our columns will be found a." The Times 25 Dec. 1863.

²³¹ "In another part of our columns will be found a." The Times 25 Dec. 1863.

jury that he very much wanted to kill his victim, and once had a great-aunt who was exceedingly eccentric.”²³²

Toimittajan kommentista on hyvä havaita se, että ainakin jossain määrin oli pelkoa siitä, että mahdollisesti lääketieteellistä kehitystä käytettäisiin väärin eikä kunnioitettaisi laissa tarkoin kerrottua hulluuden ja rikosvastuullisuuden määritelmää, jolloin rikollisia päästettäisiin vapaiksi ilman heille kuuluvaa rangaistusta. Myöhemmin Townleyn tapauksen käsittelyssä toimittajat ja jopa parlamentin jäsenetkin ilmaisivat huolensa siitä, etteivät kaikki ihmiset olleet tasavertaisia lain edessä yhteiskunnallisesta asemastaan, varallisuudestaan tai ystäväpiiristään johtuen, eikä oikeus näin ollen toteutunut kunnolla sen tarkoittamalla tavalla.

Toinen asia, joka nousi esiin sanomalehdissä useaan otteeseen, varsinkin tultaessa vuoden 1864 puolelle, oli se, kenellä oli oikeus ja pätevyys julistaa henkilö mielenvikaiseksi ja kuinka syytetyn yhteiskunnallinen asema vaikutti oikeuden toteutumiseen ja rangaistuksen julistamiseen.

Tämä näkyi varsin hyvin vuoden 1864 tammikuun 4. päivänä julkaistussa *The Timesin* pääkirjoituksessa sekä samana päivänä julkaistussa lukijan toimitukselle lähettämässä kirjeessä. Toimittaja nosti esiin huolensa siitä, että tapauksen olosuhteista oli alettu jälleen keskustella, jolloin katse kiinnitettiin etsimään kaikenlaisia epäilyksiä sekä hankaluuksia sen käsittelyssä. Toimittaja myönsi kuitenkin, että hulluus oli osoittautunut monimutkaisemmaksi käsitteeksi verrattuna siihen aikaan jolloin vuoden 1800 Criminal Lunacy Act -laki tuli voimaan sekä vuoden 1843 McNaghtenin tekemän pääministeri Peelin salamurhayrityksen jälkeen lakiin tehtyihin muutoksiin²³³, ja näiden vuoksi laki oli määritelty hulluuden eri tavalla kuin lääketiede. Hänen mielestään tämä ei kuitenkaan ollut kaikkein suurin ongelma, vaan

”-- that whereas many reasons can now be shown why a man, after conviction according to the old doctrine, should not be hanged, the opportunity of showing these reasons may be the privilege of the rich, and may be withheld from the poor. -- It was questioned whether a man in less favorable circumstances would

---

²³² "In another part of our columns will be found a." *The Times* 25 Dec. 1863.

²³³ Saunders 1988, 73.

have got the same benefit. -- that any incidents of personal or social position could ever be urged in commutation of punishment."²³⁴

Toimittajan mielestä Townley hyötyi sosiaalisesta asemastaan huomattavasti; tämän myötä hänen tapauksensa uudelleenkäsittely onnistui sekä hänen lähipiirinsä oli kykenevä saamaan tämän tapauksen paremmin julkisuuteen. Hän tähdensi tätä asiaa kysymällä mikä olisi sellaisen vähempivaraisen tuomitun kohtalo, joka olisi tehnyt samanlaisen rikoksen kuin Townley, mutta jolla ei olisi yhtä laajaa ja fiksua ystäväpiiriä sekä rahaa pyytää selontekoja asiantuntijoilta ja maksaa niistä. Köyhemmällä tuomitulla ei olisi myöskään varaa saada kunnan puolustusta, eikä hänellä olisi mahdollisesti saatavilla tietoa sukulaisista, jotka olisivat kärsineet mielenvikaisuudesta. Toimittaja kyseenalaisti tällaisen käytännön tasapuolisuuden kaikille ihmisille, niin rikkaille kuin myös köyhille tuomituille. Hänen mielestään ihmisten sosiaalinen ja yhteiskunnallinen asema oli määrittämässä sitä, joutuiko tuomittu kärsimään ankaran rangaistuksen, joskus jopa aiheettomasti, koska kukaan ei ollut kiinnittänyt huomiota tuomitun mahdolliseen mielenvikaisuuteen. Vaikka köyhemmällä tuomitulla olisi ollut mahdollista saada tuomio korvatuksi kunnan tutkimuksella, kuten Townleyn tapauksessa toimittiin, jos hänellä olisi ollut rahaa, vaikutusvaltaisia ystäviä ja kunnan puolustus.²³⁵

Kirjeenvaihtajan kirje toimitukselle, nimimerkiltä S.G.O., käsitteli oikeuden tasavertaisuutta, kuten toimittaja omassa artikkelissaan, mutta toisaalta lukija toi esiin ajatuksen, että olemassa olevan lain oli mahdotonta tyydyttää oikeutta ja psykologisia tieteenteorioita tasapuolisesti. Hän korosti myös lääketieteellisten asiantuntijoiden lausuntoja ja niiden tärkeää asemaa siinä, millä tavoin hulluutta määriteltiin niin tutkimuksissa kuin oikeudenkäynneissäkin. Lukija kuitenkin totesi, että asiantuntijoidenkin mielestä hulluuden johdonmukainen määrittely oli erittäin hankalaa, vaikkakin tiede ja mielen tutkiminen olivat kehittyneet paljon. Hän korosti, että kaikkia mielen arvoituksia ei ollut vielä selvitetty. Lukija kehuu lääkäreitä, jotka olivat omistautuneet tutkimaan mielisairauksia. Heidän lausunnoillaan oikeudessa tulisi olla suurempi painoarvo, joita kaikkien tulisi arvostaa enemmän, koska lääkäreillä oli asiantuntemusta kyseisestä asiasta.²³⁶

---

²³⁴ "The late Assizes have brought again into promi-." The Times 4 Jan. 1864.

²³⁵ "The late Assizes have brought again into promi-." The Times 4 Jan. 1864.

²³⁶ S. G. O. "Murder And Madness." The Times 4 Jan. 1864.

Niin toimittajat kuin lukijatkin olivat sitä mieltä, että mielenvikaisuuden ja hulluuden määrittely oli erittäin vaikeaa, jolloin se mahdollisesti vaikeutti syytettyjen mielentilan selvittämistä ja sitä, kuinka hulluus mahdollisesti pystyttäisiin määrittelemään oikeudenkäynnissä kunnolla. Mutta samaan aikaan sekä toimittajat että lukijat myös pelkäsivät, että hulluuden tutkiminen ja sitä kautta tuomion muuttaminen lievemmäksi ei ollut kaikkien ihmisten saatavilla. Rikkaimmat ihmiset hyötyisivät tästä mahdollisuudesta enemmän runsaampien resurssiensa takia, vaikka käytännössä ihmisten tulisi olla tasavertaisia lain ja oikeuden edessä, saaden ansaitsemaansa oikeutta riippumatta yhteiskunnallisesta asemastaan tai varallisuudestaan.

Townleyn tapauksen käsittely jatkui kiivaana, etenkin sanomalehtien palstoilla, mutta parlamentissakin keskusteltiin tästä asiasta. Pelkästään kahden kuukauden aikana, tammikuussa ja helmikuussa 1864, *The Times*issa oli jopa kahdeksan artikkelia, niin toimittajien pääkirjoituksia kuin lukijoiden kirjeitäkin, jotka koskivat Townleyn tapausta. Niissä käsiteltiin samoja teemoja kuin aikaisemmin, mutta tarkemmin ja tiukempaan sävyyn kommentoitiin koko Townleyn omituista tapausta, joka oli erittäin ainutlaatuinen niin kestoltaan kuin tapahtumiltaan. Esiin nousivat Townleyn mielentilaa koskevat raportit, jotka olivat hyvinkin ristiriitaisia keskenään. Tämän myötä valokeilaan kohosivat juuri raporttien laatijoiden pätevyys ja se, millaisessa kokoonpanossa niitä valmistettiin sekä miten niihin pitäisi suhtautua ja mikä rooli sisäministerillä oli tässä kaikessa.

Tammikuun 15. päivänä toimittajan pääkirjoituksessa kerrattiin George Townleyn tapauksen pääpiirteitä sekä huomio kohdistettiin juuri asiantuntijoiden tekemiin raporteihin hänen mielentilastaan. Toimittaja korosti kirjoituksessaan, että kyse oli merkittävästä asiasta, jota oli vaikea olla sivuuttamatta, eikä sitä voinut liian tarkkaavaisesti käsitellä. Komission raportin ja sisäministerin siitä tekemien havaintojen perusteella Townleyn tapauksen uudelleen käsittelylle ja lisätutkimuksille ei ollut kunnan perusteita. Raportissa todettiin, että syytetty Townley oli ollut järjissään sekä teon hetkellä että oikeudenkäynnissä eikä näin ollen voinut vedota hulluuteen ja tuomari oli tuominnut hänet lakien mukaan oikeudenmukaisesti. Toimittaja mainitsi kuitenkin Townleyn ystävien tekemät yhteensä kolme raporttia, joissa väitettiin Townleyn kärsineen hulluudesta tekonsa aikana. Ne julkaistiin samoihin aikoihin kuin komission oma raportti, joulukuun 27.–29. 1863 välisenä aikana. Raporttien tekemiseen oli osallistunut kaksi rauhantuomaria ja kaksi lääketieteenharjoittajaa, jotka olivat Townleyn ystäviä ja neuvonantajia. Toimittaja kritisoi kovin sanoin tällaista toimintaa ja jopa kutsui

tutkimuksia mielivaltaisiksi eikä näin ollen ollut vakuuttunut tämän raportin paikkansa-pitävyydestä, koska hänen mielestään asiantuntijat olivat liian läheisissä tekemisissä Townleyn kanssa. He olivat jo ennen tutkimuksiaan vakuuttuneita Townleyn hulluudesta ja osoittivat sen omilla mielipiteillään. Toimittaja totesi, että kolme neljästä viranomaisesta oli kyseenalaisesti ennakoanut ja tuonut esiin tapaukseen liittyviä omia johtopäätöksiään ennen virallisia tutkimuksia. Toimittaja myös ihmetteli tapauksen omituisia ja ristiriitaisiakin käänteitä. Hän ei ymmärtänyt miten syytetty, joka tuomittiin oikealla tavalla eikä tuomionsa julkistamishetkellä osoittautunut hulluksi. Myöskään komission tekemä raportti antanut mitään viitteitä tällaisesta mielenviasta. Vankilanjohtajakaan ei ollut havainnut mitään omituisia Townleystä vankilassa olon aikana, mutta yhtäkkiä hänen tuomiotaan lykättiin pelkästään yksittäisten mielipiteiden vuoksi.

*"It is a very serious case; none the less so because all the steps, strange as the result may be, have been taken according to law. It is very proper that the sanity or insanity of a convict under sentence of death should be ascertained, but for ascertaining it an agency should be provided beyond any suspicion of prepossession or prejudice."*²³⁷

Seuraavien noin kahden viikon aikana *The Times*issa julkaistiin kaksi uutta pääkirjoitusta Townleyn tapauksesta. Ensimmäisessä pohdiskeltiin, oliko Townleyn saama lykkäys lopullinen vai oliko hänen mielentilansa sekä soveltuneisuutensa kuolemantuomioon yhä tutkimuksen kohteena. Kirjoittaja oli sitä mieltä, että Townleyn pääseminen palkähästä ja pakeneminen hirttopuusta oli ainoastaan hänen puolustusasianajajansa taitojen ja älykkyyden ansiota. Toimittaja mainitsi jälleen tasavertaisuuden lain edessä, joka oli hänen mielestään horjunut ja tullut esiin etenkin Townleyn tapauksen myötä. Rikkaat olivat hyödyntäneet omia resurssejaan, jotka olivat avoimia vain heille, mutta ei köyhille, koska rikkaille oli paremmat mahdollisuudet ajaa omaa asiaansa ja saada enemmän julkisuutta ja lopulta halutun lopputuloksen. Toisaalta toimittaja myös toi esiin jälleen komission ja Townleyn ystävien tekemien raporttien ristiriitaisuuden. Hän piti komission raporttia uskottavana, kun taas toimittajan mielestä Townleyn ystävien tekemät raportit oli tehty ainoastaan ajamaan asiaa hänen hyväkseen.²³⁸

---

²³⁷ "We are in a position to place before the public." *The Times* 15 Jan. 1864.

²³⁸ "The magistrates of Derbyshire have replied in a." *The Times* 20 Jan. 1864.

Toisessa pääkirjoituksessa kuitenkin toimittaja osoitti ymmärrystä Townleyn käyttämää strategiaa kohtaan, koska hänen ystävänsä vain tekivät sen minkä he näkivät oikeaksi ja velvollisuudekseen puolustaakseen ystävänsä hirttotuomiolta. Toimittaja kuitenkin kyseenalaisti sitä, miten ja kenen toimesta raportit tehtiin, vaikkakin ne tehtiin lain mukaan oikealla tavalla, ilman korruptiota.

”Unfortunately, it has been proved also that the interests of the public have no corresponding security at command, and that good friends and abundant means may give a convicted criminal unexpected advantages over an ordinary offender.”²³⁹

Toimittaja peräänkuulutti ensimmäisessä pääkirjoituksessaan sitä, että tuomarien, parlamentin avustamina, tulisi estää oikeuden väärinkäyttöä tulevaisuudessa, jotta tällaista tapausta ei syntyisi uudelleen. Hän myös korosti sitä, että Townleyn mielentilaa pitäisi käsitellä olemassa olevan lain mukaan.²⁴⁰

Tultaessa vuoden 1864 helmikuuhun, niin toimittajien kuin lukijoidenkin kirjoituksissa alettiin yhä enenevässä määrin vaatia olemassa olevan lain muuttamista, jotta Townleyn tapauksessa ilmi tullutta oikeuden väärinkäyttöä ei pystyisi enää tapahtumaan ja jotta kaikille taattaisiin tasavertaisuus lain edessä.

George Townleyn kuolemantuomio peruttiin lopullisesti, ja sisäministeri pyysi vangin siirtämistä mielisairaalaan lääkäreiden todistuksien perusteella vuoden 1864 tammikuussa²⁴¹. Tultaessa saman vuoden helmikuulle asiaan kuitenkin ilmestyi uusi käänne. *The Spectatorissa* oli uutinen, jossa kerrottiin, että Bethlehem –sairaalan lääkärit, jonne Townley oli siirretty tammikuussa, raportoivat, että Townley oli täysin järjissään ja että hänet oli heti pikimmiten toimitettava vankilaan. Tämän myötä sisäministeri lähetti Townleyn takaisin vankilaan ja korvasi hänen kuolemantuomionsa elinkautisella vankeusrangaistuksella. Toimittaja kuitenkin totesi uutisen loppupuolella, ettei tämä päätös tulisi miellyttämään Townleytä ja hän pelkäsi hiukan liioittelevaan sävyyn, että Townley vain palkkaisi uudet vetoituksen tekijät, jolloin prosessi alkaisi uudestaan ja hänet palautettaisiin takaisin

---

²³⁹ "The TOWNLEY case does certainly not improve." *The Times* 27 Jan. 1864.

²⁴⁰ "The magistrates of Derbyshire have replied in a." *The Times* 20 Jan. 1864.

²⁴¹ *The Spectator* 2.1.1864 Late last week Sir George Grey, at the suggestion of.

mielisairaalaan. Toimittaja peräänkuulutti, että tämän prosessin sallinut laki tulisi hetimiten kumota.²⁴²

Samaa aihetta käsitteli *The Times* paria päivää myöhemmin, jolloin toimittaja herätti vaatimuksen lain muutoksen tarpeellisuudesta. Hän kertoi, että hallitus oli samana iltana eli helmikuun 8. päivänä 1864 alkanut valmistella parannuskeinoa laissa piilevään poikkeukseen, joka epäsuorasti oli pelastanut George Townleyn hirttopuulta.

*”On the contrary, it is the worst defect of the existing law that it makes it possible for a murderer of sound mind to obtain a certificate of insanity from persons of the highest integrity, which an eminently conscientious Home Secretary does not dare to treat as a nullity even when he is statutorily authorized to set it aside.”*²⁴³

Toimittaja antoi puhtaat paperit sisäministeri Sir George Greyille, koska hän oli toiminut kuten pitikin, lain edellyttämällä tavalla. Samalla hän piti juuri tätä lain kohtaa perimmäisenä ongelmana, jota ei tulisi suvaita, mutta sen parantaminen ei hänen mielestään tulisi olemaan kovin selvää. Yhtenä vaihtoehtona olisi vaihtaa vastuulliset viranomaiset, jotka todensivat henkilön kärsivän hulluudesta, mutta samalla aiheutuisi lain väärinkäyttöä, jos murhaajille tarjottaisiin suoraa keinoa teeskennellä hullua tuomion ja sen toimeenpanemisen välissä.²⁴⁴

Insane Prisoners Act, jolla pyrittiin muuttamaan olemassa olevaa lakia paremmaksi muuttuneen tilanteen vuoksi, tuli parlamentin käsiteltäväksi vuoden 1864 helmikuun 15. päivänä. Liberaalipuolueen jäsen ja asianajaja Sir George Bowyer nosti esiin, kuinka oikeudellinen ja lääketieteellinen näkemys hulluudesta olivat hyvin erilaisia. Lääkäri tutkii sairauden olemassaoloa ja sen hoitoa, kun taas tuomarit ja lakimiehet kohdistavat huomionsa siihen, onko syytetyn mielentila sellainen, että hän olisi vastuussa teostaan. Bowyer kehui lääkäreiden panosta asiantuntijoina, mutta kritisoi heidän taipumustaan toimia tuomareina sekä syytettyjen puolestapuhujina, joiden ainoana tehtävänä oli vapauttaa syytetty mahdolliselta tuomiolta.²⁴⁵

---

²⁴² The Spectator 6.2.1864 Under the weight of honours which the Townley case has.

²⁴³ "No time has been lost by the Government in." The Times 8 Feb. 1864.

²⁴⁴ "No time has been lost by the Government in." The Times 8 Feb. 1864.

²⁴⁵ HC Deb 15 February 1864 vol 173 cc581-582.

Konservatiivipuolueen jäsen John Scourfield oli Bowyerin kanssa samaa mieltä siitä, että lääkärit ja asianajajat katsovat hulluutta eri näkökulmista käsin. Lääkärien tehtävänä oli hoitaa potilaiden hyvinvointia ja ratkaista se, miten heidät voidaan parantaa, kun taas asianajajan tehtävänä oli huomioida yhteisön etu ja varmistaa yhteiskunnallinen turvallisuus. Scourfield kritisoi lääkäreille annettua valtaa oikeussaleissa, kun oltiin arvioimassa rikollisen mielentilaa ja päättämässä hänen tuomiotaan.

”Years ago when the excesses of monomania had risen to a very great height, nothing but determination on the part of the Judges prevented the most serious consequences that threatened to ensue.”

- *Mr. John Scourfield 15.2.1864
House of Commons²⁴⁶*

Herra Scourfield mainitsi aiemmin ilmentyneen monomaniaan vetoamisten kasvun, jota aiemmassa alaluvussa käsittelin. Hän kehui, kuinka tuomareiden päättäväisyys oli ollut ainoa keino ehkäistä tällaisten vetoamisten lisääntymisen entisestään, mikä olisi Scourfieldin mielestä uhanut tuoda vakavia seurauksia yhteiskunnalle. Hän ei kuitenkaan selittänyt millaisia seurauksia olisi voinut tapahtua, mutta on selvää, että aiempi monomania ja nyt Townleyn tapaus toivat esiin ongelmia, jotka tulisi ratkaista yhteiskunnallisen turvallisuuden takaamiseksi.

Myös Sir Montague Edward Smith, joka oli toiminut asianajajana ja tuomarina, oli samaa mieltä kuin muutkin konservatiivisen puolueen jäsenet. Hän hämmästeli Townleyn tapausta ja sitä, kuinka se oli asettanut sisäministerin vaikeuksiin ja saanut lain toimeenpanon epäilyksenalaiseksi. Smithin mielestä oli omituista, että Townleyn oikeudenkäynnissä valamiehistö oli tehnyt laillisen päätöksen, mutta muutamaa päivää myöhemmin salainen komissio oli purkanut ja vaihtanut sen ilman minkäänlaista arvovaltaa, vaikkakin kaikki oli tehty lain määräämällä tavalla.²⁴⁷ Tähän yhtyi myös konservatiivipuolueen Sir Fitz-Roy Kelly, jonka mielestä vuoden 1840 laissa oli tehty lukuisia virheitä, koska siinä oli annettu mahdollisuus perustaa kahden tuomarin ja kahden lääkärin salainen komissio, joka saattoi

---

²⁴⁶ HC Deb 15 February 1864 vol 173 cc574.

²⁴⁷ HC Deb 15 February 1864 vol 173 cc577.

päättää oliko syytetty hullu vai ei tuomarin ja valamiehistön antaman tuomion kumoamiseksi.²⁴⁸

*The Times*issa julkaistiin seuraavana päivänä eli 16. helmikuuta 1864 lukijan kirje, jossa nimimerkki Hobart hyvin kuvaili parlamentissa mainittua salaisen komission olemassaoloa.

*”The whole affair is a more than usually scandalous illustration of the admitted and unpleasant truth that the fate of a person accused of murder ultimately depends, not upon the decision of a public, impartial, and regularly constituted legal court, but on that of a secret and irresponsible tribunal. -- There seems to be an impression on the public mind that the evil may easily be cured by some legislative change.”*²⁴⁹

Hobart oli erittäin huolestunut tämänlaisesta kehityksestä, koska murhasta syytettyjen kohtalo ja tuomiot olivat näiden salaisten ja ilman arvovaltaa olevien komissioiden käsissä, eivätkä puolueettoman oikeuden, tuomareiden ja valamiehistön päätökset merkinneet mitään. Oikeuden väärinkäyttö ja siitä aiheutunut tasavertaisuuden puuttuminen herättivät ihmisissä huolta siitä, että varakkaat rikolliset saisivat lain puolesta mahdollisuuden muuttaa ja lieventää tuomioitaan, kun taas köyhempi väestönosa joutuisi kohtaamaan oikeuden täysipainoisesti ilman mahdollisuutta anoa tuomionsa uudelleen käsittelyä, vaikka joissakin tapauksissa heillä olisi voinut olla siihen mahdollisuus, jos heillä olisi ollut kunnan resurssija tällaiseen käytäntöön.

Viimeinen tutkimus, joka tehtiin Townleyn mielentilasta Bethlehemin mielisairaalassa, jonne hänet oli siirretty edellisen vuoden lopulla. Mielisairaalan lääkärit tekivät omat tutkimuksensa tammi-helmikuun vaihteessa vuonna 1864, ja jossa todettiin Townleyn olevan täysin järjissään. Kuitenkin tämä tutkimus tuli liian myöhään, jotta hänen alkuperäinen tuomionsa olisi voitu toimeenpanna, joten hänet tuomittiin elinkautiseen vankeusrangaistukseen.²⁵⁰

---

²⁴⁸ HC Deb 15 February 1864 vol 173 cc585.

²⁴⁹ HOBART. "Insanity And Capital Punishment." *The Times* 16 Feb. 1864. HOBART. "Capital Punishment." *The Times* 15 Nov. 1864.

²⁵⁰ "A Visit To The Criminal Lunatic Asylum." *The Times* 13 Jan. 1865. *The Spectator* 6.2.1864 Under the weight of honours which the Townley case has.

Vankeusrangaistusta ei kestänyt kovin kauan, koska Townley teki itsemurhan helmikuun 12. päivänä vuonna 1865. Hänen itsemurhaansa johtaneiden syiden tutkimuksessa oli läsnä 24 valamiehistön jäsentä, ja tämän istunnon raportti julkaistiin noin viikkoa myöhemmin *The Timesissa*. Istunnossa pohdittiin Townleyn mielentilaa, joka johti hänet tekemään itsemurhan vankilassa. Oikeuslääkäri istunnon avauspuheenvuorossa ilmaisi valamiehistölle, että heidän tulisi hylätä kaikki Townleyta koskevat aiemmat puheet, jotka olivat olleet kaikkien tiedossa, ja keskittyä vain tilanteeseen, jossa hän oli vankilassa kärsimässä tuomiotaan. Istunnon lopuksi luettiin tuomio, jossa todettiin, että Townley oli tappanut itsensä ollessaan häiriintyneessä mielentilassa.²⁵¹

Isossa-Britanniassa viktoriaanisella aikakaudella kiinnostuttiin entistä enemmän ihmistieteistä, mikä vaikutti kaikkialle yhteiskuntaan; jopa rikoslainsäädäntö sai siitä osansa liberaalimpana suhtautumisena yhteiskunnassa olevaan rikollisuuteen ja rikoksetekijöihin sekä heidän saamiinsa rangaistuksiin. Toisaalta hulluuteen vetoaminen ja rikosvastuullisuus tulivat tänä aikana osaksi oikeudenkäyntien puolustusta osana lääketieteellistä kehitystä, ja lääketieteenasiantuntijoiden käyttö todistajina lisääntyi tämän myötä. Näin ollen joissain tapauksissa puolustusasianajajat alkoivat vedota hulluuteen, jota käytettiin syytettyjen yhtenä puolustuskeinona tavoiteltaessa mahdollisesti lievempiä rangaistuksia heidän tekemistään rikoksista. Tämä näkyi hyvin kolmessa aiemmin käsitellyssä murhatapauksessa, jotka toivat esiin, kuinka puolustus pyrki erilaisilla todistuksillaan vakuuttamaan valamiehistön ja tuomarin siitä, että syytetty ei ollut tiennyt mitä hän oli tekemässä rikosta tehdessään tai tuomaan esiin monien sukulaisten henkisiä ongelmia, jotka olivat mahdollisesti periytyneet syytetylle ja vaikuttanut hänen toimintaansa. Toimittajat pelkäsivät, että hulluuteen vetoaminen puolustuskeinona olisi lisääntynyt juuri puolustusasianajajien kyvykkyyden ansiosta, vaikkakin hulluus sinällään ei ollut lisääntynyt yhteiskunnassa merkittävästi. Sanomalehtien palstoilla pyrittiin selventämään eri rikostapauksien olosuhteita ja tapahtumia. Samalla pohdittiin syytettyjen mielentilaa ja todistajien luotettavuutta, etenkin lääkärien: pystyivätkö he todella todistamaan syytetyn kärsineen hulluudesta, joka olisi vaikuttanut hänen rikosvastuullisuuteensa ja sitä kautta hänen ansaitsemaansa rangaistukseen, josta valamiehistö todistajien lausuntojen valossa päättäisi.

---

²⁵¹ "The Suicide Of Townley The Murderer." *The Times* 17 Feb. 1865.

Vaikka hulluuteen vetoaminen oli näissä tapauksissa yhtenä osana oikeudenkäyntiä ja syytetyn puolustusta, mutta olemassa oleva rikoslaki oli erittäin selväsanainen siitä, miten hulluus määriteltiin oikeudellisesta näkökulmasta eikä se ottanut huomioon sen lääketieteellistä puolta. Pääpiirteittäin hulluuden määritelmä oli yksinkertaisuudessaan se, että ihminen on vastuussa, jos hän tiesi oikean väärästä, ja tiesi olevansa syyllistymässä rikokseen Jumalan ja luonnon lakeja vastaan²⁵².

Kritisoinnin kohteeksi nousi juuri hulluuden määrittely niin oikeudellisessa kuin lääketieteellisessä lähestymistavassa, jotka olivat lääketieteellisen kehityksen myötä ristiriidassa keskenään. Lääkärit ja alienistit halusivat pyrkiä muuttamaan lain määrittelemää hulluutta laivemmaksi koskettamaan erilaisia hulluuden muotoja eikä vain absoluuttista ja yhden muodon ymmärtävää määritelmää. Useimmissa sanomalehtiartikkeleissa toimittajat sekä lääketieteen asiantuntijat olivat yhtä mieltä siitä, että hulluuden määrittely oli monimutkaista ja myös sen todistaminen hankalaa. He myös pohtivat, ketkä olisivat parhaita ja kykenevämpiä päättämään kuka oli hullu ja rikosvastuussa tekemistään rikoksista. Tämä näkyi selvästi erityisesti Townleyn tapauksessa, jossa hänen ystäviensä tekemässä vetoamuksessa lääkärit ja rauhantuomarit olivat todenneet Townleyn kärsineen hulluudesta, joka lopulta vapautti Townleyn hirttotuomiolta. Vetoamus oli tehty Townleyn ystävien toimesta, joka sai sisäministeriön siirtämään hänet mielisairaalaan. Tällaista toimintaa kritisoitiin etenkin sanomalehdissä niin toimittajien kuin lukijoiden osalta. Vaikka tämä oli tehty lain mukaan, se kuitenkin aiheutti puutteita oikeuden toteutumisessa tasa-arvoisesti. Townleylla oli hallussaan paljon keskivertoa enemmän resursseja ja ystäviä, jotka ajoivat hänen asiaansa, tuoden hänen tapauksensa julkisuuteen, jolloin tämä nähtiin epätasa-arvoisena, koska kaikki ihmiset varallisuudestaan ja yhteiskunnallisesta asemastaan huolimatta eivät olleet tasavertaisia lain edessä. Townley hyötyi asemastaan paljon ja hänen puolustuksensa oli selvillä viimeisistä hulluuden muodoista, mikä omalta osaltaan vaikutti myönteisesti hänen saamaansa kohteluun ja tuomion lieventämiseen. Toimittajat kuitenkin toivat esiin useasti, että köyhillä ja rikkailla oli eri mahdollisuudet ja rikkaat hyötyivät eniten olemassa olevasta laista, joka mahdollisti tuomion muutoksen hakemisen käytössä olevien resurssien avulla. Muutamissa artikkeleissa ja jopa parlamentissa peräänkuulutettiin lain muutosta, jotta tasavertaisuus lain edessä toteutuisi sekä kritisoitiin jyrkkäsanaisesti salaisten komissioiden valtaa lieventää tuomioita. Vaikka oikeudessa tuomiot oli annettu laillisesti ja

---

²⁵² "Spring Assizes." The Times 19 Mar. 1863.

puolueettomasti, tällainen neljän henkilön salainen komissio pystyi muuttamaan niitä ilman minkäänlaista kontrollia.

7. PÄÄTÄNTÖ

”-- The concern over, fear of, or hostility toward folk devil is out of proportion to the actual threat that is claimed. -- -- The supposed threat may be genuine, even harmful, but the alarm raised is disproportionate to that threat.”²⁵³

Erich Goode & Ben-Yehuda Nachman

Kyseinen sitaatti kuvastaa hyvin saamiani vastauksia tutkimuskysymyksiini ja sitä, miten Cohenin tulkinnallinen malli moraalipaniikkituloista luo hyvän pohjan havainnollistaa tutkimieni kolmen eri tapauksen mahdollisia yhtäläisyyksiä, varsinkin miten ne kehittyivät ja miten niihin reagoitiin, esimerkiksi sanomalehtien ja yleisön luoman julkisen keskustelun kautta.

Alun johdannossa esitellyt tutkimuskysymykset *The Timesin* artikkeleille, Old Bailey’s oikeudenkäyntipöytäkirjoille sekä Ison-Britannian parlamenttilähteille olivat: miten ja millä tavoin valitsemistani tapauksista uutisoitiin ja millaisia muita yhteiskunnallisia asioita nostettiin esiin näiden tapauksien yhteydessä? Minkälaisia reaktioita tapaukset nostattivat niin yleisössä, viranomaisissa kuin toimittajissakin? Millä tavoin keskustelut toivat ja myös

---

²⁵³ Goode & Nachman 2009, 2.

ehkä loivat ahdistusta, pelkoa ja uhan tunnetta? Minkälaista kieltä, sanoja, ilmauksia parlamentissa ja sanomalehdissä käytettiin kuvailemaan tapauksia ja rikosentekijöitä? Minkälaisia toimia viranomaisilta vaadittiin ja mitä he tekivät helpottaakseen ja rauhoittaakseen tilannetta?

Tutkimus jakaantui kolmeen case study -tyyppiseen tapaukseen aikaväliltä 1855–1865 välisenä aikana, jotka kaikki saivat oman käsittelylukunsa. Nämä kolme valitsemaani tapausta olivat myrkytykset, katuväkivalta sekä hulluuteen vetoaminen oikeudenkäynneissä. Näiden kyseisten tapausten valitseminen havainnollistaa hyvin millä tavoin tapauksista keskusteltiin ja miten niihin reagoitiin sekä sitä, miten ihmiset toiminnallaan ja kirjoituksillaan olivat mukana luomassa paniikkia yhteiskunnassa, vaikka siihen ei ollut varsinaista objektiivista syytä havaittavissa, esimerkiksi rikosten määrän suhteen yhteiskunnassa.

Cohenin moraalipaniikki (*moral panics*) -mallin mukaisesti kolmessa tutkimustapauksissani oli havaittavissa jossain määrin samoja piirteitä, kuten moraalisen paniikkitalan elinkaareissa, sen kehityksessä, sen toimijoissa ja heidän rooleissaan. Vaikka tapaukset olivat erilaisia ja tapahtuivat eri aikoihin, niissä oli kuitenkin yhtäläisyyksiä, mutta esiin myös nostettiin uusia 'vihollisia' (*folk devils*), joihin kohdistettiin huomio tapausten ollessa esillä. Toisaalta korostettiin eri teemoja ja yhteiskunnallisia asioita, joihin vaadittiin ja pyrittiin saamaan ratkaisuja viranomaisten taholta.

Viiden kriteerin moraalipaniikki -mallissa; huoli, vihamielisyys, yleinen yksimielisyys, epäsuhta ja ailahtelevuus muodostavat kriteerit moraalipaniikkitalan elinkaareen ja kehitykseen, joissa kaikissa on omat ominaispiirteensä ja tekijänsä. Ensin ilmaantuu tekijä, ryhmä tai tapahtuma, josta herää huoli mahdollisesta uhasta, jonka tekijöitä (*folk devils*) kohtaan ollaan yhä vihamielisempiä.²⁵⁴ Tässä medialla on erityinen rooli, koska tapahtumia uutisoimalla sanomalehdet luovat alun paniikille ja sen jatkumiselle, käyttämällä värikästä, mutta myös stereotyyppistä kieltä, jolle ovat tyypillistä adjektiivien runsas käyttö ja huomionhakuiset sanavalinnat. Kirjoituksien sävy muuttuu ajan myötä kovemmaksi ja ennustuksellisemmaksi, vertauskuvia haettiin Raamatusta, näytelmistä ja aiemmista

---

²⁵⁴ Cohen 1972/2011, xxvi-xxvii.

kuuluisista myrkytystapauksista, kuten Borgiat renessanssin ajalta. Yksikkömuodot muuttuvat monikoiksi kuvailemaan tapahtumia yksityiskohtaisesti.

Kolmeen ensimmäiseen kriteeriin liittyy 'paholaisen' ja sitä kautta mahdollisen rikosaallon luominen. Median roolina on usein, että se määrittelee ja muovaa ilmaantuneita sosiaalisia ongelmia ja tiettyjen 'faktojen' julkistaminen on riittävän tehokas luomaan ihmisissä ahdistusta ja uhan tunnetta²⁵⁵. Eli yhteiskunnassa ollaan huolissaan tietyn ihmisryhmän käytöksestä ja koetaan, että se on vastuussa ilmi tulleista ongelmista. Epäsuhta tulee etenkin siitä, että tämä koettu vihollinen näytetään suurempana kuin se on ja suurin osa tapauksista on luvuiltaan liioiteltuja. Ailahtelevuus liittyy paniikitilan keston, niin että yleensä ne tulevat melko nopeasti esiin ja laantuvat yhtäkkiä pois, jolloin median ja yleisön huomio kiinnittyy muihin asioihin. Media toimillaan ylläpiti ja voimisti tapauksia, ja heidän toimestaan tapauksia ilmaantui jatkuvana virtana. Toisaalta osa parlamentin edustajista ja yleisö pitivät tapauksia ohimenevänä vaiheena, mutta jotkut kuitenkin totesivat, että tapaukset toistuvat ja pahentuvat ennen kuin niitä on käsitelty kunnolla ja niihin on löydetty kunnan ratkaisut.

Vaikka Englannissa myrkytystapaukset henkirikoksissa olivat määrältään varsin vähäisiä tultaessa 1850-luvulle, ja tutkittavana ajankohtana vuosien 1855–1860 välisenä aikana. Toimittajien keskittyminen muutamiin salaperäisiin ja yllättäviä käänteitä sisältäneisiin tapauksiin sekä niiden yksityiskohtaiseen kuvailuun loi vaikutelman, että myrkytykset olisivat lisääntyneet yhteiskunnassa, ja myrkkyä jopa oli käytetty ilmi tulleissa henkirikoksissa. Keskusteluja myrkkyjen saatavuudesta oli ollut aika ajoin jo 1850-luvun alkuvuosina, mutta käsittelemästani kahdesta myrkytystapauksesta, Darlingtonin ja Rugeleyn kaupungeissa, ensimmäinen ilmeni vuoden 1855 joulukuussa ja toinen heti perään, noin kaksi viikkoa ensimmäisen tapauksen oikeudenkäynnin päättymisestä. Toisaalta 'viholliseksi' eivät nousseet rikoksentekijät vaan viranomaiset ja heidän toimintansa; erityisesti lääkärit, kemistit ja kirurgit saivat kritiikkiä siitä, ja miten he käyttivät tietotaitoaan myrkyistä omaksi hyväkseen ja miten heidän antamiensa lääkkeiden turvallisuudesta ei ollut takeita. Keskustelut myrkytystapauksista siirtyivät sanomalehtien oikeudenkäyntiraporteista parlamentin keskusteluihin ja yleisön mielipidekirjoituksiin. Näin ollen oikeudenkäyntiraportit, niitä seuranneet uutiset ja niiden jälkeiset mielipidekirjoitukset

---

²⁵⁵ Cohen 1972/2011, 9.

lisäsivät ja vahvistivat paniikkia ja siihen reagoitua, joten voitaisiin sanoa, että ne lisäsivät tulta jo olemassa oleviin liekkiin. Toisaalta myös kritisoitiin sanomalehtien toimintaa, koska ne olivat luoneet ennakoasetelmia kirjoituksillaan ja oletuksillaan oikeudenkäynnin yhä ollessa käynnissä. Kielenkäyttö sanomalehtien palstoilla olikin varsin harhaanjohtavaa ja ajoittain liioittelevaa. Toimittajat käyttivät usein monikkoa tapauksien kuvailussa, ja myös ennakkoluulot, ja sanavalintojen symboliikan käyttäminen nousivat esiin artikkeleissa.

Esimerkiksi tämänkaltaiset ilmaukset olivat yleisiä myrkytystapauksien käsittelyssä; *”salaperäisyys ja kauhu ovat läsnä myrkytystapauksessa,” ”suuret rikolliset myrkytysten takana mursivat yhteiskunnan suojamuurit, jotka oli rakennettu ihmisten turvaksi,”* ja *”Rugeleyn myrkytystapaus tulee olemaan yksi merkittävin rikostapaus rikoshistoriassamme.”*²⁵⁶.

Piakkoin tapausten uutisoinnista ja oikeudenkäyntien raportoinnista siirryttiin vaatimaan myrkyjen myynnin rajoittamista. Sanomalehdet yhdessä yleisön kanssa vaativat pikaisia toimia viranomaisilta, jotta tällaiset tapaukset eivät pääsisi toistumaan. Huomion kohteeksi nousivat puutteet oikeusjärjestelmässä sekä viranomaisten toiminnassa. Poliitikot ja viranomaiset pyrkivätkin rauhoittamaan tilannetta vähentääkseen ongelmia ja niistä koituneita vahinkoja. Tässä tapauksessa parlamentin edustajat keskustelivat ja valmistelivat uuden lain myrkyjen myynnin rajoittamisesta vuoden 1857 aikana, jonka toivottiin ehkäisevän myrkytystapauksia ja helpottavan syntyneitä paniikkia yhteiskunnassa.

Kolme ensimmäistä moraalipaniikin kriteeriä täyttyivät erityisesti katuväkivallan osalta, mikä tuli esiin hyvinkin selvästi, kun asiasta keskusteltiin lähes kolmen vuoden ajan. *The Timesin* huomio kiinnittyi heti ensimmäisten tapausten tullessa julki tiettyyn ihmisryhmään (*ticket-of-leave-miehet*), ja he kuvailivat ja vakiinnuttivat alemman luokan väärintekijät yhdeksi kokonaiseksi massaksi termillä ”rikollisluokka” (*criminal class*). Tämä on hyvin kuvaavaa moraalisisessa paniikkitalassa, koska usein media luo polarisaatiota ihmisryhmien välille; pyritään luomaan hajanainen ihmisryhmä kollektiiviksi, joka omalta osaltaan vielä kasvattaa huolta ihmisissä. Vaikkakin kyseisessä ihmisryhmässä vain pieni osa poikkesi normista ja oli väärintekijöitä, jotka tekivät, ja jopa uusivat, rikoksia ja käyttivät väkivaltaa ihmisiä kohtaan, rikostilastot eivät näyttäneet kovin suurta nousua väkivaltarikoksissa

---

²⁵⁶ "The jury at Durham, after a deliberation of ten." *The Times* 12 Dec. 1855; "There is quite enough of mystery and horror." *The Times* 22 Jan. 1856, 1-2.

tutkittavana ajanjaksona. Toimittajien kielenkäyttö oli kaikissa uutisoiduissa tapauksissa liioittelevaa, adjektiivien ja monikkojen runsas käyttö oli yleistä, sekä kaikki normia rikkoneet rikolliset niputettiin yhden termin alle. Myös viitattiin muihin samankaltaisiin tapauksiin kuvailtaessa yhtä rikostapausta sekä huomiota kiinnitettiin poikkeavuuden merkkeihin, jotka ilmaisivat kyseistä uhkaa ja jotka yhdistettiin useimmiten rikoksen tekotapaan (*garotting -tapaukset*). Esimerkiksi hyökkäys MP Hugh Pilkingtonia vastaan vuoden 1862 heinäkuun 17. päivänä nostatti nopeasti keskustelun uudelle tasolle, ja artikkeleiden määrä lisääntyi huomattavasti. Media toiminnallaan loi ja yhdisti tätä tapausta seuranneet muut väkivaltatapaukset ja niiden tekijät vahvistamalla heidän identiteettiään sekä luoden keinotekoisien 'rikosaallon'. Vaikka paniikki laantui elokuussa 1862 hiukan, uusia tapauksia ilmaantui jälleen marraskuussa, jolloin vielä kärkkäämmin alettiin syyllistämään elämäntaparikollisista koostuvaa rikollisluokkaa ja ticket-of-leave-miehiä, jotka eivät olleet parantaneet tapojaan. Toisaalta sanavalinnat muuttuivat enteellisimmiksi ja kovemmiksi; *"ihmiskunnan viholliset"*, *"rikokset ovat osa luonnonjärjestyistä"*, *"uusi röyhkeä rikollisrotu"* ja *"kuristajat ja heidän lajitoverinsa..."*²⁵⁷.

Vaikka katuväkivaltatapaukset olivat vähentyneet, keskustelu siirtyi olemassa olevan rikospolitiikan toimimattomuuteen sekä ticket-of-leave -järjestelmän kritisoimiseen. Myös parlamenttiedustajat osallistuivat keskusteluun rikosten määrän kasvusta ja siitä, mitä ratkaisuja olisi mahdollista tehdä asian parantamiseksi. Tulee ottaa huomioon myös se, että puolueiden erot näkyivät hyvin selkeästi suhtautumisessa rikosten määrään, rikoslain parantamiseen ja rangaistuksien koventamiseen. Mitään lainsäädännöllisiä uudistuksia ei sinänsä tehty asian ratkaisemiseksi, vaan uskottiin poliisien valvonnan lisäämisen helpottavan tilannetta, ja osa parlamenttiedustajista totesikin rikosten määrän vaihtelevan vuosittain, joten hätäisiä päätöksiä ei tulisi tehdä pelkän väliaikaisten väkivaltarikoksien lukumäärän lisääntymisen vuoksi.

Median luoma kuva huolesta ei vastannut rikostilastoja. Tämän perusteella on hyvä havaita, että tapahtuneisiin rikoksiin vain kiinnitettiin enemmän huomiota, varsinkin kun sanomalehdet olivat yhä etenevässä määrin kiinnostuneita rikoksista. Ne halusivat uutisoida yllättäviä sekä huomiota herättäviä rikoksia saaden ihmisten mielenkiinnon heräämään ja ylläpitämällä sekä vahvistamalla julkista keskustelua tapausten tiimoilta.

---

²⁵⁷ "The offences against property and person now." The Times 14 Aug. 1862; "The criminal classes never made a greater mistake." The Times 30 Dec. 1862.

Kolmantena tapaustutkimuksena oli hulluuteen vetoaminen oikeudenkäynneissä, eli tapaukset, joissa syytetyt puolustivat tekojaan vetoamalla siihen, etteivät he olleet tietoisia teoistaan rikostensa hetkellä. Erityisesti yhdessä näiden tapausten kanssa nousivat esiin yhteiskuntaa säädelleet viktoriaanisesta moraali- ja sosiaalisista koodista siitä, miten ihmisten odotettiin pukeutuvan, käyttäytyvän ja puhuvan. Näiden rikkomista pidettiin vakavana, koska tällöin ihmiset käyttöksellään uhmasivat yhteiskunnan sääntöjä, jotka aiheuttivat säröjä yhteiskunnalliseen yhtenäisyyteen. Tässä on myös havaittavissa polarisaatiota ihmisryhmien välillä, joka oli näkyvissä myös katuväkivaltatapausten aikana. Vaikka kulttuurin ydin viktoriaanisena aikana oli ihmisiä luokitteleva, asettaen ihmisten käytökselle ja vastuullisuudelle rajat, jossain suhteessa media omalta osaltaan syvensi kuilua ihmisten välillä siitä, mitä sai tehdä ja mitä ei.

Käsittämäni kolme tapausta vuosien 1860–1865 väliseltä ajalta oli hyvin pitkälti kerrottu median näkökulmasta, ja joissain kohdin sanomalehdet eivät julkaisseet kaikkia tietoja siitä, mitä oli tapahtunut oikeudenkäynneissä, esimerkiksi puolustuksen osalta. Poliisien ja lääkäreiden lausunnot ruumiiden löytämishetkellä sekä ruumiinavaustulokset kuitenkin kirjattiin tarkkasanaisesti oikeudenkäyntiraportteihin. Ne olivat hyvin yksityiskohtaisia, ja niissä analysoitiin pienimmätkin ja kammottavimmat yksityiskohtat, kuten kerrottiin tarkasti, miten ja millä tavoin uhreihin oli tehty väkivaltaa. Toisaalta myös nostettiin esiin tällaiset tapaukset huolestuttavina, ja useaan otteeseen kielenkäyttö ja sanavalinnat tähdensivät tapauksia varoituksilla ja ennustuksilla siitä, että hulluuteen vetoaminen lisääntyy oikeudessa, jos viranomaiset eivät tee asialle mitään. Esimerkiksi *”yhteiskunnan paheellinen saostuma tulee ajoittain esiin”*, *”imitoijat/jäljittelijät ottavat mallia heistä”*, *”yhteiskunta ja ihmiset ovat turmeltuneita”* ja *”kyseessä on skandaalimainen ja ainutlaatuinen tapaus”*²⁵⁸.

Juuri lehdistön oma toiminta kirjoituksillaan ja kielenkäytöllään korosti tapausten yleisyyttä ja tekojen kauheuksia, synnyttämällä ’murha-aaltoja’ yhteiskunnassa, vaikka todellisuudessa murhat olivat melko harvinaisia. Toisaalta juuri hulluuteen vetoamistapauksissa ja niiden kirjoituksissa ja keskusteluissa on havaittavissa tarinanmuotoa, jopa teatterinäytöksen rakennetta, näyttelijöineen ja yllätyskäänteineen. Toimittaja jopa

---

²⁵⁸ "The sickening butchery which took place at." The Times 17 Aug. 1860; HOBART. "Insanity And Capital Punishment." The Times 16 Feb. 1864; HOBART. "Capital Punishment." The Times 15 Nov. 1864.

vertasi Townleyn tapausta Shakespearen Othelloon, ja nimesi muutamat tapauksessa osallisena olevat Othellon roolihahmoiksi, uhri neiti Goodwin Desdemonana, Townley Othellona, joka mustasukkaisuudessaan tappoi Desdemonan. Myös toimittaja kirjoitti sitaatteja näytelmästä sekä totesi, että näytelmän murhaaja oli Englannin lain silmissä syyllinen, vaikka hän oli hetken mielenhäiriössä tappanut rakastettunsa. Toisaalta useimmissa tapauksen uutisoinneista sananvalinnat olivat näytelmämaailmaan perustuvia, esimerkiksi ”*tämä outo kohta ei lopu tähän...*”, ”*kuin yksi tragedian sankareista...*” ja ”*juoni tiivistyy...*”²⁵⁹

Cohenin mukaan yleensä moraalipaniikki -tilassa on havaittavissa dramaturgista yhdenmukaisuutta²⁶⁰, ja että kyseessä on moraalinäytelmästä hyvä vastaan paha, useimmiten hyvän rooli lankeaa poliisille ja oikeuslaitokselle, kun taas pahan roolissa nähdään rikolliset. Mutta yleisöllä on hyvin vähän epäilyjä siitä kumpi puoli voittaa, koska pahan paikka tiedetään etukäteen. Tätä moraalista kuvastoa kylvättiin uutterasti median toimesta, ja näin ollen voimisti tapauksissa olevaa vastakkainasettelua. Dramaturgisessa yhdenmukaisuus on nähtävissä erityisesti Townleyn tapauksessa, yleisö ja siinä olevat näyttelijät; lääkärit, alienistit, rikollinen, oikeudenkäyntien henkilöt, syyttäjät, puolustusasianajajat, toimittajat ja lukijat. Heillä kaikilla oli omat roolinsa hoidettavana ja heidän toimintansa vaikuttivat niin itseensä kuin muihinkin näyttelijöihin sekä yleisöön. Voidaan todeta, että kaikki olivat vuorovaikutuksessa keskenään ja näin he ruokkivat ja vahvistivat toisiaan. Townleyn tapauksessa tapahtumapaikkana oli Englanti vuosien 1863–1865 aikana, oikeudenkäynti ja sitä ympäröivä keskustelu ja raportointi. Kerrottiin mitä oli tapahtumassa ja miten sosiaalinen reagointi (media ja viranomaiset) vaikutti tapahtumiin ja sitä kautta miten yleisö reagoi keskusteluun. Nämä reaktiot loivat uusia skenaarioita tapahtuvaksi sekä media tarjosi kuvia ja stereotyyppisiä, joista epäselvät tilanteet voitiin rakentaa uudelleen ylläpitääkseen olemassa olevaa uhkaa esillä jo tapauksen ratkettua syytetyn rankaisemiseen.

Kahdesta tapaustutkimuksesta poiketen hulluuteen vetoaminen oikeudenkäynneissä toi esiin selvemmin uuden toimijan, eli asiantuntijat ja heidän lausuntonsa, jotka enimmäkseen käsitelivät ratkaisukeinoja tilanteen helpottamiseksi. Asiantuntijat selittivät tapauksissa esiin tulleita ongelmakohtia ja sitä, miten rikoslainsäädäntö ei ollut pysynyt lääketieteellisen kehityksen mukana. Nähtiin, että hulluuden määritelmä oli vajavainen sekä hyvin tiukka, joka

---

²⁵⁹ "If we can imagine OTHELLO tried before an Eng-." The Times 14 Dec. 1863.

²⁶⁰ Cohen 1972/2011, 162.

ei huomioinut uusia kehityksen mukana tuomiaan hulluuden eri ilmenemismuotoja. Nämä lausunnot herättivät myös toimittajien ja yleisön huomion, mikä lisäsi myös heidän kirjoituksiaan aiheesta, vaatien päättäjiltä toimia, jotka heti näkyivät parlamenttikeskusteluissa, edustajien haluna muuttaa nykyistä lainsäädäntöä selkeämpään muotoon, joka huomioisi lääketieteellisen näkemyksen asiasta.

Sanomalehdet, toimittajat ja yleisö sanavalinnoillaan ylläpitivät ja mahdollisesti lisäsivät paniikkia ja uhan tunnetta yhteiskunnassa, kuten valitsemissani kolmessa tapaustutkimuksessa oli näkyvissä. Tapaukset kuvailtiin ja selitettiin varmuuden termein ja näin olemassa oleva uhka oli selkeä, joka vahingoittaisi yhteiskunnan järjestystä. Kirjoitukset myös vahvistivat poikkeavuutta, luoden tilanteen, jossa subjektiiviset pelot ja objektiiviset faktat eivät kohdanneet. Paniikkien kesto vaihteli kuitenkin valitsemissani tapauksissa, muutamasta kuukaudesta jopa puoleentoista vuoteen. Kaikilla kolmella oli yhteistä se, että niihin liittyvä paniikki ja keskustelut vähitellen painuivat taka-alalle, mahdollisesti asioista tuli tuttuja, tavanomaisia, jolloin ne eivät enää herättäneet mielenkiintoa yleisössä ja sanomalehdet eivät nähneet niitä uutisoinnarvoisina.

Moraalisen paniikkitalan kehitys ja elinkaari oli hyvin esillä käsittelemisissäni kolmessa tapauksessa. Ensin ilmeni joku huomiota herättävä, uusi tapaus, josta seurasi teosta vastuussa olevien väärintekijöiden luokittelu. Sanomalehden kirjoitukset loivat ja korostivat mielikuvia väärintekijöistä, jotka saivat yleisön kiinnostumaan ja havahtumaan olemasta olevasta uhasta. Tästä seurasi se, että yleisö alkoi kirjoittaa mielipidekirjoituksia, mikä taas sai median lisäämään kirjoituksiaan, joiden keskeinen piirre oli, että vaadittiin päättäjiltä sekä viranomaisilta toimia. Näin ollen parlamenttikeskusteluissa tuli esiin mahdollisia ratkaisukeinoja, kuten lainsäädäntömuutoksia kontrolli- ja rangaistuskeinoihin. Voidaan siis hyvin todeta, että käsittelemisissäni tapauksissa kyse oli osittaisesta moraalipaniikkitalasta, jota julkinen keskustelu lisäsi ja vahvisti, kunnes lopulta paniikkitala hälväsi. Tulee kuitenkin huomioda, ettei yhteiskunnalliset reaktiot olleet yhtenäisiä, vaan tietyt ryhmät ylläpitivät paniikkia ja reagoivat tapauksiin vaatien viranomaisilta tekoja ongelmien ratkaisemiseksi. Cohenin mallin mukaisesti juuri nämä kontrolli- ja rangaistustoimenpiteet, kuten uusien lakien toimeenpaneminen, lainsäädännön kiristäminen ja muuttaminen todistivat, että moraalinen paniikkitala myös jättää jälkensä yhteiskuntaan sosiaalisina muutoksina.

Tutkimuksen huomio on ollut enimmäkseen juuri sanomalehtien *The Times* ja *The Spectator* uutisoinnissa, oikeudenkäyntiraporteissa ja yleisön mielipidekirjoituksissa sekä parlamenttikeskusteluista nousseista puheenaiheista ja siinä, millä tavoin rikoksista keskusteltiin ja miten niihin reagoitiin. Toin esiin keskeisimmät tapaukset kolmen eri tapaustutkimuksen tiimoilta seuraten miten moraalinen paniikitila näyttäytyi ja kehittyi näissä käsitellyissä kolmessa aiheessa.

Tulevien tutkimusten kannalta, esiin nousi muutamia uusia tutkimusaiheita. Tätä tutkimusaihetta ja siitä ilmaantuneita teemoja voisi syventää laajemmalla aineistokokonaisuudella tai keskittyen enemmän ja tarkemmin kirjoitusten kielelliseen puoleen. Esiin voisi myös nostaa esimerkiksi vertailua eri maissa samoihin aikoihin esiin nousseista puheenaiheista, jotka saivat runsasta huomiota, sekä mahdollisesti voisi vertailla näitä tapauksia myöhäisviktorianiseen aikaan ja seurata, miten ihmisten reagointi tai keskustelujen aiheet ja sävyt muuttuivat kahtena eri aikana. Lisäksi Cohenin moraalipaniikitila -malli on hyödyllinen eri tapauksien pohjana ja tarjoaa hyvän lähtökohdan muihinkin tutkimusaiheisiin. Aika ajoin yhteiskunnassa nousee esiin huomiota herättäviä ja mielenkiintoisia uutisaiheita, joista nykyään paisunut mediakenttä uutisoi ja luo keskustelua herättäen ihmisten mielenkiinnon asiaa kohtaan. Joissakin tapauksissa tämä herättää pelkoa ja ahdistusta yleisössä, jonka reaktiot luovat lisää keskustelua.

8. LÄHTEET

ALKUPERÄISLÄHTEET:

Sanomalehdet

The Times Digital Archive 1785–2014. (Gale Group / InfoTrac, JY)

The Spectator Magazine 1828–2008. (The Spectator Archive)

Virallisjulkaisut

Ison-Britannian parlamenttiaineistot. Hansard 1803–2005. (Hansard Millbank Systems)

The Proceedings of the Old Bailey, 1674–1913. (Old Bailey Online)

Annual Report of the Registrar-General of Births, Deaths and Marriages of England, 1839-1922. (<https://catalog.hathitrust.org/Record/012306664>)

Alkuperäislähteenä käytetty kirjallisuus

Mayhew, Henry (1861), London labour and the London poor: 4, Those that will not work, comprising prostitutes, thieves, swindlers and beggars, by several contributors. New York: Dover.

Osborne, Sidney Godolphin, Lord, White, Arnold, (1890), *The letters of S.G.O.; a series of letters on public affairs written by the Rev. Lord Sidney Godolphin Osborne and published in The Times, 1844-1888*. London: Griffith, Farran, Okeden & Welsh.

Robertson, Charles Lockhart, Maudsley, Henry, Royal College of Surgeons of England, (1864), *Insanity and crime: a medico-legal commentary on the case of George Victor Townley*. London: John Churchill and Sons.

TUTKIMUSKIRJALLISUUS:

Bailey, Victor (1981), *Policing and Punishment in Nineteenth Century Britain*. London & New York: Routledge Ltd. 2015.

Beier, A.L. (2005), Identity, Language, and Resistance in the Making of the Victorian "Criminal Class": Mayhew's Convict Revisited. *Journal of British Studies*, Vol. 44, No. 3 (July 2005), pp. 499-515. 18p. Cambridge University Press 2005. (JSTOR, JY)

Bourke, Joanna (2005), *Fear A Cultural History*. London: Virago Press 2005.

Bourke, Joanna (2008), Sexual Violence, Marital Guidance, and Victorian Bodies: An Aesthesiology. *Victorian Studies*. Spring2008, Vol. 50 Issue 3, p 419–436. 18p.

Casey, Christopher A. (2011), Common Misperceptions: The Press and Victorian Views of Crime. *The Journal of Interdisciplinary History*, Winter 2011, Vol. 41, No. 3 (Winter 2011), pp. 367-391. 26p. The MIT Press. (JSTOR, JY)

Cohen, Stanley (1972/2011), *Folk Devils and Moral Panics: the Creation of the Mods and Rockers*. Taylor & Francis e-Library 2011.

Cohen, Stanley (2011), Whose side were we on? The Undeclared Politics of Moral Panic Theory. *Crime Media Culture*, 2011, pp. 237–243. 7p. Sage Publication.

Davey, J.G. (1856), On the Plea of Insanity in Criminal Cases. *Association Medical Journal*. March 1st, 1856. p. 165-167. 3p.

Davis, Jennifer (1980), The London Garotting Panic of 1862: A Moral Panic and the Creation of a Criminal Class in Mid-Victorian England. Gatrell, V. A. C., Lenman, Bruce & Parker, Geoffrey (1980), *Crime and the Law: the Social History of Crime in Western Europe since 1500*. London: Europa Publications 1980. pp. 190–236. 46p.

Derluis, Peter & Hattstein, Markus (2005), *Maailmanhistoria- Kuvitettu matka läpi historian*. Kiina: Parragon Books Ltd. 2005.

Emsley, Clive (1996), *Crime and society in England, 1750-1900*, Third Edition. New York: Longman/Pearson 2005.

Eskola, Jari & Suoranta, Juha (2008), *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. Vastapaino 2008.

Gatrell, V.A.C. (1980), *The Decline of Theft and Violence in Victorian and Edwardian England 1834-1914*. Gatrell, V. A. C., Lenman, Bruce & Parker, Geoffrey (1980), *Crime and the Law: the Social History of Crime in Western Europe since 1500*. London: Europa Publications 1980. pp. 238-322. 84p.

Gatrell, V. A. C., Lenman, Bruce & Parker, Geoffrey (1980), *Crime and the Law: the Social History of Crime in Western Europe since 1500*. London: Europa Publications 1980.

Godfrey, Barry S., Cox, David J. & Farrall, Stephen (2010), *Serious Offenders: A Historical Study of Habitual Criminals*. Oxford University Press 2010.

Godfrey, Barry, Emsley, Clive & Dunstall, Graeme (2003), *Comparative Histories of Crime*. Cullompton: Willan 2003. (EBSCO, JY)

Goldberg, Jacob (2007), *Sensational Murders: A Poisonous History of Victorian Society*. Dartmouth Undergraduate Journal of Science. The Trustees of Dartmouth College 2007.

Goode, Erich & Nachman, Ben-Yehuda (2009), *Moral Panics: the Social Construction of Deviance* 2nd Edition. Wiley-Blackwell 2009.

Gray, Drew D. (2010), *London's Shadows: The Dark Side of the Victorian City*. United Kingdom: Continuum UK 2010.

Hempel, Sarah (2013), *The Inheritor's Powder: A Tale of Arsenic Murder, and the New Forensic Science*. W.W. Norton & Company NY 2013.

Jacyna, L.S. (1982), *Somatic Theories of Mind and the Interests of Medicine in Britain 1850-1879*. *Medical History*, 1982, 26: 233-258. 26p.

Jewkes, Yvonne & Bennett, Jamie (2008), *Dictionary of Prisons and Punishment*. Willan Publishing UK. 2008.

Johnston, Helen (2015), *Crime in England 1815-1880: Experiencing the Criminal Justice System*. London & New York: Routledge Ltd. 2015.

Johnstone, Barbara (2018), *Discourse Analysis* 3rd Edition. Wiley Blackwell. 2018. (ProQuest, Ebook, JY)

Kain, Patricia (1998), *How to Do a Close Reading*. Writing Center at Harvard University 1998

Laffan, Michael (2012), *Facing Fear: The History of an Emotion in Global Perspective*. Princeton & Oxford: Princeton University Press. 2012.

Lemmings, David (2013), *Crime, Courtrooms and the Public Sphere in Britain, 1700-1850*. Farnham, Surrey, UK: Routledge. 2013. (EBSCO, JY)

Levine, Philippa (2007), *The British Empire: Sunrise to Sunset* Second Edition. London & New York: Routledge Ltd. 2007.

- Luckhurst, Roger (2005), *Late Victorian Gothic tales*. New York: Oxford University Press 2005.
- Marsh, Ian & Melville, Gaynor (2011), *Moral Panics and the British Media – A Look at Some Contemporary ‘Folk Devils’*. *Internet Journal of Criminology* (online) 2011.
- Mayhew, Henry & ed. Sabbagh, Karl (2012), *The Wayward Genius of Henry Mayhew: Pioneering Reportage from Victorian London*. Hesperus Press Ltd. 2012.
- McCandless, Peter (1981), *Liberty and Lunacy: The Victorians and Wrongful Confinement*. Scull, Andrew (1981), *Madhouses, Mad-Doctors, and Madmen: The Social History of Psychiatry in the Victorian Era*. University of Pennsylvania Press 1981. pp. 339-362. 23p.
- Mitchell, Sally (1996), *Daily Life in Victorian England*. London: Greenwood Press 1996.
- Morris, Norval & Rothman, David J. (1998), *The Oxford History of the Prison: The Practice of Punishment in Western Society*. Oxford University Press 1998.
- Neal, Frank (1994), *The Irish in 19th Century Britain- Integrated or Assimilated? The European Studies Research Institute University of Salford 1994*.
- Porter, Roy (1994), *London: A Social History*. Harvard University Press 1994.
- Putney, Snell & Putney, Gladys J. (1962), *Origins of the Reformatory*. *The Journal of Criminal Law, Criminology, and Police Science* Vol. 53, No. 4 (Dec., 1962), pp. 437-445. 9p. (JSTOR, JY)
- Royle, Edward (1987), *Modern Britain Third Edition: A Social History 1750-2010*. London: Bloomsbury Academic 2012.
- Saaranen-Kauppinen Anita & Puusniekka Anna (2006), *KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto.
<https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/>. viitattu 8.2.2021.
- Saunders, J.F. (1988), *Criminal Insanity in 19th century Asylums*. *Journal of the Royal Society of Medicine* Vol. 81 (Feb., 1988), pp.73-75. 3p.
- Schur, David (1998), *An Introduction to Close Reading 2nd version*. Harvard University 1998.
- Scull, Andrew (1981), *Madhouses, Mad-Doctors, and Madmen: The Social History of Psychiatry in the Victorian Era*. University of Pennsylvania Press 1981.
- Scull, Andrew (1981), *The Social History of Psychiatry in the Victorian Era*. Scull, Andrew (1981), *Madhouses, Mad-Doctors, and Madmen: The Social History of Psychiatry in the Victorian Era*. University of Pennsylvania Press 1981. pp. 5-32. 27p.
- Seaman, L.C.B. (1973), *Victorian England: Aspects of English and Imperial History 1837-1901*. London & New York: Routledge Ltd. 2003.

Shoemaker, Robert & Ward, Richard (2016), *Understanding the Criminal: Record-Keeping, Statistics and Early History of Criminology in England*. *British Journal of Criminology*, Sept. 19, 2016, pp. 1-20. 20p. Oxford University Press.

Smith, Roger (1981), *The Boundary Between Insanity and Criminal Responsibility in Nineteenth Century England*. Scull, Andrew (1981), *Madhouses, Mad-Doctors, and Madmen: The Social History of Psychiatry in the Victorian Era*. University of Pennsylvania Press 1981. pp. 363-384. 21p.

Springhall, John (1994), 'Disseminating impure literature': the 'penny dreadful' publishing business since 1860. *The Economic History Review*, New Series, Vol. 47, No. 3 (Aug., 1994), pp. 567-584. 17p.

Swift, Roger (1997), *Heroes or Villains?: The Irish, Crime, and Disorder in Victorian England*. *Albion: A Quarterly Journal Concerned with British Studies* Vol. 29, No. 3 (Autumn, 1997), pp. 399-421. 22p.

Thompson, Kenneth (1998), *Moral Panics*. London: Routledge. 1998. (EBSCO, JY)

Walkowitz, Judith R. (1992), *City of Dreadful Delight: Narratives of Sexual Danger in Late Victorian London*. London: Virago Press 1992.

Wiener, Martin J. (1990), *Reconstructing the Criminal: Culture, Law, and Policy in England, 1830-1914*. Cambridge: Cambridge University Press 1990.

Wiltenburg, Joy (2004), *True Crime: The Origins of Modern Sensationalism*. *The American Historical Review*, Vol. 109, No. 5 (December 2004), pp. 1377-1404. 29p. Oxford University Press. (JSTOR, JY)

Wise, Sarah (2009), *The Blackest Streets : the Life and Death of a Victorian slum*. London: Vintage Books 2009.

Wrigley, E. A., Schofield, R. S., Lee, Ronald & Oeppen, Jim (1993), *The Population History of England 1541-1871: A Reconstruction*. Cambridge: Cambridge University Press 1993.